

Andijon davlat universiteti
Filologiya fakultetining sirtqi ta'lim shakli
5120100-Filologiya va tillarni o'qitish (O'zbek tili) ta'lim yo'nalishi
2023-2024 o'quv yilida bitiruvchi talabalari uchun tashkil etilayotgan
Yakuniy Davlat attestatsiyasi sinovlarini majburiy fanlardan tuzilgan test savollar
B A N K I

1.O'zbek adabiyoti tarixi fani bo'yicha:

№	TEST SAVOLLAR
1.	«Qutadg'u bilig» dostonining arab yozuvida ko'chirilgan nusxasini aniqlang:
A)	«Qohira» va «Namangan»
B)	«Hiro» yoki «Vena»
C)	«Qohira»
D)	«Namangan»
2.	«Qutadg'u bilig» dostonining uyg'ur yozuvida ko'chirilgan nusxasini aniqlang:
A)	«Hiro» yoki «Vena»
B)	«Qohira»
C)	«Namangan»
D)	«Qohira» va «Namangan»
3.	Qozon universiteti talabasi Valizoda Muhammad Hoji Eshon Lolaresh uyida bir qo'lyozma asar saqlanishi haqida ma'lumot beradi. Bu:
A)	«Qutadg'u bilig» dostonining «Namangan» nusxasi.
B)	«Hibatul -haqoyik» dostonning nusxasi.
C)	«Muhabbatnoma» dostonining nusxasi.
D)	«Qutadg'u bilig»ning «Hiro» nusxasi
4.	«Qutadg'u bilig» dostonining o'zbek tilida ilk tanqidiy nashri qachon va kim tomonidan amalga oshirilgan:
A)	1971-yilda Qayum Karimov
B)	1970-yilda Qayum Karimov
C)	1971-yilda Qozoqboy Mahmudov
D)	1972-yilda Aziz Qayumov
5.	Yusuf Xos Hojibning «Qutadg'u bilig» dostoni bo'yicha doktorlik dissertatsiyasini yoqlagan olimni belgilang.
A)	H.Boltaboyev
B)	B.To'xliyev
C)	N.Jumaho'jayev
D)	A.Qayumov
6.	«Qutadg'u bilig» dostoniga tegishli bo'lgan nomlarni belgilang: 1. «Adab ul-muluk» 2. «Pandnomai muluk» 3. «Anisul qalb» 4. «Shohnomai turkiy» 5. «Padnomai turkiy» 6.«Oinul mamlakat» 7«Ziynatul umaro» «Nizomul muluk».
A)	1 2 4 6
B)	1 4 5 6
C)	1 2 4 5
D)	2 3 4 7
7.	«Qutadg'u bilig» dostonidagi ushbu bayt bilan boshlanuvchi bob mazmuniga ko'ra qaysi an'anaviy qismga tegishli: Ukush o'gdi birla tuman ming sano Ugay bir bayatka angar yo'k fano...
A)	Hamd

B)	Na't
C)	Madhiya
D)	Kitobning yozilishi sababi
8.	Ushbu bayt «Qutadg'u bilig» dostonning qaysi bobi xotimasida berilgan: Qiyomatda ko'rgit to'lunteg yuzin Ilig tutmachi qil ilaxa o'zin.
A)	Na't
B)	Hamd
C)	Alqov
D)	Madhiya
9.	«Qutadg'u bilig» dostonidagi ushbu bayt kimga qarata aytilgan: Ey ezgu kiling asli ezgu urug Ajun kalmasuni sizingsiz kurug.
A)	Tavg'ach Bugroxonga
B)	Muhammad (a.s.)ga
C)	Kuntug'di eligga
D)	Insonlarga
10.	«Qutadg'u bilig» dostonidan olingan ushbu baytning vaznini aniqlang: Turayi barayi ajunug kezayi Vafolig kim erkin ajunda tilayi.
A)	Mutaqoribi musammani solim.
B)	Mutaqoribi musammani mahzuf
C)	Mutaqoribi musaddasi solim
D)	Mutaqoribi musaddasi mahzuf
11.	«Qutadg'u bilig» dostonida qaysi she'riy shakllar mavjud:
A)	Masnaviy va to'rtlik qasida
B)	Masnaviy va to'rtlik
C)	Masnaviy va qasida
D)	To'rtlik va qasida
12.	«Qutadg'u bilig» dostonidan olingan ushbu baytning vaznini aniqlang: Turayi barayi ajunug kezayi Vafolig kim erkin ajunda tilayi.
A)	Mutaqoribi musammani solim.
B)	Mutaqoribi musammani mahzuf
C)	Mutaqoribi musaddasi solim
D)	Mutaqoribi musaddasi mahzuf
13.	«Qutadg'u bilig» va «Hibat ul-haqoyiq» dostonlarida madh etilgan hukmdorlarni toping.
A)	Tavg'ach Bugroxon Dod Spohsolorbek
B)	Kuntug'di elig Dod Spohsolorbek
C)	Tavgach Bug'raxon Abdurazzoq baxshi
D)	Tavgach Bug'roxon Arslonxo'ja Tarxon
14.	Navoiyning «Nasoyim ul-Muhabbat» tazkirasida qaysi shoirlar tilga olingan:
A)	Ahmad Yugnakiy Ahmad Yassaviy
B)	Yusuf Xos Hojib Ahmad Yugnakiy
C)	Ahmad Yassaviy Mahmud Koshgariy
D)	Yusuf Xos Xojib Ahmad Yassaviy
15.	Alisher Navoiy o'z tazkirasida Ahmad Yugnakiyning qaysi baytini alohida ajratib ko'rsatgan:
A)	Ulug'lar ne bersa yemasman dema, Ilik sun og'iz ur yemasang yema.
B)	Baholik dinor ul biliklik kishi, Bu johil biliksiz bahosiz bishi
C)	Eshitgil uluglar neku teb ayur, Adablar bashi til kudazmak turur.

D)	Bilikdin ayurman so‘zumga ula, Biliklikka yo do‘st o‘zingni ula.
16.	Ahmad Yassaviy hikmatlari qaysi vazn va she‘riy shaklda yozilgan:
A)	Barmoq vazni, to‘rtlik.
B)	Aruz vazni, murabba’.
C)	Erkin vazn, masnaviy
D)	Barmoq vazni, masnaviy
17.	«To‘maris», «Shiroq», «Zariadr va Odatida», «Zarina va Striangey» afsonalarining barchasiga xos bo‘lgan jihatni toping: 1. Ishq-Muhabbat mavzusi. 2. Og‘zaki tarzda yetib kelgan. 3. Vatanparvarlik mavzusi. 4. Yunon tarixchilarining asarlari orqali yetib kelgan. 5. Eron va Turon munosabatlari ifodalangan:
A)	4, 5
B)	1,4
C)	3,4
D)	2,3
18.	Bo‘yi jo‘yi Mo‘liyon oyad xame, Yodi yori mehrubon oyad xame... deb boshlanuvchi mashhur qasida muallifi:
A)	Ro‘dakiy.
B)	Firdavsiy.
C)	Nosir Xusrav.
D)	Umar Xayyom
19.	Isfaxon rasadxonasini boshqarib falakiyot ilmiga oid tadqiqotlar olib borgan shoirni belgilang:
A)	Umar Xayyom
B)	Firdavsiy.
C)	Nosir Husrav.
D)	Sa‘diy
20.	Unsuriy Farruhiy va Asjadiy kabi mashhur shoirlar tomonidan imtihon qilingan va bu imtihondan muvaffaqiyatli o‘tgan shoirni toping:
A)	Firdavsiy.
B)	Ro‘dakiy.
C)	Nosir Husrav.
D)	Sa‘diy
21.	Mashhur fors-tojik shoiri Ro‘dakiy qanday nom bilan sharaflanadi:
A)	Odam shuaro. ush-
B)	Malik ul-kalom.
C)	Ustodi avval.
D)	Muallim us-soni.
22.	Firdavsiyning «Shohnoma» epopeyasi sujetlari asosida yaratilgan asarlarni toping: 1. «Husrav va Shirin». 2. «Layli va Majnun». 3. «Iskandarnoma». 4. «Haft paykar». 5. «Yusuf va Zulayho» 6.«Rustam va Suxrob».
A)	1, 3, 4
B)	1, 2, 3
C)	3, 4, 5
D)	1, 3, 5
23.	«Fors-tojik adabiyoti klassiklari» nomli risola muallifini toping:

A)	Sh.Shomammedov.
B)	J.Kamol.
C)	T.Jalolov.
D)	N.Komilov.
24.	«Hibat ul-haqoyiq» dostonini ilk bora fanga ma'lum etgan olim nomini aniqlang
A)	Najib Osim
B)	Rashid Raqmati Arat
C)	Xammer Purgshtal
D)	Abdurauf Fitrat
25.	«Hibat ul haqoyiq» dostonining tanqidiy matni necha baytdan iborat:
A)	256
B)	235
C)	254
D)	258
26.	O'zbekistonda «Hibat ul-haqoyiq» dostonining to'liq nashri ilk bora qaysi olim tomonidan amalga oshirilgan:
A)	K.Mahmudov
B)	K.Karimov
C)	A.Qayumov
D)	B.To'xliyev
27.	Quyidagi sifatlar orasidan Alisher Navoiyning Adib Ahmadga nisbatan bergan ta'riflarini aniqlang: 1. Hakim. 2. Zakiy. 3. Porso. 4. Ziyrak. 5. Darveshvash. 6. Zohid. 7. Shayxul mashoyix. 8. Muttaqiy. 9. Pokhilqat
A)	2, 4, 7
B)	1,2, 3
C)	9,3,7
D)	1, 2, 4
28.	Navoiy bergan ma'lumotga ko'ra Ahmad Yugankiy kimlar bilan birga o'qigan:
A)	Imom Yusuf va Imom Muhammad
B)	Imom Ahmad va Imom Yusuf
C)	Imom A'zam va imom Muhammad
D)	Bunday ma'lumot yo'q
29.	«Hibat ul -haqoyiq» dostonining dastlabki boblari qaysi she'riy shaklda yozilgan:
A)	Qasida
B)	Masnaviy
C)	To'rtlik
D)	Murabba'.
30.	Ahmad Yugnakiy VIII asrda yashagan degan yanglish fikrning yuzaga kelishiga nima sabab bo'lgan:
A)	Yugnakiyning Imom A'zamdin dars olganligi haqidagi Navoiy bergan ma'lumot
B)	Dod Spoxsolarbek ismli hukmdorning shu davrda yashab o'tganligi
C)	Doston tilining o'sha davrga xosligi
D)	«Hibat ul-haqoyiq» dostonida Imom A'zamning tilga olinishi
31.	«Uluginma zinhor ulug' bir bayot» («Hibat ul-haqoyiq») misrasini qanday tushunasiz:
A)	Ulug'likka intilma ulug'lik Tangrigagina xos
B)	Ulug'lik sinmaydi u abadiy

C)	Ulug' (yoshi katta) kishilarni e'zozlash lozim
D)	Ulug'likka intilsang Tangri madadkor bo'ladi
32.	Ahmad Yugnakiyning fikriga ko'ra yoru do'stiga oshu nonini yedirmagan odamning xoli nima bo'ladi:
A)	O'zi o'lib yiqqan narsasi dushmaniga qoladi
B)	Odamlar orasida hurmatini yo'qotadi
C)	Xudoning g'azabiga uchraydi
D)	Tejamkorlik qilib boylik orttiradi.
33.	Musulmonga mushfiq bo'lub mehrubon, Sanga sondugingni musulmonga son-ikkinchi misrani qanday tushunasiz:
A)	O'zingga ravo ko'rgan narsani boshqa musulmonlarga ham ravo ko'r
B)	Senga berilgan mol-dunyodan boshqalarga ham xayru ehson qil
C)	Shafqatli va mehru oqibatli bo'lish musulmonlikning birlamchi shartidir
D)	Senga nisbatan shafqatli bo'lishlarini istasang sen ham shafqatli bo'l
34.	«Karomoti oliy va nomaqsur» deb ta'riflangan insonni aniqlang.
A)	Ahmad Yassaviy
B)	Ahmad Yugnakiy
C)	Sulaymon Boqirg'oniy
D)	Alisher Navoiy
35.	O'zbekistonda Yassaviy hikmatlarini ilk bora yaxlit holda nashr ettirgan olimni belgilang
A)	I.Haqqul
B)	S.Raf'iddinov
C)	A.Fitrat
D)	M.Hasaniy
36.	Alisher Navoiyning bergan ma'lumotiga ko'ra Sulaymon Boqirg'oniya Hakim Ota taxallusini kim bergan:
A)	Ahmad Yassaviy
B)	Xizr payg'ambar
C)	Otasi
D)	Xorazm hukmdori
37.	«Fahruz zamon» unvoniga sazovor bo'lgan shoirni belgilang:
A)	Badriddin Chochiy
B)	Abu Abdullo Ro'dakiy
C)	Abulqosim Firdavsiy
D)	Muhammad Avfiy.
38.	To'rt qismdan iborat bo'lib har bir qismi 25 bobga ajratilgan hamda ikki mingdan ortiq hikoyat keltirilgan asarni belgilang:
A)	«Javome' ul hikoyot»
B)	«Guliston»
C)	«Latoyif at-tavoyif»
D)	«Lubob ul albob»
39.	Pahlavon Mahmudning «Qitoliy» taxallusi bilan yozgan g'azali qaysi manbada keltirilgan:
A)	«Majolis ul-ushshoq»
B)	«Nasoyim ul Muhabbat»
C)	«Otashkadai Ozariy»
D)	«Qomus ul-alam»

40.	Nosiriddin To'qbug'aning «Itimos yanglig' ishorati» bilan yozilgan asarni belgilang:
A)	«Qisas ul-anbiyo» (Rabg'uziy)
B)	«Guliston bit-turkiy»
C)	«Muhabbatnoma»
D)	«Husrav va Shirin» (Qutb)
41.	Rabg'uziyning «Qisas ul-anbiyo» asari nechta qadimiy qo'lyozma nusxaga ega ular qalarda saqlanadi:
A)	2 ta London va Sankt-Peterburgda
B)	2 ta Parij kutubxonasi va Istanbulda
C)	3 ta Britaniya (London) Leyden (Gollandiya) Sankt- Peterburg
D)	2 ta London va Istanbulda
42.	«Yalavoch» so'zi «Qisas ul-anbiyo»da kim yoki kimlarga nisbatan qo'llangan:
A)	Payg'ambarlarga
B)	Nosiriddin To'qbug'aga
C)	Podshohlarga
D)	Sipohiyilarga
43.	Yeti yuz o'n erdi yilgaki bitildi bu kitob, Tug'mish erdi ul o'gurda Hut saodat yulduzi. Ushbu baytda qaysi asarning yozilish tarixi ko'rsatilgan:
A)	«Qisas ul-anbiyo»
B)	«Muhabbatnoma»
C)	«Guliston bit turkiy»
D)	«Husrav va Shirin»
44.	«Qaysi payg'ambar qissasi «Qissalar go'zali» deb nomlanadi:
A)	Yusuf (a.s.)
B)	Dovud (a.s.)
C)	Muso (a.s.)
D)	Iso (a.s.)
45.	Jamoling partavidin sham' o'ti gar gulsiton ermas, Nedin parvona o't ichra o'zin solur Haliloso: Ushbu baytda qaysi payg'ambar qissasiga ishora qilingan:
A)	Ibroqim (a.s.)
B)	Dovud (a.s.)
C)	Muso (a.s.)
D)	Yusuf (a.s.)
46.	Nizomiy Ganjaviyning 102 bobdan iborat bo'lgan «Xusrav va Shirin» dostoni Qutbning badiiy tarjimasida necha bobdan iborat:
A)	91
B)	96
C)	98
D)	10
47.	Sayfi Saroyi asarlarining yagona qo'lyozma nusxasi qalarda saqlanadi:
A)	Gollandiyaning Leyden universitetida
B)	Sankt-Peterburgda
C)	Venadagi Qirollik kutubxonasida
D)	Londondagi Britaniya muzeyida
48.	Mavlono Qozi Muhsin Mavlono Is'hoq Xorazmiy Abdulmajid kabi shoirlarning g'azallariga nazira yozgan shoirni belgilang:
A)	Sayfi Saroyi

B)	Lutfiy
C)	Haydar Xorazmiy
D)	Atoyi
49.	Yoz kuni bir bo'stonda olimlar davrasida bir ulug' olimning bayt vazniga doir qiyin savoliga javob bergach o'sha olim bir mashhur asarni turkiy tilga tarjima qilishni taklif qiladi. Buning natijasi o'laroq yaratilgan asarni belgilang:
A)	Sayfi Saroyi «Guliston bit-turkiy»
B)	Sayfi Saroyi «Suxayl va Guldursun»
C)	Haydar Xorazmiy «Gulshan ul-asror»
D)	Qutb «Husrav va Shirin»
50.	Sayfi Saroyi nazmi xushnung sifoti birla, Doim bu el tilinda xush dilsiton ko'rinur, ushbu bayt mazmuniga mos atamani toping:
A)	Faxriya.
B)	Xasbu xol.
C)	Mav'iza.
D)	Madhiya
51.	Quyidagi asarlar orasidan noma janrida yozilganlarini belgilang: 1. «Shohnoma». 2. «Muhabbatnoma». 3. «Siyosatnoma». 4. «Latofatnoma». 5. «Taashshuqnoma». 6. «Dahnoma». 7. «Zafarnoma». 8. «Saodatnoma»
A)	2, 4, 5
B)	2, 3, 4, 5
C)	1,,2, 4,5
D)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
52.	Muhammaddin Muhabbat bo'ldi paydo, Meni bunday Muhabbat qildi shaydo. Ushbu bayt qaysi asar muqaddimasidan olingan:
A)	Xorazmiyning «Muhabbatnoma»
B)	Ho'jandiyning «Latofatnoma»
C)	Durbekning «Yusuf va Zulayho»
D)	Said Qosimiyning «Haqiqatnoma»
53.	Ushbu bayt haqida bildirilgan to'g'ri fikrlarni belgilang: Taxammul yaxshi ishdur pesh qilmog, Taxayyul birla ham andesha qilmog, 1. Xorazmiy qalamiga mansub. 2. Ho'jandiy qalamiga mansub. 3. Said Ahmad qalamiga mansub. 4. Asar shu bayt bilan boshlanadi. 5. Bu bayt asarda bir necha marotaba takrorlangan. 6. Bu bayt Xorazmiyga nazira tarzida yozilgan. 7. Asar shu bayt bilan yakunlanadi. 8. Bu bayt Alisher Navoiyning nazariga tushgan
A)	3, 5
B)	1, 5
C)	2, 4
D)	1, 7
54.	Muhabbat jomidin ichsang sharobe, «Muhabbatnoma»ga aysang javobe... «Muhabbatnoma»ga javob aytmoqchi bo'lgan shoirni toping:
A)	Xo'jandiy.
B)	Said Ahmad.
C)	Yusuf Amiriy.
D)	Xorazmiy.
55.	«Muhabbatnoma» tarkibidagi shoir hayotiga oid ba'zi ma'lumotlar berilgan bobni aniqlang
A)	Barchasi to'g'ri.
B)	«Avval ko'rishganin aytur».

C)	«Bayoni voqein aytur».
D)	«Forsiy hikoyat».
56.	Ko'ngul bahrinda ko'p gavharlaring bor, Ochunda forsiy daftarlaring bor... ushbu bayt:
A)	Hukmdorning shoirga qaratilgan nutqi.
B)	Shoir (Xorazmiy)ning o'z-o'ziga qaratilgan nutqi.
C)	Shoirning xukmdorga qaratilgan nutqi..
D)	Hukmdor (Xo'jabek)ning o'z-o'ziga qaratilgan nutqi.
57.	Noma janri uchun aruzning qaysi vazni xos:
A)	Hazaji musaddasi mahzuf
B)	Hazaji musammani mahzuf
C)	Ramali musaddasi mahzuf
D)	Ramali musammani mahzuf.
58.	Alisher Navoiy «Muhokamat ul-lug'atayn»da Xorazmiyning qaysi baytini keltirgan:
A)	Aningkim ol enginda meng yaratti, Bo'yi birla sochini teng yaratti.
B)	Ayo ko'rk ichra olam podshohi, Jahon tutti sening mulking sipohi.
C)	Saburdin yaxshi yo'qtur pesha qilsam, Bu yo'lda sabr yo'q andesha qilsam.
D)	Bo'yung sarvu sanubardek beling qil. Vafo qilg'on kishilarga vafo qil.
59.	Baytning manbaini aniqlang: Menki pishirdim bu laziz oshni, Shayx nizomiydin olib choshni.
A)	«Gulshan ul-asror».
B)	«Husrav va Shirin» (Qutb).
C)	«Hayrat ul-abror».
D)	«Farhod va Shirin».
60.	«Xorun bilan Baxlul» hikoyati qaysi asarda keltirilgan:
A)	«Gulshan ul-asror».
B)	«Qisas ul-anbiyo»
C)	«Hayrat ul-abror».
D)	«Sab'ayi sayyor».
61.	Alisher Navoiy kimni Sulton Iskandar zamonida shuhrat qozongan shoir sifatida tilga oladi:
A)	Mavlono Haydar (Xorazmiy).
B)	Mavlono Atoyi.
C)	Mavlono Sakkokiy.
D)	Mavlono Lutfiy.
62.	«Gul va Navro'z» dostonidagi Chin Hoqonining chegaralarini himoya qilgan zangi (qora tanli) shafqatsiz odam timsolini toping.
A)	Yaldo.
B)	Baxman.
C)	Shayx Najdiy.
D)	Javhar.
63.	Nasr edi bu qissa dog'i pors, Erdi anga jon ko'zi nazzorasi, Bor edi ko'ngulda burundin bu azm, Turki tili birlamu qilsam bu nazm. Ushbu baytlar qaysi asarning yozilish tarixi haqida:
A)	«Yusuf va Zulayxo».
B)	«Gul va Navro'z».
C)	«Suxayl va Guldursun».
D)	«Guliston bit-turkiy».

64.	Dedi: «Ayo ikki ko‘zim ravshani, Boshdin ayoq o‘rtading o‘glim mani, Bu ne alam bu ne qazodur sanga: Bu ne sitam bu ne jafodur sanga: Ushbu ona tilidan aytilgan iztirobli baytlar qaysi asar kahramoniga tegishli:
A)	«Yusuf va Zulayho».
B)	«Gul va Navro‘z».
C)	«Xusrav va Shirin».
D)	«Suxayl va Guldursun».
65.	«Gul va Navro‘z» dostonidagi Javhar kim:
A)	Gulni suvdan qutqarib olgan g‘avvos.
B)	Gul va Navro‘z suzgan kema xo‘jayini.
C)	Adan davlatining pahlavon jangchisi.
D)	Gul va Navro‘zga Chindagi butxonadan kochishga ko‘maklashgan kishi.
66.	Ushbu hikmatli bayt qaysi shoir qalamiga tegishli: Har neki sotsang bu kun ey xushyor, Xam senga-o‘q sotkay ani ro‘zgor.
A)	Haydar Xorazmiy.
B)	Navoiy.
C)	Atoyi.
D)	Sayfi Saroyi.
67.	Alisher Navoiy tomonidan «darveshvash xushxulk va munbasit» deya ta‘riflangan shoirni aniqlang.
A)	Atoyi.
B)	Sakkokiy.
C)	Gadoyi.
D)	Lutfiy.
68.	Alisher Navoiy Atoyini kimning avlodidan deb ta‘riflaydi:
A)	Ismoil Ota.
B)	Zarbdor ota
C)	Zangi Ota.
D)	Hakim Ota.
69.	Atoyi devonini aniqlagan va ilk bora uning 17 ta g‘azalini e‘lon qilgan olimni aniqlang.
A)	A.Samoylovich.
B)	N.Ilminskiy.
C)	A.Fitrat.
D)	V.Radlov.
70.	Turkiy adabiyotdagi ilk mustazod qaysi shoir adabiy me‘rosida uchraydi:
A)	Gadoyi.
B)	Atoyi.
C)	Lutfiy.
D)	Navoiy.
71.	Atoyi g‘azallarida eng ko‘p uchraydigan vazni belgilang.
A)	Ramali musammani mahzuf.
B)	Hazaji musaddasi mahzuf.
C)	Ramali musaddasi mahzuf.
D)	Hazaji musammani mahzuf.
72.	Ushbu bayt bilan boshlanuvchi she‘rning janri va muallifini toping: Jahondin ketti tashvishu mabodoyi amon keldi, Xaloyiq aysh eting bu kun sururi jovidon keldi.

A)	Qasida, Sakkokiy.
B)	G'azal, Atoyi.
C)	Masnaviy, Gadoyi.
D)	G'azal, Lutfiy.
73.	Lutfiy devonida qanday janrdagi she'rlar mavjud:
A)	G'azal, qasida, mustazod, tuyuq.
B)	G'azal, qasida, masnaviy, ruboiy.
C)	G'azal, ruboiy, mustazod, to'rtlik.
D)	G'azal, qit'a, to'rtlik, fard.
74.	«Man arafa nafsahu faqad arafa robbah». Ko'pchilik shoirlarning asarlarida eslatib o'tiladigan ushbu xadisi sharif ma'nosi to'g'ri berilgan katorni aniqlang.
A)	O'z nafsini tanigan robbisini xam taniydi.
B)	Nafsni tiymoq saodat belgisi.
C)	Robbini tanish nafsni tanishdan boshlanadi.
D)	Nafs insonning dushmani.
75.	Turkiy adabiyotda qasidani alohida janr darajasiga ko'targan shoirni aniqlang.
A)	Sakkokiy.
B)	Atoyi.
C)	Gadoyi.
D)	Lutfiy
76.	Navoiyning bergan ma'lumotiga ko'ra Samarqandda Sakkokiy va Lutfiy haqida qanday noto'g'ri fikr mavjud edi:
A)	Lutfiyning barcha yaxshi she'rlari aslida Sakkokiy qalamiga mansub.
B)	Sakkokiy Lutfiy she'rlarini o'g'irlagan.
C)	Sakkokiy Lutfiyni hajv qilib she'rlar yozgan.
D)	Lutfiy Sakkokiyni hajv qilib she'rlar yozgan.
77.	Lutfiyning tariqat yo'lidagi ustoz kim edi:
A)	Shahobiddin Xiyoboniy.
B)	Hoja Ahrori Valiy.
C)	Said Qosim Anvor.
D)	Sa'duddin Koshgariy.
78.	Qaysi manbada Lutfiy Shoshiy (Toshkentlik) nisbasi bilan tilga olingan:
A)	«Funun ul-balog'a».
B)	«Muxtasar».
C)	«Majolis un-nafoyis».
D)	«Boburnoma».
79.	Alisher Navoiy Lutfiy haqida «mutaazzirul javob matla'lari bor» deganda nimani nazarda tutgan:
A)	Javob aytib bo'lmaydigan yoki juda qiyin bo'lgan matla'.
B)	Mashhur shoirlarning she'rlariga javob tarzida yozilgan matla'.
C)	Ko'p shoirlar javob yozishga harakat qilgan matla'.
D)	Savol-javob tarzida yozilgan matla'.
80.	Ushbu faxriya baytda Lutfiy o'zini qaysi mashhur fors-tojik shoiriga qiyoslaydi: Ulug'bekxon bilar Lutfiy kamolin, Ki rangin she'ri
A)	Salmon (Sovajiy).
B)	Sa'diy (Sheroziy).
C)	Hofiz (Sheroziy).

D)	Husrav (Dehlaviy).
81.	Ayoqingga tushar har lahza gesu, Masaldurkim charog' tubi qorongu...- matla'i bilan boshlanuvchi gazal uchun xarakterli bo'lgan tasvir vositasini toping.
A)	Irsoli masal san'ati asosida yozilgan.
B)	Munozara usulida yozilgan.
C)	Raddul-matla' usuli qo'llangan.
D)	Portret san'ati yetakchilik qiladi.
82.	Navoiyning ma'lumotiga ko'ra Lutfiy umrining so'ngida yozgan bir bayt forscha she'rini kimga vasiyat kilib qoldirgan:
A)	Jomiyga.
B)	Navoiyga.
C)	Husayn Boyqaroga.
D)	Shayxim Suhayliya.
83.	Quyidagi asarlar orasidan bitta umumiy syujet asosida yozilganlarini aniqlang: 1. «Haft avrang» (Jomiy) 2. «Haft paykar» (Nizomiy) 3. «Xasht bihisht» (Husrav) 4. «Saddi Iskandariy» (Navoiy) 5. «Sab'ayi sayyor» (Navoiy) 6. «Bahrom va Gulandom»
A)	2 3 5 6
B)	1 2 5
C)	1 3 5
D)	5
84.	Syujetida Farruh obrazi ishtirok etadigan asarlarni toping:
A)	«Sab'ayi sayyor» «Suxayl va Guldursin».
B)	«Gul va Navro'z» «Suxayl va Guldursin».
C)	«Yusuf va Zulayxo» «Farhod va Shirin»
D)	«Sab'ayi sayyor» «Gul va Navro'z»
85.	Syujeti Amir Temur bilan bog'liq bo'lgan asarlarni belgilang:
A)	«Ikki vafoli yor» «Suxayl va Guldursun» «Zafarnoma»
B)	«Ikki vafoli yor» «Gul va Navro'z» «Suxayl va Guldursun»
C)	«Ikki vafoli yor» «Bang va Chogir» «Zafarnoma»
D)	«Gul va Navro'z» «Suxayl va Guldursun» «Zafarnoma»
86.	Quyidagi asarlar orasidan bir xil vaznda yozilgan dostonlarning belgilang: 1. «Gul va Navro'z» 2. «Yusuf va Zulayxo» 3. «Farhod va Shirin» 4. «Vasf ush-shuaro» 5. «Gulshan ul-asror» 6. «Muhabbatnoma» 7. «Suxayl va Guldursun» 8. «Hibat ul-haqoyiq».
A)	1, 3, 4, 6
B)	1, 2, 3, 6
C)	1, 3, 6
D)	2, 5, 8
87.	Alisher Navoiyning g'azalchilikdagi ustozlari haqidagi qit'asida qaysi shoirlar tilga olingan:
A)	Hofiz Sheroziy, Amir Xusrav, Jomiy
B)	Fariduddin Attor, Lutfiy, Jomiy.
C)	Sa'diy, Lutfiy, Jomiy
D)	Nizomiy, Amir Xusrav, Jomiy.
88.	Navoiyning manoqib yoki xolot asarlarini sanab bering
A)	«Xoloti Said Hasan Ardasher», «Xamsat ul-mutaxayyirin», «Xoloti Pahlavon Muhammad»

B)	«Makorim ul axloq», «Badoe' ul-vaqoe'», «Xamsat ul mutaxayyirin»
C)	«Vaqfiya», «Xoloti Pahlavon Muhammad», «Nasoyim ul-Muhabbat»
D)	«Xoloti Pahlavon Muhammad», «Xoloti Said Hasan Ardasher», «Nazm ul-javohir»
89.	Navoiyning turkiy va forsiy devonlarini umumlashtirganda lirikaning necha xil janrida ijod qilgan bo'ladi:
A)	18
B)	12
C)	14
D)	16
90.	Alisher Navoiy qaysi asarida Adib Ahmadga yuksak baho bergan:
A)	«Nasoyim ul Muhabbat»
B)	«Majolis un-nafois»
C)	«Muhokamat ul-lug'atayn»
D)	«Munshaot»
91.	Bayramxon devonini 1912-yili Hindistonda nashr ettirgan olim:
A)	Beverij xonim
B)	Bartold V.V.
C)	Denison Ross
D)	Andrey Samoylovich
92.	Syujeti «Ming bir kecha»dan olingan asar:
A)	Majlisiyning «Qissayi Sayfulmuluk» asari
B)	X.Xorazmiyning «Gul va Navro'z»asari
C)	Nodiraning «Xaft Gulshan» asari
D)	Navoiyning «Layli va Majnun» dostoni
93.	Boburning Bu olam aro ajab alamlar ko'rdum Olam elidin turfa sitamlar ko'rdim. Har kim bu «Vaqoe'»ni o'qur bilg'aykim Ne ranju ne mehnatu ne g'amlar ko'rdum - ruboiysidagi «Vaqoe'» qaysi asar?
A)	«Boburnoma»
B)	Lirik she'rlari
C)	Mubayyin risolasi
D)	Muxtasar
94.	Alisher Navoiy Samarqandga jo'nashdan oldin kimga maktub yozgan:
A)	Said Hasan Ardasheriga
B)	Abdurahmon Jomiyga
C)	Husayn Boyqaroga
D)	Hoja Ahrori Valiyga
95.	X.Nisoriyning «Muzakkiri ahbob» tazkirasida «durru gavxarga to'la dengiz» deb baholagan asar va uning muallifini belgilang.
A)	Bobur «Aruz risolasi»
B)	Taroziy «Funun ul-balog'a»
C)	Navoiy «Mezon ul-avzon»
D)	Gulbadanbegim «Humoyunnoma»
96.	Xoni xonon (xonlar xoni) unvoniga ega bo'lgan shoirni aniqlang.
A)	Bayramxon
B)	Komron Mirza
C)	Humoyun
D)	Husayn Boyqaro

97.	Hojaning Jonibek Sultonga bag'ishlangan dostoni va uning yozilgan yili:
A)	«Maqsad ul-atvor» 1514-1520
B)	«Miftohi ul-adl» 1508-1510
C)	«Gulzor» 1538
D)	«Muzakkir ul-ahbob» 1566
98.	Navoiy haqida ma'lumot beruvchi asarni belgilang.
A)	Barcha javoblar to'g'ri
B)	Xondamirning «Makorim ul-axlok»
C)	Jomiyning «Bahoriston»
D)	Vosifiyning «Badoe' ul-vaqoe'»
99.	So'fi Ollohyor asarlari qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?
A)	«Sabot ul-ojizin», «Murod ul-orifin», «Maslak ul- muttataqiyn», «Mahzan ul-mute'in».
B)	“Sabot-ul ojizin», «Chor kitob», «Murod ul-orifin», «Maslak ul-mutataqiyn»
C)	«Sabot ul-ojizin», «Ibrat ul-g'ofilin», «Murod ul-orifin», «Mabdai nur»
D)	«Sabot ul-ojizin», «Murod ul-orifin», «Mabdai nur», «Ibrat ul-g'ofilin».
100.	Mashrabga nisbatan berilgan tasavvufiy asarlar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?
A)	«Mabdai nur», «Kimyo»
B)	«Mabdai nur», «Boqirg'on» kitobi
C)	«Kimyo saodat»,
D)	«Mabdai nur»
101.	Quyidagi matla'li g'azal kimning qalamiga mansub? Na qildim sanga men yorim, jamolingdin judo qilding, Boshimda gardi g'amni chun charog'i osiyo qilding.
A)	Huvaydo
B)	Mashrab
C)	Ogahiy
D)	Amiriy
102.	Turdining «Subhonqulixon va uning amir-amaldorlari haqida hajviyasi» XX asrda dastlab qaysi ilmiy tadqiqot yoki maqola orqali adabiy jamoatchilikka havola qilingan?
A)	Majidiyning «Turdi» maqolasi orqali.
B)	Fitratning «O'zbek shoiri Turdi» maqolasi orqali.
C)	Sa'diyning «O'zbek burjua adabiyoti» asari orqali.
D)	Cho'lponning “Adabiyot nadur?” maqolasi orqali
103.	Fazliy «Majmuai shoiron» tazkirasida bergan ushbu ta'rif («takallum qilur turkiyu forsi erur she'r maydonining forsi») qaysi ijodkorga taalluqli?
A)	Gulxaniy.
B)	Nodira.
C)	Amir Umarxon.
D)	Uvaysiy.
104.	Gulxaniyning «Zarbulmasal» asarida tilga olingan «Kayqubod otliq podsholikdan qolg'an eski bir shahriston» hozirgi qaysi xududga to'g'ri keladi?
A)	Farg'ona viloyatidagi Kubo (Quva) qishlog'i.
B)	Quvasoy shahri.
C)	Xurosondagi Kayqubod viloyati.
D)	O'ratepadagi qadimgi «SHahriston» xarobalari.
105.	XVI-XIX- asr (1 yarmi)lar adabiyotining asosiy xususiyati nimada?

A)	Yuqorida ko'rsatilgan xususyatlarning barchasi asosiy.
B)	Tarixiy asarlarga alohida ahamiyat
C)	Tazkirachilikning tarfqqiy topishi
D)	Tasavvuf adabiyotida yangi bosqichning shakllanishi
106.	Qo'qon adabiy muhiti namoyandalari to'g'ri qayd etilgan javobni toping.
A)	Fazliy Namangoniy, Gulxaniy, Amiriy
B)	Munis, Ogahiy, Amiriy
C)	Gulxaniy, Navoiy, Munis
D)	Sayfi Saroyi, Sultonxon To'ra, Munis
107.	Nodiraning ushbu baytida qanday poetik san'at qo'llanilgan? Nodira qilgach muhabbat nash'asidan guftu gu Lazzati she'ri Umar sohibqirondan berdi yod...
A)	Talmeh
B)	Tashbeh
C)	SHiru shakar
D)	Tajnis
108.	Ho'janazar Huvaydo dostonning nomi qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?
A)	«Rohati Dil»
B)	«Husn va Dil»
C)	«Mirzo Hamdam»
D)	«Gul va Navro'z»
109.	Mushkin qoshining hay'ati ul chashmi jallod ustina, qatlim uchun «nas» kelturur, «nun» eltibon «sod» ustina. Matla'li mashhur g'azalning muallifi kim?
A)	Ogahiy
B)	Nodira
C)	Navoiy
D)	Mashrab
110.	«Amir ul-muslimin» unvoniga sazovor bo'lgan, Qo'qonda adabiy muhit tashkil qilgan hukmdor shoir kim?
A)	Umarxon
B)	Munis
C)	Fazliy
D)	Ado
111.	O'zbek mumtoz adabiyotida eng kichik janr atamasi qaysi javobda ko'rsatilgan?
A)	Fard
B)	To'rtlik
C)	Bag'ishlov
D)	Tarkibband
112.	Adabiyotda masal janri asoslanadigan badiiy tasvir vositasi qaysi javobda ko'rsatilgan?
A)	Majoz.
B)	O'xshatish
C)	Mubolag'a
D)	Jonlantirish
113.	Uvaysiy quyidagi kichik janrlardan qaysi birida shuhrat topgan?
A)	Chiston
B)	Ruboiy
C)	Qit'a
D)	Fard

114.	Munis Xorazmiy qaysi yillarda yashab ijod etgan?
A)	1778-1829
B)	1788-1838
C)	1768-1929
D)	1758-1819
115.	Tarixchi, tarjimon, xattot, mirob bo'lgan taniqli o'zbek shoiri kim?
A)	Munis
B)	Amiriy.
C)	Furqat
D)	Gulhaniy
116.	She'r vaznlari bo'yicha alohida asarlar yozgan mualliflar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?
A)	Navoiy, Bobur
B)	Uvaysiy, Fitrat
C)	Lutfiy, Sakkokiy
D)	Atoiy, Nodira
117.	XV-XVI asr boshlarida o'zaro urushlarda Qarshi, Hirot, Samarqand, Andijon kabi shaharlarning qamal qilinishi, ocharchilik, qahatchilik yuz berishi va boshqa adolatsizliklar, fojealar qaysi asarda real tasvirlangan?
A)	Shayboniynoma
B)	Avesto
C)	Saddi Iskandariy
D)	Qissasi Rabg'uziy
118.	Mumtoz adabiyotda yorning lablari uchun qanday istioralar qo'llanilgan?
A)	Shahdu shakar, aqiq, la'l
B)	Mushk, asal, lola
C)	Boda, kumush, oy
D)	Ipak, sadaf, inju
119.	Mumtoz she'riyatda eng ko'p uchraydigan obrazlarni toping
A)	Payg'ambarlar
B)	Qo'shiqchilar
C)	Muallimlar
D)	Olimlar
120.	Mumtoz adabiyotda yorning ko'zlari nimaga o'xshatiladi, qanday ifodalanadi?
A)	Jodu, ohu
B)	Qaro, oftob.
C)	SHamshod, sanubar.
D)	SHahlo, sarv.
121.	Qo'qon adabiy muhiti namoyondalari ijodidan tuzilgan taskira kimning topshirig'i bilan, qaysi shoir tomonidan tuzilgan va qanday nomlanadi?
A)	Amiriy topshirig'i bilan, Fazliy «Majmuai shoiron».
B)	Amiriy topshirig'i bilan, Gulhaniy «Zarbulmasal».
C)	Husayn Bayqaro topshirig'i bilan, Navoiy «Majolis un-nafois».
D)	Feruz topshirig'i bilan, Munis «Tazkirat ush-shuaro».
122.	Bobur lirikasida yetakchi o'rin tutgan janrlarni ko'rsating.
A)	G'azal, tuyuq, ruboiy.

B)	Mustazod, muvashshah, vasiyat.
C)	Madhiya, qasida, masnaviy.
D)	Muxammas, bag'ishlov, qit'a.
123.	Nodira ahvolidan ogoh bo'ling, Ey musohiblarki, qolmish yorsiz. Ushbu g'azalda Nodira hayotining qanday holati ifoda etilgan?
A)	Judolik.
B)	Visol damlari.
C)	Zamondan shikoyat.
D)	Xudoga iltijo.
124.	SHukrkim, homiyi din Komila sulton bo'ldi, Adlidin bog'i jahon ravzai rizvon bo'ldi. Ushbu bayt muallifi kim?
A)	Nodira
B)	Zebuniso
C)	Uvaysiy
D)	Ado
125.	Uvaysiy dostoni qanday nomlanadi?
A)	Voqeoti Muhammadalixon
B)	Uvaysiyman
C)	Anor
D)	Yusuf va Zulayxo
126.	«SHoh Mashrab» qissasida Mashrabning ikkinchi, uchinchi taxalluslari qanday atalgan?
A)	Mahdiy, Zinda
B)	Zinda, Adham
C)	SHohi Mashrab, Hazrati Eshon
D)	Madhiy, Piri Kan'on
127.	Yorning vasli emas ozorsiz, Gulshan ichra gul topilmas xorsiz, matla'li mashhur g'azal muallifi kim?
A)	Nodira
B)	Munis
C)	Uvaysiy
D)	Ogahiy
128.	SHayboniyxon Hirotni qachon egallagan?
A)	1507
B)	1505
C)	1498
D)	1504
129.	«Abdullanoma» tarixiy asarining muallifi kim?
A)	Hofiz Tanish Buxoriy
B)	Abdulla Ansoriy
C)	Abulg'ozi
D)	Muhammad Solih
130.	«Tavorixi guzida yoxud nusratnoma» asari qachon yozilgan, kimning tarixiga bag'ishlangan?
A)	1502-1504 SHayboniyxon
B)	1440-1442, Temur
C)	1497-1498, Bobur

D)	1505-1507, Husayn Boyqaro
131.	Zayniddin Vasifiyning «Badoe' ul-vaqoe» asari qanday janrda yozilgan?
A)	Badiiy-memuar
B)	Masnaviy-memuar
C)	Tarixiy-memuar
D)	Saj'langan memuar
132.	Nisoriyning «Muzakkiri ahbob» asari qaysi janrda yaratilgan, qancha ijodkor haqida ma'lumot berilgan?
A)	Tazkira, 250
B)	Muvashshax, 160
C)	Memuar, 350
D)	Masnaviy, 250
133.	Quyida qaysi asarning maqsadi bayon etilgan? «... Amir Alisherning «Majolis un-nafois»idan keyin yuzaga kelgan barcha fozillarning dongdor nomlarini bir bitik qaydiga kiritib va ularning yoqimli nafaslarini isini toliblarning jon dimog'iga yetkazish».
A)	Muzakkiri ahbob
B)	SHajarai turk
C)	Sabot ul-ojizin
D)	Boburnoma
134.	«Muzakkiri ahbob» asarining xotima qismida kimlar haqida ma'lumot berilgan?
A)	Zamondosh shoirlar haqida.
B)	Muallifning avlod-ajdodlari haqida
C)	CHig'atoy sultonlar haqida
D)	CHingiziy sultonlar haqida
135.	Mutribiyning tazkiralari qanday nomlanadi?
A)	Nusxayi zeboyi Jahongir, Tazkirat ush-shuaro
B)	Tazkiratush-shuaro, Tazkirai qalandaron
C)	Nusxayi zeboyi Humoyun, Tazkirat ush-shuaro
D)	Majmuai shoiron, Me'yor ul-ash'or
136.	Mutribiyning «Tazkirat ush-shuaro» tazkirasi qachon yaratilgan, qancha ijodkor haqida ma'lumot berilgan?
A)	1604-1605, 320
B)	1610-1611, 160
C)	1566-1567, 350
D)	1627-1628, 250
137.	Turdi Farog'iy haqidagi dastlabki maqola kim tomonidan, qachon, qayerda chop etilgan?
A)	Abdulhamid Majidiy, 1925, «Zarafshon»
B)	Behbudiy, 1925, «Oyna»
C)	Abdurauf Fitrat, 1928, «Maorif va o'qituvchi»
D)	CHo'lpon, 1924, «Yorqin hayot»
138.	Turdi qaysi tillarda ijod qilgan?
A)	O'zbek va fors-tojik
B)	O'zbek va arab
C)	O'zbek
D)	Turk, arab, fors
139.	Turdining bizga qancha asari yetib kelgan?

A)	434 misra, 18 ta
B)	444 misra, 16 ta
C)	434 misra, 17 ta
D)	450 misra, 12 ta
140.	Turdining bizga ma'lum asarlari qaysi janrlarda yaratilgan?
A)	G'azal, muxammas, fard
B)	Muammo, g'azal, fard.
C)	G'azal, tuyuq, ruboiy
D)	Fard, musaddas, masnaviy
141.	Turdi ijodidagi asosiy mavzu qanday?
A)	Vatan va xalq qismati
B)	Pand-nasihati
C)	Amaldorlarni fosh qilish
D)	Ishq va muhabbat
142.	«Kenglik qiling», «Bu mulk» radifli g'azallar kimning qalamiga mansub?
A)	Turdi
B)	Huvaydo
C)	Ogahiy
D)	Mashrab
143.	So'fi Ollohyor qachon, qaerda tavallud topgan?
A)	1644, Minglar qishlog'ida
B)	1725, Sohibqiron qishlog'ida
C)	1730, Qalandarlar qishlog'ida
D)	1654, Avliyolar qishlog'ida
144.	So'fi Olloyorning diniy-didaktik ruhdagi eng mashhur asari qaysi?
A)	Sabot ul-ojizin
B)	Maslak ul-muttaqiyn
C)	Murod ul-orifin
D)	Siroj ul-ojizin
145.	«Sabot ul-ojizin» dastlab qaysi tilda yozilgan?
A)	Fors-tojik
B)	Arab.
C)	Turk
D)	O'zbek
146.	«Sabot ul-ojizin» asarini kim o'zbek tiliga tarjima qilgan, hajmi qancha?
A)	So'fi Ollohyor, 12000 bayt
B)	SHavkat, 11000 bayt
C)	Huvaydo, 12000 bayt
D)	Vola, 10000 bayt
147.	«Sabot ul-ojizin»da fikr-g'oyalarni birlashtirib turuvchi bosh g'oya nima?
A)	Komil inson
B)	Tafakur
C)	SHariat
D)	Ishq

148.	Kalidi ganji ma'nikim, zabondur, Anga bir nuqta ko'b bo'lsa ziyondur, baytida qanday badiiy san'at qo'llangan?
A)	Kitobat
B)	Tazod
C)	Tashbeh
D)	Mubolag'a
149.	Quyidagi baytda qanday badiiy san'at qo'llangan? Qanoat ma'daniga och ko'zing och, Tama' bo'yi ko'rinmay bo'yidin qoch.
A)	Tajnis
B)	Mubolag'a
C)	Tadrij
D)	Tashbeh
150.	Mashrab haqidagi qissani kim, qachon rus tiliga tarjima qilgan?
A)	Likoshin, 1910
B)	Kononov, 1933
C)	Vyatkin, 1923
D)	Veselovskiy, 1895
151.	Ikki Mashrab masalasini dastlab qaysi olim, qachon ko'targan?
A)	V. L. Vyatkin, 1923
B)	Izzat Sulton, 1965
C)	N. S. Likoshin, 1910
D)	G'afur G'ulom, 1959
152.	Mashrab Namanganda qaysi mashhur mudarris qo'lida tahsil olgan?
A)	Mulla Bozor oxund
B)	Farididdin Attor
C)	Ofoq xo'ja
D)	Ibrohim Adham
153.	Mashrab Qashqarda kimning qo'lida tahsil olgan?
A)	Ofoq xo'ja
B)	Nasimiy
C)	Ibrohim Adham
D)	Mulla Bozor oxund
154.	Nodira haqidagi dastlabki maqolani kim, qachon e'lon qilgan?
A)	Lutfullo Olim, 1923
B)	Amiriy, 1920
C)	Abdulhamid Majidiy, 1925
D)	CHo'lpon, 1925
155.	"Avesto"ning Sosoniylar davridagi ko'rinishini ayting.
A)	To'liq qayta tiklangan.
B)	Yasht qismi tiklangan;
C)	Vendidot qismi tiklangan;
D)	Hali yo'q edi;
156.	"Xuastuanift" qaysi diniy oqimni targ'ib qiladi?
A)	Moniylikni

B)	Zardushtiylikni
C)	Masihiylikni
D)	Buddaviylikni
157.	“Xuastuanift” bilan “Avesto” o’rtasidagi aloqadorlik qaysi obrazlarda namoyon bo’ladi?
A)	Xo’rmuzd
B)	Obrazlar yo’q
C)	SHmnu
D)	Axriman va Xo’rmuzd
158.	Qadimgi turkiy yodgorliklarda mifologiyaning qaysi turi yetakchilik qiladi?
A)	Totemistik
B)	Kosmogonik
C)	Etiologik
D)	Mifologiya yo’q
159.	Zahhok kimdan keyin padshoh bo’ldi?
A)	Siyomakdan keyin
B)	Jamshiddan keyin
C)	Taxmurasdan keyin
D)	SHoh bo’lmagan
160.	“SHohlik taxti yeldek bebaqo, Unga mehr qo’ymoqlik xato”. Bu o’gitni “SHohnoma”da qaysi podshoh aytgan?
A)	Manuchehr
B)	Rustam
C)	Faridun
D)	Kayxusrav
161.	Suhrobning onasini ismi kim?
A)	Taxmina
B)	Manija
C)	Jarira
D)	Onasining ismi dostonida aytilmagan
162.	Ular ilmi kelgay senga juda qo’l, haqiqat qidirsang, ular aytsa yo’l. “Qutadg’u bilig”dan olingan bu misralar qaysi toifa to’g’risida aytilgan?
A)	Olimlar haqida
B)	Azayimxonlar haqida
C)	SHoirilar haqida
D)	Tabiblar haqida
163.	“Qutadg’u bilig”ning Vena nusxasi qaysi yozuvda bitilgan?
A)	Eski uyg’ur-turk yozuvida
B)	Urxun yozuvida
C)	Avesto yozuvida
D)	Arab yozuvida
164.	“Qilichdan ham o’tkir bularning tili, Va qildan nozikroq xotirlash yo’li”. Bu ta’rif qaysi toifaga nisbatan aytilgan?
A)	SHoirilarga
B)	Savdogarlarga
C)	Tabiblarga
D)	Olimlarga

165.	“Bilimli soʻzga dono, tadbirli boʻlishi kerak, juda zakovatli, xotirjam boʻlishi kerak.” Bu talab qaysi toifaga nisbaian aytilgan?
A)	Elchilarga
B)	Azayimxonlarga
C)	Tabiblarga
D)	Savdogarlarga
166.	“Oʻgʻuznoma” dostoni shakllanishiga qaysi diniy oqimning taʼsiri bor?
A)	Buddaviylikning
B)	Islomning
C)	Iudaizmning
D)	Zardushtiylikning
167.	“Yusuf va Zulayho” dostonida boʻri tilga kirib Yoqubga nima deydi?
A)	“Ha, Yusufi siddiqni men yemadim”
B)	“Ha, Yusufi siddiqni men yedim”
C)	Bunday syujet yoʻq doitonda
D)	Yusufni akalari oʻldirdi
168.	Yusuf Misrda ekanida qaysi akasi kafil boʻlib Misrda qoldi va qolganlarni otasi Yoqubga hamda oilalariga don olib bordi?
A)	SHamʼun
B)	Ibni Yamin
C)	Ishoq
D)	Bunday syujet yoʻq dostonida
169.	Asardagi nechanchi bob “Sukut foydasi ichinda turur”ga bagʻishlangan?
A)	4 bob
B)	1 bob
C)	2 bob
D)	3 bob
170.	Sayfi Saroyi Misrda nechta shoir sheʼriga javob aytgan?
A)	6 ta
B)	2 ta
C)	4 ta
D)	8 ta
171.	Zulm va adolat, iltifot va uqubat toʻgʻrisidagi hikoyatlar qaysi bobda jamlangan?
A)	1-bobda
B)	2-bobda
C)	3-bobda
D)	4-bobda
172.	“Bu kishining biliki boʻlsa edi, ahmaq bilan ishi bu yerga yetmagay edi”. Bu parcha qaysi bobga tegishli boʻlishi mumkin?
A)	Sukut foydasi toʻgʻrisida hikoyatga
B)	Sultonlar toʻgʻrisida hikoyatga
C)	Fuqaro axloqi toʻgʻrisida hikoyatga
D)	Qanoat fazilati toʻgʻrisida hikoyatga
173.	Bukun boʻyla menga javr etmas eding, Ki sen sen bir pahlavon, men bir qari. Bu bayt qaysi bobga aloqador boʻlishi mumkin?
A)	6-bobga
B)	2-bobga

C)	4-bobga
D)	8-bobga
174.	Bir itni yeddi tengizda yuvsa Chun bo'ldi o'sh palidrakdur. Iso eshakni hijoz eltib, Ketursa yana hamon eshakdur. Bu qit'a qaysi bobga aloqador bo'lishi mumkin?
A)	5-bobga
B)	1-bobga
C)	3-bobga
D)	7-bobga
175.	Yo'lunda bosh o'ynab jon tarkin, Uribmen ko'rgali dildor ko'rkin. Bu bayt qaysi bobga aloqador bo'lishi mumkin?
A)	5-bobga
B)	1-bobga
C)	3-bobga
D)	7-bobga
176.	Amalsiz olim bolsiz zanburg'a o'xshar. Bu hikmat qaysi bobga aloqador bo'lishi mumkin?
A)	8-bobga
B)	3-bobga;
C)	1-bobga
D)	7-bobga
177.	«Sabot-ul-ujizin» nomi bilan mashhur bo'lgan asarning muallifi kim?
A)	So'fi Olloyor
B)	Ahsaniy
C)	Ahmad Yassaviy
D)	Xoja Ahror
178.	Bojxona xodimi bo'lgan shoir qaysi?
A)	So'fi Olloyor
B)	Sari Oshiq
C)	Ahsaniy
D)	Nasafiy
179.	Shoir Turdi qaysi davrda yashab ijod etgan?
A)	XVII asrda
B)	XV asrda
C)	XVI asrda
D)	XX asrda
180.	Urug' boshlig'i vazifasida faoliyat ko'rsatgan shoir qaysi?
A)	Turdi
B)	Munis
C)	Nishotiy
D)	Gulxaniy.
181.	Qaysi shoir o'zbek urug'larini birlashishga, totuvlikka da'vat etdi?
A)	Turdi
B)	Mashrab
C)	Nishotiy
D)	Munis
182.	Birinchi bo'lib «O'zbekiston» so'zini qo'llagan shoir kim?

A)	Turdi
B)	Mashrab
C)	Nishotiy,
D)	Munis
183.	Subxonqulixonni o'z tilidan fosh ettirgan shoir kim?
A)	Turdi
B)	Nasafiy
C)	Mashrab
D)	Nishotiy
184.	«Turkona xirrom ayladi ul sho'xi diloro, Dil mulkini bir go'shai chashm ayladi yag'mo.- misralari qaysi shoir qaolamiga mansub?
A)	Turdi
B)	Mashrab
C)	Roqim
D)	Vafoiy
185.	Turdi o'zining «Muxammasi turkiy...»sini kimga atab yozgan edi?
A)	Oqbo'tabiyga
B)	Abdulazizxonga
C)	Subxonqulixonga
D)	Hech kimga atalmagan
186.	«Edingiz barchangiz itdek fuqaroning etini» misrasi kimning qalamiga mansub?
A)	Tudining
B)	Mashrabning
C)	Vafoiyning
D)	Munisning
187.	Qaysi shoirning tug'ilgan yili va joyi masalasi ko'p munozaralarga sabab bo'ldi?
A)	Mashrabning
B)	Turdining
C)	Vafoiyning
D)	Nishotiyning
188.	Qaysi shoirning asarlari bizga devonda emas, balki «Qissa»da yetib kelgan?
A)	Mashrabning
B)	Vafoiyning
C)	Turdining
D)	Gulxaniyning
189.	Xarakterida telbalik alomatlari bor, deb hikoya qilingan shoir kim?
A)	Mashrab
B)	Turdi
C)	Gulxaniy
D)	Maxmur
190.	Mashrab hayoti va ijodini monografik tarzda o'rgangan adabiyotshunos olim?
A)	Muhsin Zokirov
B)	Vohid Abdullaev
C)	Abduqodir Hayitmetov
D)	Suyuma G'anieva

191.	«Sen, ey zohid, nasihatni borib mehrob aro qilg'il» misrasi qaysi shoir qalamiga mansub?
A)	Mashrabning
B)	Turdining
C)	Munisning
D)	Vafoiyning
192.	«Dili tig'i sitamdin yora bo'lgan xalqni ko'rdim» misrasining muallifi kim?
A)	Mashrab
B)	Turdi
C)	Munis
D)	Ahmad Yassaviy
193.	Mashrab qachon, qaerda qatl etili?
A)	Balxda, 1711 yilda
B)	Buxoroda, 1711 yilda
C)	Qashqarda, 1701 yilda
D)	Qunduzda, 1711 yilda
194.	Munis qaysi shoirni «dunyog'a mayl ko'rguzmas erdi» deb xarakterlagan?
A)	Vafoiy
B)	Mashrabni
C)	Turdini
D)	Gulxaniyni
195.	«Firdas-ul-iqbol» qanday asar va u kimniki?
A)	Munis va Ogahiyniki, tarixiy asar
B)	Roqimniki, devon
C)	Munisniki, devon
D)	Mutribiyniki, tarixiy asar
196.	«Tuhfat-ul-ahbob fi tazkira-ul ashob» tazkirasini kimniki?
A)	Qori Rahmatullo Vozehniki
B)	Maleho Samarqandiyniki
C)	Fazliy Namangoniyniki
D)	Nurmuhammad Nasafiyniki.
197.	Munis devoning nomi?
A)	Munis-ul-ushshoq
B)	Favoyid-ul-kibor
C)	Ta'viz-ul-oshiqin
D)	Ravzat-us-safo
198.	Qaysi shoir devonining nomi «Oshiqlar tumori» ma'nosini beradi?
A)	Ogahiy
B)	Munis
C)	Mujrim
D)	Mashrab
199.	Nodira lirikasining asosiy g'oyalarini aniqlang.
A)	hijron va ayriliq, muhabbatni ulug'lash va insonparvarlik
B)	ma'rifatparvarlik va xalqparvarlik

C)	raqibni qoralash va yorni ta'riflash
D)	yor vasfi va saroy hayoti
200.	So'fi Ollohyor qachon, qaerda tavallud topgan?
A)	1644, Minglar qishlog'ida
B)	1725, Sohibqiron qishlog'ida
C)	1730, Qalandarlar qishlog'ida
D)	1654, Avliyolar qishlog'ida

2. Adabiyotshunoslik nazariyasi fani bo'yicha:

№	TEST SAVOLLAR
3.	Obrazning .... darajasi deyilganda o'sha obraz tasvirlayotgan narsaning ko'lami nazarda tutiladi?
A)	Predmetlilik
B)	Badiiylik
C)	Haqqoniylik
D)	Ijodiylik
4.	... deganda qahramon ruhiyatining ochib berilishi, uning xatti-harakatlari, gap-so'zlarining ruhiy jihatdan asoslanishi tushuniladi?
A)	Badiiy psixologizm
B)	Badiiyat
C)	Xarakteristika
D)	Badiiy xarakter
3.	Personaj siyratiga xos jihatlarning suratida aks ettirishga intilish natijasida portret .... xususiyat kasb etadi?
A)	Xarakterologik
B)	Realistik
C)	Jonlilik
D)	Estetik
4.	Qahramon fe'l atvoriga xos asosiy xususiyatlar ... da bayon qilinadi?
A)	Muallif xarakteristikasida
B)	Dialoglarda
C)	Portretida
D)	Ekspozitsiyada
5.	Badiiy obraz ... hisoblanadi?
A)	Individuallashtirilgan umumlashma
B)	Faqat ratsional hodisa
C)	Faqat emotsional hodisa
D)	Prototip va obraz qo'shilmasi
6.	Quyidagi parchada Qo'llangan badiiy tasvir vositasini aniqlang: Saraton. Bog` shirin uyquda keksa chinor suradi xayol.
A)	Metafora
B)	Perifraz
C)	Metonimiya
D)	Sinekdoxa
7.	O`zida san'atkorning badiiy ijod onlaridagi ijodiy-ruhiy holatini aks ettirgani uchun ham badiiy asar ... hodisadir?
A)	Fenomenal

B)	Original
C)	Emotsional
D)	Badiiy
8.	Badiiy ijod jarayonidagi ilk bosqich ... dir?
A)	Ijodiy niyat tug`ilishi
B)	Ideal
C)	Ilhom kelishi
D)	Bo`shanish zaruratining yuzaga kelishi
9.	Badiiy ijodga turtki beruvchi omil va uning maqsadi qaysi qatorda ko`rsatilgan?
A)	Bo`shanish zarurati
B)	Niyat va ijro
C)	Badiiy niyat
D)	Ideal
10.	San'atkorning hayotdan olgan taassurotlariga xos muhim xususiyat?
A)	Yashovchanlik
B)	O`ta kuchlilik
C)	Hissiylik
D)	Betakrorlik
11.	Adabiy badiiy asar qachon badiiyat hodisasiga aylanadi?
A)	O`qish jarayonida
B)	Hech qachon
C)	Har vaqt
D)	Ijro paytida
12.	Insonning go`zallik qonuniyatlari asosidagi ijodiy-ruhiy faoliyati mahsuli bo`lmish yangi mavjudlik ... deb ataladi?
A)	Badiiy asar
B)	Badiiy muloqot
C)	Badiiy did
D)	San'at
13.	Nima uchun badiiy adabiyot san'at turlari orasida yetakchi mavqe egallaydi?
A)	So`z vositasida ish ko`rgani uchun
B)	Ommaviyligi uchun
C)	Qadimiyligi uchun
D)	Hayotiyligi uchun
14.	Badiiy adabiyot tasviriy san'at turi hisoblanadimi yoki ifodaviy?
A)	Oraliqdagi: ham tasviriy, ham ifodaviy
B)	Tasviriy
C)	Ifodaviy
D)	Makoni
15.	Badiiy asar insonning go`zallik qonuniyatlari asosidagi ... faoliyati mahsuli?
A)	Ijodiy-ruhiy
B)	Estetik
C)	Mehnat
D)	Ijodiy
16.	Badiiy asarlarni baholashda foydalilik mezon bo`la oladimi?
A)	Mezon bo`la olmaydi

B)	Ha
C)	Ba'zan
D)	Ayrim san'at turlarida
17.	Adabiyot dunyoni qay yo`sin o`zgartiradi?
A)	Insonni o`zgartirish orqali
B)	Bevosita o`zgartiradi
C)	Qisman o`zgartiradi
D)	O`zgartirolmaydi
18.	San'atkor o`z faoliyati yo`naltirilgan predmetni o`zgartiradimi?
A)	Faqat ongida o`zgartiradi
B)	Ha
C)	Yo`q
D)	Qisman
19.	Quyidagi parchada qaysi sintaktik figuralar qo`llangan: Ko`zing qaro sening, qoshlaring qaro, Yuzlaring oq sening, kulishlaring oq. Qo`lingdagi ta'na toshlaring qaro, Menga g'amgin boqib turishlaring oq
A)	Takror va sintaktik paralelizm
B)	Takror
C)	Antiteza
D)	Antifrazis
20.	Quyidagi parchada qaysi satxdagi normadan og`ish mavjud? Mening bekam edi bu ayol, Ammo bekaligi o`ziga! "Sevaman" deb boqdim bimalol Ko`ziga, ko`ziga, ko`ziga.
A)	Sintaktik
B)	Morfologik
C)	Semantik
D)	Fonetik
21.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy vositalarni aniqlang? Go`yo dunyo go`dak qalbidan nozik, Go`yo entiksang ham ketadi sinib
A)	Metafora, mubolag`a
B)	Epifora
C)	Metafora
D)	Mubolag`a
22.	Quyidagi parchada qo`llangan takror turini aniqlang: Bir o`lkaki tuprog`ida oltin gullaydi, Bir o`lkaki qishlarida shivirlar bahor.
A)	Anafora
B)	Epifora
C)	Sinkopa
D)	Gradatsiya
23.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy tasvir vositasini aniqlang: Amu guldiraydi mast tuyalarday...
A)	O`xshatish

B)	Metafora
C)	Sinekdoxa
D)	Kinoya
24.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy tasvir vositasini aniqlang: So`zlarni qayraylik, obdon toblaylik, idrok-la sovutib tag`in qayraylik.
A)	Metafora
B)	Perifraz
C)	Metonimiya
D)	Kinoya
25.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy tasvir vositasini aniqlang: Umr - qumsoat ham yarimlab qoldi, ko`nglim to`lgani yo`q bilganlarimdan.
A)	O`xshatish va antiteza
B)	Sinekdoxa
C)	Metonimiya
D)	Perifraz
26.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy tasvir vositasini aniqlang: Tog` o`tirar vodiya tanho, Oq sochlari qoplagan ko`ksin.
A)	Metafora
B)	Perifraz
C)	Metonimiya
D)	Kinoya
27.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy tasvir vositasini aniqlang: Muhabbat - chiroyli kapalak Qo`rqaman sho`rlikni tutgani. Kapalak quvganim yodimda, yodimda yo`q ammo yetganim.
A)	O`xshatish va metafora
B)	Metafora
C)	Metonimiya
D)	Sinekdoxa
28.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy tasvir vositasini aniqlang: O`ynoqi shu'lalar - bolalar jimgina tarqalar sayxonga
A)	O`xshatish
B)	Perifraz
C)	Metonimiya
D)	Sinekdoxa
29.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy tasvir vositasini aniqlang: Saron. Bog` shirin uyquda keksa chinor suradi xayol.
A)	Metafora
B)	Perifraz
C)	Metonimiya
D)	Sinekdoxa

30.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy tasvir vositasini aniqlang: Erib bitdi poyonsiz qorlar, yana ko`hna zamin tulladi.
A)	Metafora
B)	Perifraz
C)	Metonimiya
D)	Sinekdoxa
31.	Formal maktab vakillari voqealarning hayotdagi yuz berish tartibini ... , asarda joylashtirish tartibini ... deb ataganlar?
A)	Sujet, fabula
B)	Fabula, sujet
C)	Sujet, sujet
D)	Sujet kompozitsiyasi, sujet
32.	Konflikt terminiga sinonim tarzida ishlatiluvchi so`zni toping?
A)	Kolliziya
B)	Antinomiya
C)	Antiteza
D)	Kontrast
33.	Epik asarlarda konfliktning qaysi turi ko`proq uchraydi?
A)	Har uchala turi qorishiq holda keladi
B)	Ichki konflikt
C)	Xarakterlararo
D)	Ichki
34.	Dramatik asarlarda konfliktning qaysi turi etakchilik qiladi?
A)	Xarakterlararo
B)	Guruhlararo
C)	Ichki konflikt
D)	Qahramon va muhit
35.	... sujet voqealarini harakatlantiruvchi ichki kuch sanaladi?
A)	Konflikt
B)	Qahramon
C)	Xarakter
D)	Tugun
36.	Sof xronikali sujet uchraydimi?
A)	Yo`q
B)	Ha
C)	Lirik asarlarda
D)	Dramatik asarlarda
37.	Voqealar orasida vaqt munosabati etakchilik qilgan sujetlar ... sujet deb yuritiladi?
A)	Xronikali
B)	Sababli
C)	Motivli
D)	Kontsentrik
38.	Voqealar orasida sabab-natija munosabati etakchilik qilgan sujetlar ... sujet deb yuritiladi?
A)	Kontsentrik
B)	Motivli
C)	Sababli
D)	Xronikali

39.	Asarning boshida berilgan ekspozitsiya qanday nomlanadi?
A)	To`g`ri ekspozitsiya
B)	Yoyiq ekspozitsiya
C)	Kechiktirilgan ekspozitsiya
D)	Prolog
40.	Kontsentrik sujetning bosh xususiyati?
A)	Voqealar orasida sabab-natija munosabatining etakchiligi
B)	Voqealarning hayotda yuz berish tartibining saqlanishi
C)	Voqealarning shiddatli rivojlanuvi
D)	Voqealarning hayotda yuz berish tartibining o`zgarishi
41.	Xronikali(xronologik) sujetning bosh xususiyati?
A)	Voqealar orasida vaqt munosabati yotadi
B)	Voqealar biri-ikkinchisidan o`sib chiqadi
C)	Voqealar orasida sabab-natija munosabati yotadi
D)	Voqealarning hayotda yuz bergan tartibi o`zgaradi
42.	"Qutlug` qon" romani g`oyaviy mazmunini ifodalashda qanday konflikt yetakchi ahamiyatga ega?
A)	Xarakterlar to`qnashuvi vositasida qo`yilgan ijtimoiy-siyosiy konflikt
B)	Qahramon va muhit ziddiyati
C)	Xarakterlararo ziddiyatlar
D)	Sinfiy kurash
43.	Psixologik konflikt deb nimaga aytiladi?
A)	Qahramon ruhiyatida kechuvchi ziddiyatlar
B)	Qahramon va muhit ziddiyati
C)	Ruhiy kechinmalar
D)	Ruhiy tahlil
44.	50-yillar adabiyotshunosligida maydonga kelgan soxta nazariya?
A)	Konfliktsizlik nazariyasi
B)	Sotsialistik realizm nazariyasi
C)	Optimistik tragediya
D)	Strukturalizm nazariyasi
45.	Hayotiy sujet deyilganda nima tushuniladi?
A)	Hayotda yuz bermasa ham, yuz berishi mumkin bo`lgan voqealar tasvirlangan sujet
B)	Hayotda yuz bergan voqealar tasvirlangan sujet
C)	Hujjatli sujet
D)	Bunaqa sujet yo`q
46.	Voqealar davriy jihatdan teskari tartibda joylashtirilgan sujet nomi?
A)	Retrospektiv sujet
B)	Xronikali
C)	Teskari ekspozitsiya
D)	Avantur sujet
47.	Badiiy asar qismlarini yaxlit butunlikka bog`lab, badiiy mazmunni yuzaga chiqarishda muhim ahamiyat kasb etuvchi narsa?
A)	Kompozitsiya
B)	Sujet
C)	Xarakter

D)	Obrazlar sistemasi
48.	Yozuvchining u yoki bu voqeani tasvirlash orqali bevosita o'zi ifodalamoqchi bo'lgan g'oya ... deyiladi?
A)	Subyektiv g'oya
B)	Dunyoqarash
C)	Badiiy xulosa
D)	Obyektiv g'oya
49.	Obyektiv g'oya deganda nima tushuniladi?
A)	Asardagi voqea-hodisalar mohiyatidan kelib chiquvchi xulosa
B)	Asarda qo'yilgan problema
C)	Yozuvchi o'tkazishga intilgan fikr
D)	Asardan hamma uqadigan fikr
50.	Ijod jarayonda problema birlamchimi yoki mavzu?
A)	Problema birlamchi
B)	Ikkisi tengdan paydo bo'ladi
C)	Mavzu birlamchi
D)	g'oya birlamchi
51.	Badiiy asarni baholashda shaklga ko'z yumib, faqat mazmundan kelib chiquvchilar kimlar?
A)	Vulgar sotsiologizm
B)	Futuristlar
C)	Sotsrealistlar
D)	Rappchilar
52.	Badiiy asarni baholashda shaklni ustun qo'yuvchilar nima deb ataladi?
A)	Formalistlar
B)	Pozitivistlar
C)	Futuristlar
D)	Dekadentlar
53.	Asarning bosh ziddiyati(konflikti)ga oid bo'lgan va qayta-qayta takrorlanib turuvchi fikr?
A)	G'oyaviy leytmotiv
B)	Refren
C)	Tendensiozlik
D)	Tarje'
54.	Badiiy g'oyani bir necha so'zda ifodalash mumkinmi?
A)	Yo'q
B)	Juda qiyin, lekin mumkin
C)	Ba'zi asarlardagina mumkin
D)	She'riy asarlarda mumkin, xolos
55.	Yozuvchining obrazlarga bo'lgan munosabatidan kelib chiquvchi obrazli, emotsional va umumlashma fikr..... deyiladi?
A)	Badiiy g'oya
B)	Badiiy falsafa
C)	Leytmotiv
D)	g'oyaviy leytmotiv
56.	Sujetning zaruriy unsurlari ko'rsatilgan qatorni toping?
A)	Tugun, voqea rivoji, kulminatsiya
B)	Ekspozitsiya, tugun, voqea rivoji

C)	Tugun, voqea rivoji
D)	Tugun, voqea rivoji, yechim
57.	Qahramon nutqini individuallashtirishga xizmat qiluvchi leksik vositalarni ko`rsating?
A)	Argolar, varvarizmlar, jargonlar
B)	Jargonlar
C)	Varvarizmlar
D)	Argolar
58.	Badiiy asarda muhit koloritini berish uchun ishlatiluvchi leksik vositalarni ko`rsating?
A)	Argolar, jargonlar
B)	Argolar
C)	Dialektizmlar
D)	Jargonlar
59.	Badiiy asarda joy koloritini berish uchun ishlatiluvchi leksik vositalarni ko`rsating?
A)	Dialektizmlar
B)	Peyzaj
C)	Istorizmlar
D)	Arxaizmlar
60.	Badiiy asarda davr koloritini berish uchun ishlatiluvchi leksik vositalarni ko`rsating?
A)	Eskirgan so`zlar
B)	Argolar
C)	Tarixiy so`zlar
D)	Dialektizmlar
61.	Bandni yuzaga keltirishda muhim rol o`ynovchi vosita?
A)	Sillabik
B)	Antik she'r
C)	Aktsentli she'r
D)	Sarbast
62.	Klassik adabiyotimizda she'riy maktublar yozishda qaysi shakldan foydalanilgan?
A)	Masnaviy
B)	Qasida
C)	Qit'a
D)	Munshaot
63.	Misra yoki bandning chegarasini, oxiriga etganini bildiruvchi ritmik vosita?
A)	Qofiya
B)	Metr
C)	Tinish belgisi
D)	Ritmik undov
64.	Asarning g`oyaviy-badiiy qimmatini aniqlashda hal qiluvchi rol o`ynovchi sujet komponentlari?
A)	Tugun, voqea rivoji, kulminatsiya
B)	Tugun, yechim
C)	Konflikt, yechim
D)	Problema, tendensiya
65.	Asarning boshida berilgan ekspozitsiya qanday nomlanadi?
A)	To`g`ri ekspozitsiya
B)	Yoyiq ekspozitsiya
C)	Kechiktirilgan ekspozitsiya

D)	Prolog
66.	"Hayiqma, Qo`rqma, sevgilim, Qo`rqmagin bu hayron ko`zlardan..." - she'riy parchada qaysi stilistik figura ishlatilgan?
A)	Gradatsiya
B)	Tmezis
C)	Klimaks
D)	Oksyumoron
67.	"Oppoq edi boshda bu dunyo, Ko`cha oppoq, kechalar oppoq, Qanday yaxshi ekan bolalik, Oppoq ranglar bilan yashamoq..." - she'riy parchada qaysi stilistik figura ishlatilgan?
A)	Takror
B)	Sifatlash
C)	Metafora
D)	Tmezis
68.	"Men sendan ketmoq istayman, Yomg`irdek emas, - Yomg`ir yana qaytib keladi..." - she'riy parchada qaysi stilistik figura ishlatilgan?
A)	Xiazm
B)	Emfaza
C)	Ellipsis
D)	Tmezis
69.	"Zumrad dala meniki bo`ldi, Boqqanimda cheksizlik tomon..." - satrlarida qanday tasvir vositasi bor?
A)	Metaforik sifatlash
B)	Metafraz
C)	Metonimiya
D)	Sinekdoxa
70.	Fikrning so`roq tarzida tasdiqlanishi?
A)	Ritorik so`roq
B)	Ritorik murojaat
C)	Ritorik undov
D)	Tajohuli orif
71.	She'riy yoki prozaik nutqda bir xil(yoki ma'nosi yaqin) so`z yoki iborani ketma-ket qo`llash orqali ma'honi kuchaytiradigan stilistik figura, gradatsiyaning bir turi?
A)	Gradatsiya
B)	Antiklimaks
C)	Klimaks
D)	Ruju'
72.	Gap bo`laklarining grammatik normadan tashqari tartibda qo`llanishiga asoslangan stilistik usul?
A)	Inversiya
B)	Tmezis
C)	Xiazm
D)	Gradatsiya
73.	Bo`rttirilgan narsani tasavvur qilish ham qiyin bo`lgan mubolag`a turi?

A)	G`uluvv
B)	Ig`roq
C)	Intoq
D)	Giperbola
74.	Avtori ma'lum bo`lgan, chuqur mazmunli, aniq va ixcham shaklli hikmatli gap?
A)	Aforizm
B)	Hikmat
C)	Idioma
D)	Maqol
75.	Quyidagi parchada qanday tasvir vositasi qo`llangan: Ikki daryo oralig`ida, Haq adolat topmadi qaror...
A)	Metonimiya
B)	Sinekdoxa
C)	Metafora
D)	Perifraz
76.	Quyidagi parchada qaysi stilistik figura qo`llangan: Yana ko`nglimda erka bir shodlik, Yana tilimda sevgili she'rim, Yana to ichimdan tomchilar sukdor...
A)	Anafora
B)	Ellipsis
C)	Gradatsiya
D)	Epifora
77.	Badiiy adabiyotda g`oyaviy-badiiy jihatdan yangilik yaratish?
A)	Novatorlik
B)	Ijod
C)	Kashfiyot
D)	Vorisiylik
78.	"Dag`allashdim - salga jahlim chiqadi, Injalashdim - salga quvonchim dunyo..."- misralarida qanday stilistik figura bor?
A)	Ellipsis
B)	Oksyumoron
C)	Klimaks
D)	Emfaza
79.	"Astagina baqirar rubob...", "Uyqudan uyg`onsin uyqular..." satrlarida qanday badiiy tasvir vositasi bor?
A)	Oksyumoron
B)	Tazod
C)	Perifraz
D)	Kontrast
80.	Ko`p chizikli sujet asosiga qurilgan hikoya qaysi?
A)	Hikoyada ko`p chizikli sujet bo`lmaydi
B)	"O`g`ri", "Dahshat"
C)	"Bodom qishda gulladi"
D)	"Urushning so`nggi qurboni"
81.	Sujetni biriktiruvchi komponentlar qaysilar?

A)	Tugun, voqea rivoji, kulminatsiya
B)	Prolog, epilog
C)	Tugun, kulminatsiya
D)	Ekspozitsiya, tugun, voqea rivoji
82.	Opera yoki operetta uchun yozilgan badiiy asar teksti
A)	Libretto
B)	Ssenariy
C)	Vodevil
D)	Monodrama
83.	7 misradan tarkib topuvchi band?
A)	Musabba'
B)	Musammas
C)	Musaddas
D)	Muashshar
84.	Fors-tojik adabiyotida "lug`z" deb ataladigan janr o`zbek she'riyatida "nima u"?
A)	Chiston
B)	Muammo
C)	Vasf
D)	Lug`z
85.	Mumtoz adabiyotimizdagi falsafiy-didaktik asarlarda, badiiy nasrda ko`pincha "qissadan hissa" tarzida keltiriladigan lirik janr?
A)	Qit'a
B)	Tarona
C)	Ruboiy
D)	Masnaviy
86.	Hajmi 12 baytdan kam bo`lmasligi kerak bo`lgan janr?
A)	Qasida
B)	G`azal
C)	Masnaviy
D)	Soqiynoma
87.	Masnaviy shaklida qofiyalangan katta hajmli, biror masalaga bag`ishlanganligi bilan voqeband asarga o`xshab ketuvchi, murojaat bilan boshlanuvchi janr?
A)	Soqiynoma
B)	Tarje'band
C)	Tarkibband
D)	Masnaviy
88.	G`azali mulamma' yana qanday nomlanadi?
A)	Shiru shakar
B)	Tatabbu
C)	Tazmin
D)	Manzuma
89.	Qo`shmatla'li g`azal qanday nomlanadi?
A)	G`azali zeb matla'
B)	G`azali zebqofiya
C)	G`azali zulmatla'yn
D)	G`azali zulqofiyatayn

90.	"Hoki taning barbod o`lur oxir jahonda necha yil, Sayr et Sulaymondek agar taxting qurib bod ustina",- baytida qanday she'riy san'at bor?
A)	Tashbeh
B)	Mubolag`a
C)	Tazod
D)	Tadrij
91.	"Sonetlar guldastasi"ning oxirgi soneti nima deb ataladi?
A)	Magistral
B)	Tezis
C)	Tema
D)	Final
92.	Besh hijoli ruknlar qaysilar?
A)	Mafoilatun, Mutafoilun
B)	Mafoilatun, mafoiylun
C)	Mustaf'iylun, mafoilatun
D)	Mutaqorib, Mutafoilun
93.	"Foilotun" ruknining takroridan yuzaga keluvchi bahr?
A)	Ramal
B)	Komil
C)	Rajaz
D)	Hazaj
94.	Quyidagi taqte qaysi ruknga xos: v - -
A)	faulun
B)	maf'uvlun
C)	mafoiylun
D)	foilun
95.	O`zbek g`azalchiligida eng ko`p qo`llanilgan bahr?
A)	Ramal
B)	Mafoiylun
C)	Mutafoilun
D)	Rajaz
96.	Baytning birinchi misrasida 2 ta mafoiylun bo`lib, uchinchisining "burni kesilgan" o`lchov qanday nomlanadi?
A)	Hazaji musaddasi axram
B)	Hazaji musaddasi solim
C)	Hazaji musammani maqsur
D)	Hazaji musaddasi mahzuf
97.	Baytda 7 ta rukn ishtirok etsa, qanday o`lchov bo`ladi?
A)	Bunday o`lchov yo`q
B)	Musabba'
C)	Musaddas
D)	Mutassa
98.	Bir cho`ziq bo`g`in (bir harakatli va bir sokin)dan iborat juzv?
A)	Sababi hafif
B)	Vatadi majmu'
C)	Sababi saqiyl

D)	Vatadi mafruq
99.	Bolalar she'riyatida keng qo'llanuvchi she'r vaznlari?
A)	Barmoqning qisqa vaznlari
B)	Aruzning yengil bahrlari
C)	Yetti bo`g`inli barmoq
D)	To`qqiz bo`g`inli barmoq
100.	Bandni yuzaga keltirishda muhim rol o`ynovchi vosita?
A)	Qofiyalanish tartibi
B)	Qofiya
C)	Misralar soni
D)	Vazn
101.	Bo`g`inlarning sonigagina asoslangan she'r tizimi?
A)	Sillabik
B)	Antik she'r
C)	Aktsentli she'r
D)	Sarbast
102.	Klassik adabiyotimizda she'riy maktublar yozishda qaysi shakldan foydalanilgan?
A)	Masnaviy
B)	Qasida
C)	Qit'a
D)	Munshaot
103.	Misra yoki bandning chegarasini, oxiriga etganini bildiruvchi vosita?
A)	Ritmik urg`u
B)	Radif
C)	Tinish belgisi
D)	Qofiya sistemasi
104.	She'rdagi bir so`zdan ikki ma'no anglashilishi va har ikki holda ham umumiy ma'noga putur etmasligi sharti bajarilganda yuzaga keluvchi san'at?
A)	Iyhom
B)	Tajnis
C)	Ta'sis
D)	Talmeh
105.	G`azalning har baytiga bir maqol kiritish san'ati:
A)	Irsol-ul masal
B)	Iqtibos
C)	Tatabbu
D)	Nazira
106.	"Turmaklash va yozish" ma'nosini o`zida jam etuvchi she'riy san'at?
A)	Laff va nashr
B)	Husni ta'lil
C)	Tajohul-ul orif
D)	Tajnisi tom
107.	Hozirgi adabiyotshunoslikdagi alliteratsiya termini mumtoz adabiyotshunosligimizda qanday nomlangan?
A)	Tavzi'
B)	Tarse'

C)	Takrir
D)	Tahmis
108.	Erkin she'rning Yevropa adabiyotshunosligidagi nomlanishi?
A)	Verlibr
B)	Elegik she'r
C)	Yamblar
D)	Rapsod
109.	Hikoya, qissa, roman janrlari nimaning asosida farqlanadi?
A)	Hayotni qamrash ko`lami
B)	Obrazlar soni
C)	Mazmun boyligi
D)	Hajmi
110.	Dramatik asardagi avtor izohi:
A)	Remarka
B)	Akt
C)	Kirish so`z
D)	Izohlar
111.	Hayotdagi real shaxslar taqdiri, haqiqatda bo`lib o`tgan voqealarni badiiy aks ettiruvchi janr?
A)	Ocherk
B)	Hikoya
C)	Novella
D)	Realizm
112.	Klassitsizm nazariyotchilari dramatik asar oldiga qo`ygan asosiy talab?
A)	Uch birlik
B)	Tugallanganlik
C)	Ko`tarinkilik
D)	Ramziylik
113.	Dramatik asarning nisbiy mustaqillikka ega bo`lgan eng kichik bo`linishi?
A)	Parda
B)	Ko`rinish
C)	Akt
D)	Remarka
114.	Klassik she'riyatimizda uch misrali band nomi?
A)	Musallas
B)	Masnaviy
C)	Musallam
D)	Musallo
115.	She'riy misralardagi so`zlarning bir-biriga vazndosh va qofiyadosh bo`lishiga asoslangan san'at?
A)	Tarse'
B)	Tavzi'
C)	Tanosib
D)	Tashxis
116.	She'riy yoki prozaik nutqda bir xil so`z yoki iborani ketma-ket qo`llash orqali ma'noni kuchaytiradigan stilistik figura, gradatsiyaning bir turi?
A)	Klimaks
B)	Antiklimaks

C)	Gradatsiya
D)	Ruju'
117.	Gap bo`laklarining grammatik normadan tashqari tartibda qo`llanishiga asoslangan stilistik usul?
A)	Inversiya
B)	Tmezis
C)	Xiazm
D)	Gradatsiya
118.	Bandlari yetti misradan tarkib topgan klassik she'riyatimizdagi lirik janr?
A)	Musabba'
B)	Mutassa
C)	Muashshar
D)	Masnaviy
119.	Javoblarning qaysisida mumtoz adabiyotimizga xos she'r tuzilishi (band)ni anglatadigan atama ko`rsatilgan?
A)	Masnaviy
B)	Sonet
C)	Epigrama
D)	Saj'
120.	Mavzusi, g`oyasi, asosiy qahramonlari, sujet aloqadorligi bilan bir butunlikni tashkil etuvchi uch mustaqil asar qanday nomlanadi?
A)	Trilogiya
B)	Epopeya
C)	Dilogiya
D)	Tetralogiya
121.	Alisher Navoiy o`z dostonlarini qanday she'riy shaklda yozgan?
A)	Masnaviy
B)	Muxammas
C)	Musaddas
D)	Bayt
122.	«Hayratul-abror» dostonidagi quyidagi baytda qanday badiiy san'at qo`llangan? Buxi erur borcha saxovatdin xasis, Lek saxo javhari asru nafis.
A)	Tazod
B)	Tajnis
C)	Tashbeh
D)	Talmeh
123.	Quyidagi baytlarda qo`llangan badiiy-tasviriy usul qaysi javobda ko`rsatilgan? Mirzo Bobur – sen, fig`oning Soldi olam uzra o`t. Shoh Mashrab qoni senda, Urdu tug`yon o`zbekim.
A)	Talmeh
B)	Tajnis
C)	Tazod
D)	Noma
124.	Mumtoz adabiyotda qaysi lirik janr «dubaytiy» atamasi bilan ham yuritiladi?

A)	Ruboiy
B)	Tuyuq
C)	Fard
D)	Qit'a
125.	Afsona va rivoyatlardan qaysi janrlarda foydalanib bo`lmaydi?
A)	Fard, chiston
B)	Esse, badiia
C)	Doston, qissa
D)	Roman, masnaviy
126.	Qaysi janrdagi asarlarda dialog va monologlar uchramaydi?
A)	Tuyuq
B)	Doston
C)	Roman
D)	Masnaviy
127.	Bir oh ila kul bo`ldum, ey, charx, tilab topib, Farhod ila Majnung`a oshiqlik ishin o`rgat. (Navoiy) Mazkur baytda qanday badiiy san'at qo`llangan?
A)	Tahmeh
B)	Tanosib
C)	Tazod
D)	Tashbeh
128.	Kayxisrav qilichidan kesikbosh bobom hoki, Kim noxos oyoq qo`ysa, haqoratga yo`yaman. "Bu – men tug`ilgan tuproq" she'ridagi mazkur misralarda Mirtemir qanday badiiy san'at qo`llagan?
A)	Talmeh
B)	Ishtiyoq
C)	Tashxis
D)	Tajnis
129.	Epik turga mansub bo`lmagan janrni ko`rsating?
A)	Qo`shiq
B)	Hikoya
C)	Roman
D)	Ertak
130.	Javoblarning qaysi birida husni ta'lil san'ati qo`llangan bayt berilgan?
A)	Jamoling vasfini qildim chamanda, Qizordi gul uyatdan anjumanda
B)	Ko`ngul olding, begim, yoshurmog`ing ne, Jafoni haddidan oshurmog`ing ne?
C)	Haq ul kunkim jamoling bor etibdud, Jahon husnin borin sizga beribdud
D)	Kecha kelgumdur debon, ul sarvi gulro` kelmadi, Ko`zlarimga kecha tong otquncha uyqu kelmadi
131.	Misralar miqdori va qofiyalanish tartibi jihatidan qaysi janrlar bir xil?
A)	Tuyuq, ruboiy
B)	Murabba', chiston
C)	G`azal, qit'a
D)	Muxammas, musaddas
132.	Rozimasman bir yosh tomsa ko`zimdan, Rozimasman sal rang ketsa yuzimdan,

	Yo'l yursamu, sal yashashdan adashsam, Rozimasman unda tamom o`zimdand. (H.Olimjon). Qaysi javobda ushbu misralardagi raviylar to`g`ri ko`rsatilgan?
A)	«Ko`zimdand – yuzimdand – o`zimdand» so`zlaridagi z tovushi
B)	«Tomsa-ketsa» so`zlari
C)	«Ko`zimdand – yuzimdand – o`zimdand» so`zlaridagi –im qo`shimchasi
D)	«Ko`zimdand – yuzimdand – o`zimdand» so`zlaridagi –dand qo`shimchasi
133.	Badiiy asarda o`zaro bir-biri bilan bog`langan va rivojlanib boruvchi voqealar tizimiga nima deyiladi?
A)	Sujet
B)	Yechim
C)	Epilog
D)	Tugun
134.	Narsa-hodisani, harakat-holatni kuchaytirib tasvirlash san'ati qanday nomlanadi?
A)	Mubolag`a
B)	Talmeh
C)	Ishtiyoq
D)	Tashxis
135.	Asosan she'riy misralar yoki bayt oxiridagi ohangdosh so`zlar qanday nomlanadi?
A)	Qofiya
B)	Talmeh
C)	Radif
D)	Tamsil
136.	Ko`ngli tilagan murodiga yetsa kishi, Yo barcha murodlarini tark etsa kishi, Bu ikki ish muassar bo`lmasa olamda, Boshini olib bir soriga ketsa kishi. Mazkur to`rtlik qaysi janrga mansub?
A)	Ruboiy
B)	Tuyuq
C)	Masal
D)	G`azal
137.	Yaralangan yer shari yotar, Boshlarida yashil chambarak. Mazkur misralarda qanday badiiy san'at qo`llangan?
A)	Tashxis
B)	Iyhom
C)	Tarse'
D)	Ishtiyoq
138.	Badiiy asar qahramonlarining o`z-o`ziga yoki o`zgalarga qaratilgan nutqi nima deyiladi?
A)	Monolog
B)	Dialog
C)	Murojaat
D)	So`ngso`z
139.	Seni jindak xushvaqt qilgani, Seni jindak xushbaxt qilgani. «Onaginam» (Mirtemir) she'ridan keltirilgan mazkur misralarda qanday badiiy san'at qo`llangan?
A)	Tarse'

B)	Tashxis
C)	Iyhom
D)	Tazod
140.	Tajnisni qofiya qilib keltirish asosida qaysi janr yaratiladi?
A)	Tuyuq
B)	Ruboiy
C)	Qit'a
D)	Fard
141.	Mumtoz adabiyotda boshqa bir shoir she'ridan bir misra yohud bir baytni olib, shu vaznda she'r yozish nima deb ataladi?
A)	Tazmin
B)	Ta'lif
C)	Tatabbu'
D)	O`xshatma
142.	Raviy nima?
A)	Qofiyani tashkil etgan oxirgi tovush
B)	Qofiyadan keyin kelgan tovush
C)	Qofiyadan oldin kelgan tovush
D)	Qofiyani tashkil etgan birinchi tovush
143.	Aruz she'r tizimida «foilotun» qaysi bahrning rukni (turog`i) hisoblanadi?
A)	Ramal
B)	Rajaz
C)	Hazaj
D)	Mutaqorib
144.	Quyidagi janrlardan qaysilari bir turga mansub?
A)	Drama, tragediya, komediya
B)	Drama, hikoya, doston
C)	Komediya, ertak, qissa
D)	Roman, she'r, komediya
145.	Bandlari 8 misradan tashkil topgan she'r nima deb ataladi?
A)	Musamman
B)	Musaddas
C)	Murabba'
D)	Muxammas
146.	Badiiy adabiyotning badiiy kontseptual funktsiyasi deganda nima nazarda tutiladi?
A)	Jamiyatning joriy holatini badiiy tahlil qilishi, tahlil asosida yaxlit bir badiiy hukm ifodalashi
B)	Baholashi
C)	Jamiyatning joriy holatini badiiy tahlil qilishi
D)	Tahlil asosida yaxlit bir badiiy hukm ifodalashi
147.	Badiiy adabiyotning estetik funktsiyasi deganda nima nazarda tutiladi?
A)	Go`zallik tuyg`usini rivojlantirishi, badiiy didni tarbiyalashi
B)	Borliqni go`zal qilib tasvirlashi
C)	Go`zallik tuyg`usini rivojlantirishi
D)	Badiiy didni tarbiyalashi
148.	... adabiyot va san'atning fikrlash shaklidir?
A)	Badiiy obraz

B)	So`z
C)	Obraz
D)	Nutq
149.	... narsa hodisalarning umumiy xususiyatlariga tayanib umumlashmalar chiqarsa, ... konkret faktni individual tasvirlash orqali umumlashmaga intiladi?
A)	San'at, fan
B)	San'atkor, nosir
C)	Fan, san'at
D)	Mif, adabiyot
150.	Qahramon ruhiyatining uning xatti-harakatlari, gap-so`zlari, yuz-ko`z ifodalari, undagi fiziologik o`zgarishlarni ko`rsatish orqali ochib berilishi .... psixologik tasvirdir?
A)	Bilvosita
B)	Bevosita va bilvosita
C)	To`g`ridan to`g`ri
D)	Dinamik
151.	Personaj o`y-kechinmalari, his-tuyg`ularining "ichki monolog", "ong oqimi" tarzida yoki muallif tilidan bayon qilinishi ... psixologik tasvirdir?
A)	Bevosita
B)	Bilvosita
C)	To`g`ridan to`g`ri
D)	Bavosita
152.	Badiiy asardagi narsa buyumlar obrazi, portret, peyzaj, tafsilotlar ... sanaladi va ular o`zlarining ... holatdaligi bilan xarakterlanadi?
A)	Detal obraz ... Statik
B)	Xarakter va sharoit ... Dinamik
C)	Dunyo va taqdir ... Umumlashma
D)	Detal obraz ... dinamik
153.	Umumlashtirish darajasiga ko`ra badiiy obrazning ... kabi turlari ajratiladi?
A)	Motiv, topos, arxetip
B)	Individual, xarakter, tipik
C)	Yakka, umumiy, tipik
D)	Individual, xarakter va sharoit
154.	Badiiy obrazning .... deb yuritiluvchi ko`rinishlari adabiy-madaniy an'anaga ko`ra muayyan turg`un shaklga aylanib, asardan asarga ko`chib yurish xususiyatiga ega?
A)	Motiv, topos, arxetip
B)	Detal, fabula, xarakter va sharoit
C)	Xarakter, tip
D)	Individual, xarakter, tipik
155.	Fabula so`zi adabiyotshunoslikda qaysi ma'noda qo`llaniladi?
A)	Asar voqealarining hayotda yuz berish tartibi
B)	Syujet voqealarining asarda joylashtirilish tartibi
C)	Konfliktga sinonim sifatida
D)	Kompozitsiyaga sinonim sifatida
156.	Syujetdan tashqari unsurlarni belgilang?
A)	Prolog
B)	Tugun
C)	Yechim

D)	Kulminatsiya
157.	Quyidagi parchada qo`llangan badiiy tasvir va ifoda vositalarini aniqlang? Maysalar, tovonim sizni sog`inar, Tog`lar, viqoringiz qalbimda mangu.
A)	Ritorik murojaat, sinekdoxa
B)	Metonimiya
C)	Sinekdoxa
D)	Ritorik murojaat
158.	Avtori ma'lum bo`lgan, chuqur mazmunli, aniq va ixcham shaklli hikmatli gap?
A)	Aforizm
B)	Hikmat
C)	Idioma
D)	Maqol
159.	Bo`rttirilgan narsani tasavvur qilish ham qiyin bo`lgan mubolag`a turi?
A)	G`uluv
B)	Intoq
C)	Giperbola
D)	Ig`roq
160.	Fikrning so`roq tarzida tasdiqlanishi?
A)	Ritorik so`roq
B)	Ritorik murojaat
C)	Ritorik undov
D)	Tajohuli orif
161.	Shakl hodisalarini aniqlang?
A)	Janr, she'r tuzilishi, tendensiya, kompozitsiya
B)	Til, ritm, konflikt, kompozitsiya
C)	G`oya, mavzu, til, she'r, janr
D)	Syujet, tugun, mavzu, janr, goya.
162.	Konflikt bilan sujet o`rtasida qanday bog`liqlik bor?
A)	Konflikt – sujetni harakatga keltiruvchi asosiy kuch
B)	Konflikt asar qahramonlari bilan muallif o`rtasidagi jiddiy kurash
C)	Sujet tashqi ko`rinishi, konflikt uning ichki oqimidir
D)	Konflikt mazmuniy va ichki ko`rinish
163.	Aruz she'r sistemasining o`ziga xos xususiyati nima?
A)	Cho`ziq va qisqa hijolarning ma'lum tartibda kelishi
B)	Bo`g`in va turoqlarning o`ziga xos tartibda takrorlanishi
C)	Misralardagi bo`g`inlar va turoqlarning miqdori chegaralangan holda bo`lishi
D)	Aruzda ko`proq intonatsiyaga e'tibor beriladi
164.	Adabiy yo`nalislar to`g`ri ko`rsatilgan qatorni toping?
A)	Klassitsizm, sentimentalizm, tanqidiy realism, romantizm
B)	Modernizm, didaktik adabiyot, dunyoviy adabiyot, realizm
C)	O`zbek dunyoviy adabiyoti, romantizm, realizm, so`fizm
D)	So`fizm, klassitsizm, realizm, naturalizm
165.	Tugun deb nimaga aytiladi?
A)	Asar sujetida konflikt va harakatning paydo bo`lishi
B)	Asar boshlanishida aks ettiriladigan hodisa

C)	Asar oxirida beriladigan hodisa
D)	Asardagi dastlabki hodisa
166.	Obrazlilik – san'atning ...
A)	Asosiy xususiyati
B)	Badiiy jarayoni
C)	Asosiy jarayoni
D)	Amaliy ko`rinishi
167.	Adabiy tanqidchilar berilgan qatorni ko`rsating?
A)	O.Sharafiddinov, U.Normatov, N.Xudoyberganov
B)	S.Ayniy, Fitrat, Sa'diy, M.Shayxzoda
C)	A.Qayumov, N.Mallaev, O.Hoshim
D)	S.Ahmad, R.Qo`chqor, U.Qo`chqor
168.	... o`tmish adabiyotini (jahon yoki biror milliy adabiyotni) uzluksiz jarayon yoki shu jarayonning bosqichlaridan biri sifatida o`rganadi?
A)	Adabiyot tarixi
B)	Adabiyot nazariyasi
C)	Adabiy tanqid
D)	Matnshunoslik
169.	... o`z oldiga hozirgi adabiy jarayon muammolarini o`rganish, yangi paydo bo`lgan asarlarni (shuningdek, o`tmishda yaratilgan asarlarni ham) bugungi kun nuqtayi nazaridan g`oyaviy-badiiy tahlil qilish va baholashni maqsad qilib qo`yadi?
A)	Adabiy tanqid
B)	Adabiyot tarixi
C)	Adabiyot nazariyasi
D)	Matnshunoslik
170.	.. badiiy adabiyotning mohiyati, adabiyot taraqqiyotining umumiy qonuniyatlarini, jamiyat hayotidagi o`rni va vazifalari, badiiy asar tabiati hamda uning tuzilishi kabi masalalarni umumiy tarzda o`rganadi va shu asosda umumiy qonuniyatlarni ochib beradi?
A)	Adabiyot nazariyasi
B)	Adabiy tanqid
C)	Matnshunoslik
D)	Adabiyot tarixi
171.	... – adabiyotshunoslikning operativ, joriy adabiy jarayonga bevosita aralashadigan sohasidir?
A)	Adabiy tanqid
B)	Adabiyot nazariyasi
C)	Adabiyot tarixi
D)	Matnshunoslik
172.	... o`zida adabiyotshunoslik ilmi, badiiy adabiyot va publitsistikaga xos jihatlarni uyg`unlashtiradi?
A)	Adabiy tanqid
B)	Adabiyot tarixi
C)	Adabiyot nazariyasi
D)	Matnshunoslik
173.	Adabiy matnlarni o`rganish va nashrga tayyorlash ...ning vazifasidir?
A)	Matnshunoslik
B)	Manbashunoslik
C)	Bibliografiya

D)	Adabiyot tarixi
174.	Adabiyotshunoslikning yordamchi sohalaridan biri sifatida ... adabiyot tarixi, adabiyot nazariyasiga oid manbalarni izlab topish, tasniflash, ro`yxatga olish kabi amaliy vazifalarni bajarish, shuningdek, manbalarni qidirish va o`rganish yo`llarini ishlab chiqish bilan shug`ullanadi?
A)	Manbashunoslik
B)	Matnshunoslik
C)	Adabiyot tarixi
D)	Bibliografiya
175.	... adabiyotshunoslikning ilmiy-amaliy sohasi sanalib, adabiyotshunoslikka oid ilmiy asarlar, maqolalar, shuningdek, badiiy asarlar ro`yxatini, bibliografik qo`llanma, ko`rsatkichlar tuzish bilan shug`ullanadi?
A)	Adabiyotshunoslik bibliografiyasi
B)	Matnshunoslik
C)	Manbashunoslik
D)	Adabiyot tarixi
176.	Badiiy adabiyot — insonning ... faoliyati mahsuli?
A)	Ruhiy
B)	Aqliy
C)	Hissiy
D)	Mehnat
177.	Ijtimoiy ong shakllari orasida badiiy ... borliqni badiiy obrazlar vositasida idrok etishi bilan farqlanadi?
A)	Adabiyot va san'at
B)	Mif va adabiyot
C)	Fan
D)	Adabiyot
178.	Badiiy adabiyot shaxslararo, avlodlararo, millatlararo muloqotning amalga oshishiga xizmat qiladi. Bu uning ... funksiyasidir?
A)	Kommunikativ
B)	Tarbiyaviy (didaktik)
C)	Kompensatorlik
D)	Badiiy bashorat
179.	Badiiy adabiyotda inson o`z hayotida ko`rmaganini ko`radi, undan o`ziga yetishmayotgan narsalarni topadi va shu asosda ruhiy qoniqish hosil qiladi. Bu uning ... funksiyasidir?
A)	Kompensatorlik
B)	Bilish (evristik)
C)	Badiiy bashorat
D)	Kommunikativ
180.	Badiiy adabiyot shaxsni aqlan va ruhan kamolga yetkazadi, jamiyatning ma'nan tozarishi va yuksalishiga xizmat qiladi. Bu uning ... funksiyasidir?
A)	Tarbiyaviy (didaktik)
B)	Badiiy bashorat
C)	Kommunikativ
D)	Bilish (evristik)
181.	Badiiy adabiyot dunyoni go`zallik qonunlari asosida qayta yaratadi, uning o`zi tasvirlayotgan narsaga berayotgan bahosi go`zallik va ezgulik mavqeidan turib chiqariladi?

A)	Estetik
B)	Kommunikativ
C)	Tarbiyaviy (didaktik)
D)	Kompensatorlik
182.	... deganda insonning go`zallik qonuniyatlari asosida borliqni o`zlashtirish(va o`zgartirish)ga qaratilgan yaratuvchilik faoliyati hamda uning natijasi o`laroq vujudga kelgan narsalar jami tushuniladi?
A)	San'at
B)	Amaliy san'at
C)	Badiiy badiiy
D)	Adabiyot
183.	... borliqning badiiy asardagi aksidir?
A)	Badiiy obraz
B)	Obraz
C)	Obrazlilik
D)	Timsol
184.	Badiiy obraz o`zida aql va hisni uyg`un birlashtiradiki, shu bois uni ... sifatida tushuniladi?
A)	Ratsional va emotsional birlik
B)	Individuallashtirilgan umumlashma
C)	Obyektiv va suyektiv
D)	Ruhiy faoliyat mahsuli
185.	Ifoda va tasvir planlari munosabatiga ko`ra badiiy obraz turlari ...
A)	Avtologik, metalogik va superlogik obrazlar
B)	Individual, xarakter va tipik obrazlar
C)	Motiv, topos, arxetip
D)	Avtopsixologik, metalogik va xarakterologik obrazlar
186.	Badiiy obrazning qaysi turlari bir asar doirasida uchrashi mumkin?
A)	Individual, xarakter va tipik obrazlar
B)	Motiv, topos, arxetip
C)	Avtopsixologik, metalogik va xarakterologik obrazlar
D)	Avtologik, metalogik va superlogik obrazlar
187.	Qaysi javobda mazmun unsurlari to`g`ri ko`rsatilgan?
A)	Problema, tema, tendensiya, g`oya
B)	Til, obrazlar sistemasi, syujet, konflikt, kompozitsiya, ritm
C)	Problema, tema, konflikt, g`oya
D)	Obrazlar sistemasi, syujet, konflikt, kompozitsiya
188.	Qaysi javobda shakl unsurlari to`g`ri ko`rsatilgan?
A)	Til, obrazlar sistemasi, syujet, konflikt, kompozitsiya, ritm
B)	Problema, tema, tendensiya, g`oya
C)	Obrazlar sistemasi, syujet, konflikt, problema
D)	Obrazlar sistemasi, syujet, konflikt, kompozitsiya
189.	Mumtoz adabiyotda she'riy unsurlardan qaysi biri arabcha «otning orqasiga mingashib, ergashib boruvchi» ma'nosini bildiradi?
A)	Radif
B)	O`xshatish
C)	Jonlantirish
D)	Qofiya

190.	Badiiy obrazning qaysi turlari adabiy-madaniy an'anaga ko`ra muayyan turg`un shaklga aylanib, asardan asarga ko`chib yurish xususiyatiga ega?
A)	Motiv, topos, arxetip
B)	Individual, xarakter va tipik obrazlar
C)	Avtologik, metalogik va superlogik obrazlar
D)	Avtopsixologik, metalogik va xarakterologik obrazlar
191.	... deyilganda inson tafakkuri, ijodiy tasavvuriga xos bo`lgan turg`un "sxema"lar, konstruksiyalar, qoliplar tushunilib, ularning izlarini eng qadimgi davrlardan boshlab to hozirgi adabiyotgacha ko`rish mumkin bo`ladi?
A)	Arxetip
B)	Motiv
C)	Topos
D)	Tipik obraz
192.	... umuman milliy madaniyatda, katta bir adabiy davr mobaynida takrorlanuvchi obraz sanaladi?
A)	Topos
B)	Motiv
C)	Arxetip
D)	Xarakter
193.	... shakliy va mazmuniy jihatlardan muayyan turg`unlik kasb etgan, bir yoki bir necha ijodkorning asarlarida qaytarilib turishi bilan ularning ijodiy intilishlarini namoyon etib turuvchi obrazdir?
A)	Motiv
B)	Xarakter
C)	Arxetip
D)	Topos
194.	Badiiy obrazning ko`p ma'noliligi, badiiy voqelik muallif tomonidan anglangan mohiyatning badiiy modeli ekanligi va bu modelning muallif ko`rganidan o`zgacha hayotiy holatlarga ham ko`pincha mos tushishi mazmunning ...ni ta'minlovchi omildir?
A)	Universalligi
B)	Originallik
C)	Hayotiyliigi
D)	Salmoqdorligi
195.	Mazmunning ... deyilganda uning muhimligi, umumbashariy muhimligi nazarda tutiladi?
A)	Salmoqdorligi
B)	Hayotiyliigi
C)	Originallik
D)	Universalligi
196.	... badiiy shaklning eng muhim elementlaridan biri sanalib, badiiy asardagi bir-biriga uzviy bog`liq holda kechadigan, qahramonlarning xatti-harakatlaridan tarkib topuvchi voqealar tizimini anglatadi?
A)	Sujet
B)	Fabula
C)	Kompozitsiya
D)	Konfilikt
197.	... badiiy asar problemasini badiiy tadqiq etishga imkon beradigan hayot materialini uyushtirib berishga xizmat qiladi?
A)	Sujet

B)	Fabula
C)	Kompozitsiya
D)	Konflikt
198.	... asar voqealarining boshlanishiga turtki bo`lgan voqea, asar konflikti qo`yilgan joydir?
A)	Tugun
B)	Yechim
C)	Voqea rivoji
D)	Ekspozitsiya
199.	... sujet voqealari rivojining yakuni, ularning nihoyasida qahramonlar ruhiyatida, taqdirida yuzaga kelgan holatdir?
A)	Yechim
B)	Prolog
C)	Epilog
D)	Ekspozitsiya
200.	... sujetning boshlanish qismi bo`lib, o`quvchini asar voqealari kechadigan joy, qahramonlar, asar konflikti yetilgan shart-sharoitlar bilan tanishtiradi?
A)	Ekspozitsiya
B)	Yechim
C)	Voqea rivoji
D)	Tugun

3. TILSHUNOSLIK NAZARIYASI fan bo'yicha:

№	TEST SAVOLLAR
1	Tilshunoslik nazariyasining vazifasini ko'rsating.
A)	til qonuniyatlarini aniqlaydi, tillarni tekshirish usullarini yaratadi
B)	muayyan bir tilni o'rganadi
C)	ayrim tillarni o'rganadi
D)	Tilshunoslik metodlarini o'rganadi
...	
2	Tilni tafakkurga bog'liq tarzda o'rganadigan fan qaysi?
A)	mantiq
B)	falsafa
C)	psixologiya
D)	Sotsiologiya
...	
3	Nol morfema tushunchasini tilshunoslikka kim olib kirdi?
A)	qadimgi hind tilshunoslari
B)	qadimgi grek tilshunoslari
C)	qadimgi Rim tilshunoslari
D)	qadimgi Xitoy tilshunoslari
4	Qaysi undosh tovush lablar bir-biriga yaqinlashganda, oradagi tirqishdan sirg'alib chiqadi?
A)	v
B)	d
C)	s
D)	p
5	O'rta osiyolik qaysi mutafakkirning bilish haqidagi qarashlari V.Gumboldt fikrlariga hamohang?
A)	Forobiy
B)	Beruniy
C)	Ibn Sino

D)	al-Kindiy
6	Forobiy fikricha, soʻz maʼnolari necha xil va ular qaysilar?
A)	2 xil: sodda, murakkab
B)	2 xil: atoqli, turdosh
C)	3 xil: atoqli, turdosh, umumiy
D)	2 xil: oraz va javhar
7	Qaysi Oʻrta Osiyo olimi korrelyativ undoshlarni ajratgan?
A)	Ibn Sino
B)	Zamaxshariy
C)	Forobiy
D)	Navoiy
8	Qorishiq undosh tovushlar berilgan qatorni toping.
A)	ch, j(dj)
B)	j, sh, f,
C)	ng, r, l
D)	m, n, ng
9	Boduen de Kurtenening “Tilshunoslikka kirish” asarida qaysi atama inson psixikasida barqaror mavjud boʻlgan tovush tasavvuri, soʻzlovchi ongida yashovchi model sifatida izohlanadi?
A)	fonema
B)	allofon
C)	grafema
D)	Harf
10	F. de Sossyur “Umumiy tilshunoslik” kursida qaysi masalalarga eʼtibor qaratadi?
A)	til va nutq, tilning belgilik tabiati, sinxroniya va diaxroniya, sistema va element
B)	sinxroniya va diaxroniya
C)	sistema va element
D)	tilning belgilik tabiati
11	Praga lingvistik maktabining muhim xususiyati nimadan iborat?
A)	funksionallik va strukturlik
B)	funksionallik
C)	strukturlik
D)	Sistemaviylik
12	Turli tipdagi tillarning nutq tovushlarining xilma-xilligini oʻrganuvchi fonetik boʻlim.
A)	Umumiy fonetika
B)	Tavsifiy fonetika
C)	Eksperimental fonetika
D)	Tarixiy fonetika
13	“Chigʻatoy gurungi” toʻgaragining rahbari kim edi?
A)	A.Fitrat
B)	A.Choʻlpon
C)	A.Zohiriy
D)	M. Behbudiy
14	Fitratning “Oʻzbek tili qoidalari toʻgʻrisida bir tajriba” asarining ahamiyati nimada?
A)	sharq va gʻarb anʼanalarini uygʻunlashtirgan, dastlabki grammatik qoidalarni yaratgan
B)	til tarixini chuqurlashtirgan
C)	sharq va gʻarb anʼanalarini uygʻunlashtirgan

D)	dastlabki grammatik qoidalarni yaratgan
15	Sotsial axborotning qanday ifodalovchilari belgi hisoblanadi?
A)	moddiy
B)	yozma
C)	ma'noli
D)	har qanday
16	F. de Sossyur lingvistik belgining eng muhim ahamiyatga molik xususiyati sifatida uning qanday o'ziga xosligini ko'rsatadi?
A)	Erkinlik, ifodalovchining ketma-ketligi
B)	butun va bo'lak zidlanishi
C)	erkinlik
D)	ifodalovchining ketma-ketligi
17	Qaysi so'z talaffuz qilinganda, undagi ikki o'xshash tovushdan biri noo'xshash tovushga almashishi mumkin?
A)	zarur
B)	bojxona
C)	yigitcha
D)	tuzsiz
18	Paradigmatik va sintagmatik munosabat qanday munosabat turi hisoblanadi?
A)	bir sath doirasidagi munosabat
B)	ifodalovchi munosabat
C)	leksik munosabat
D)	morfologik munosabat
19	Qo'shimcha qo'shilishi natijasida o'zagida tovush tushishi yuz bergan so'zlarni toping
A)	o'mi, ulg'ay
B)	xatoying, pasay
C)	ayrim, aldov
D)	so'rog'im, o'rtog'im
20	1 tushunchasi qachon maydonga keldi?
A)	XX asrning 50-yillarida
B)	XX asrning 30-yillarida
C)	XIX asrning 80-yillarida
D)	XX asr boshlarida
21	Quyidagi qaysi atama "fanning tadqiqot usullari haqida ta'limot" ma'nosida ishlatiladi?
A)	metodologiya
B)	metod
C)	metodika
D)	pedagogika
22	Tilshunoslikning qaysi metodi boshqa barcha metodlar uchun tayanch nuqta bo'lib xizmat qiladi?
A)	tavsifiy metod
B)	struktur metod
C)	qiyosiy-tarixiy metod
D)	transformatsiya metodi
23	Funksional lingvistika, glossematika va deskriptiv lingvistika tilshunoslikning qaysi metodi yo'nalishlari sanaladi?
A)	struktur metod

B)	tavsifiy metod
C)	transformatsiya metodi
D)	qiyosiy-tarixiy metod
24	Badiiy asarlarda qo'llanilgan lisoniy birliklarning badiiy-estetik vazifalarini, tilning konnotativ funksiyasini qaysi soha o'rganadi?
A)	lingvopoetika
B)	etnolingvistika
C)	leksikografiya
D)	tekstologiya
25	Etnolingvistika rivojining dastlabki davrlarida qaysi til guruhlarining genetik qarindoshligini aniqlash masalasi eng muhim muammo sifatida qaraldi?
A)	Amerika induslari tillarining
B)	roman-german tillarining
C)	g'arbiy slavyan tillarining
D)	g'arbiy slavyan tillarining
26	Tavsifiy metod fonologik sistema birliklaridan tortib butun lgacha bo'lgan barcha til hodisalarini qanday hodisa deb qaraydi?
A)	shartlashgan, ijtimoiy
B)	shartlashmagan
C)	shartlashgan
D)	ijtimoiy
27	Til sistemasi barcha ijtimoiy hodisalar ichida qanday xususiyati bilan ajralib turadi?
A)	eng yopiq
B)	eng o'zgaruvchan
C)	eng o'zgarmas
D)	eng ochiq
28	Jamiyat lisoniy hayotiga ilmiy texnika revolyusiyasi ta'sirining xarakteri, tempi, ko'lami kabilarni qaysi soha o'rganadi?
A)	sotsiolingvistika
B)	strukturalizm
C)	mentalingvistika
D)	madaniyatshunoslik
29	Bir-birini taqozo etuvchi ikki va undan ortiq unsurlarning o'zaro shartlangan munosabatidan tashkil topgan butunlik ..... sanaladi.
A)	Sistema
B)	Maydon
C)	Paradigma
D)	Butunlik
30	Tilning <i>kommunikativ, kummulyativ, ekspressiv</i> funksiyasi qaysi nuqtai nazardan olingan?
A)	Vazifasi nuqtai nazaridan
B)	Qurilish mexanizmi nuqtai nazaridan
C)	Semiotik nuqtai nazaridan
D)	Axborot uzatish nazariyasi nuqtai nazaridan
31	Monema atamasini fanga kim olib kirgan?
A)	A. Martine
B)	Ufimtseva
C)	Novikov

D)	Kurtene
32	Til ichki bo'linishining eng oxirgi nuqtasi shakliy tomondan ... bilan yakunlanadi.
A)	fonema
B)	grammema
C)	leksema
D)	morfema
33	Til ichki bo'linishining eng oxirgi nuqtasi mazmuniy tomondan ... bilan yakunlanadi
A)	sema
B)	fonema
C)	grammema
D)	leksema
34	So'zlarning kelib chiqish masalalari, so'zning genetik ma'nosi, asl ma'nosi, so'zning ichki ma'nosi bilan shug'ullanadigan bo'lim?
A)	Etimologiya
B)	Frazeologiya
C)	Leksikologiya
D)	Fonologiya
35	Sossyur ta'limotida qanday masala markaziy o'rinni egallaydi?
A)	lingvistik belgi
B)	pog'onaviylik
C)	umumiy g'oya
D)	sistema
36	Nimaning ta'sirida belgi muammosiga qiziqish yanada ortdi?
A)	Strukturalizmning muvaffaqiyati, Semiotika fanining rivojlanishi
B)	Lingvistikaning o'zgarishi
C)	Semiotika fanining rivojlanishi
D)	Strukturalizmning muvaffaqiyati
37	Belgining moddiy asosi sifatida nimalar belgilanadi?
A)	tovush (akustik), ko'rish (optik), maza (gustator)
B)	ko'rish (optik)
C)	maza (gustator)
D)	tovush (akustik)
38	Belgi orqali ifodalangan ob'ekt qanday terminlar bilan nomlanadi?
A)	denotat, referent
B)	tovush
C)	denotat
D)	referent
39	Belgilarning tuzilishi haqida monoliteralistik qarashda nima e'tiborga olinadi?
A)	faqat ifodalovchi, belgi ma'noga ishora qiladi
B)	faqat ifodalanmish
C)	ifodalovchi va ifodalanmish birligi
D)	belgi ma'noga ishora qiladi
40	Fonetikaning obykti?
A)	Tilning tovush tomoni, fonetik qurilishi
B)	Tilning ma'no tomoni
C)	Fonema

D)	Bo'gin va uning amaliy ahamiyati
41	Belgiga biryoqlama mohiyat sifatida yondashuvchilar in'ikos jarayonini qaysi bosqichlardan iborat deb hisoblaydilar?
A)	Narsa, narsa belgilarining umumlashmasi, narsa obrazi (tushuncha)
B)	Munosabat (ma'no)
C)	narsa belgilarining umumlashmasi
D)	narsa obrazi (tushuncha)
42	Belgiga ikki yoqlama mohiyat sifatida yondashuvchilar in'ikos jarayonini qaysi bosqichlardan iborat deb hisoblaydilar?
A)	narsa, tushuncha, munosabat (ma'no), ifodalovchi
B)	Narsa
C)	Tushuncha
D)	Munosabat (ma'no)
43	Til-nutq dixotomiyasini kim lingvistik sistemasining markaziga aylantirdi?
A)	F.de Sossyur
B)	V.Gumboldt
C)	Yosh grammatikachilar maktabi nomoyandalari
D)	I.A.Boduen de Kurtene
44	Fonologik sathda umumiylik va xususiylik dialektikasi nimalar orqali namoyon bo'ladi?
A)	fonema va uning variantlari (ottenkalari)
B)	Morfema va uning variantlari
C)	Leksema va uning variantlari
D)	Grammema va uning variantlari
45	Morfemani moddiyilashiruvchi variantlar uchun qanday atamalardan foydalaniladi?
A)	morf, morfema variantlari, allomorf
B)	Allomorf
C)	Morfema variantlari
D)	submorf
46	Fonetikaning maqsadi?
A)	Fonetik birliklarning fizik-akustik, anatomik-fiziologik va lingvistik asoslarini o'rganish, ularning til mexanizmidagi ro'lini aniqlash.
B)	Fonetik birliklarni boshqa birliklardan ajratish
C)	Fonetik birliklarning o'zaro munosabatlarini o'rganish
D)	Fonetik birliklarni farqlash
47	Sistemaviy-struktur tilshunoslikning shakllanishi va rivojlanishi nimalarni ilmiy asoslab berdi?
A)	Til ichki tuzilishining o'ziga xos xususiyatini
B)	fan metodologiyasini
C)	til sathlarin
D)	tilning vazmfalarini
48	Bir sathga mansub bo'lgan, qimmat jihatdan bir xil birliklarning ma'lum umumiy belgi asosida bir guruhga (uyaga) birlashuvi....
A)	paradigmatik munosabat sanaladi
B)	sintagmatik munosabat sanaladi
C)	pog'onaviy munosabat sanaladi
D)	Ierarxik munosabat
49	Paradigma a'zolarining o'zaro zidlanishi uchun nima asos bo'ladi?

A)	farqlovchi belgi
B)	birlashtiruvchi belgi
C)	chegara belgi
D)	markaziy belgi
50	N.S.Trubetskoy fonologik sathda zidlanishlarni qaysi belgilarga ko'ra tasnif etadi?
A)	zidlanish sistemasiga munosabatiga ko'ra, zidlanuvchi a'zolar o'rtasidagi munosabatga ko'ra, zidlanuvchi a'zolarning ma'no farqlash kuchiga ko'ra
B)	Zidlanish sistemasiga munosabatiga ko'ra
C)	Zidlanuvchi a'zolar o'rtasidagi munosabatga ko'ra
D)	Zidlanuvchi a'zolarning ma'no farqlash kuchiga ko'ra
51	O'xshash shakl atamasi tilshunoslikda qaysi hodisani anglatadi?
A)	izomorfizm
B)	neytralizatsiya
C)	paradigmatika
D)	sintagmatika
52	Quyi sath birliklarida qo'llanilgan tekshirish metodining yuqori sath birliklariga qo'llanilishi ... sanaladi.
A)	izomorfizm
B)	neytralizatsiya
C)	paradigmatika
D)	sintagmatika
53	<i>Fonema</i> termini tilshunoslikka ... tomonidan kiritildi.
A)	Boduen de Kurtene
B)	Krushevskiy
C)	Koshg'ariy
D)	Elmslev
54	Kombinatsion tobelik munosabati natijasida hosil bo'lgan kombinatsion o'zgarish nima deyiladi?
A)	divergensiya
B)	neytralizatsiya
C)	kogerensiya
D)	kategoriya
55	Fonema ottenkalari haqidagi ta'limot qaerda yaratildi?
A)	Leningrad fonologik maktabida
B)	Qozon lingvistik maktabida
C)	Moskva lingvistik maktabida
D)	Praga lingvistik maktabida
56	Kimlarning ta'limotlarida "morfema" atamasi faqat so'z qismlarinigina emas, balki so'zlarni ham qamrab oladi?
A)	Deskriptivistlar
B)	Fonologistlar
C)	Yosh grammatikachilar
D)	Glossematiklar
57	Grammatik morfema leksik morfemaga qo'shilishi va grammatikalizatsiya darajasiga ko'ra ...
A)	affiks morfemalarga bo'linadi, yordamchi morfemalarga bo'linadi
B)	leksik morfemalarga bo'linadi
C)	grammatik morfemalarga bo'linadi
D)	derevatsion morfemalarga bo'linadi

58	Leksik morfema bilan grammatik morfemalar atash ma'nosining borligi yoki yo'qligi jihatidan qanday oppozitsiyaga kirishadi?
A)	Privativ
B)	Ekvipolent
C)	gradual
D)	Oppozitsiyaga kirishmaydi
59	Tilning fonologik tizimida korrelyatsiya hodisasi borligini aniqlagan olimlardan biri, bizning yurtdoshimiz?
A)	Abu Ali Ibn Sino
B)	Beruniy
C)	Bobur
D)	M.Zamaxshariy
60	<i>Ammo, lekin, uchun</i> ifodalari so'zmi yoki leksemani?
A)	So'z
B)	Leksema
C)	Ham leksema, ham so'z
D)	Belgi
61	Turli kategoriyalardagi tovushlarning , masalan, unli bilan undoshning o'zaro ta'siri tufayli yuzaga keladigan moslashuv?
A)	Akkomadatsiya
B)	Geminatsiya
C)	Assimilyatsiya
D)	Tovush ikkilanishi
62	So'z semantik tuzilishida qaysi elementlar ishtirok etadi?
A)	Narsa, ma'no va belgi
B)	Ma'no va tushuncha
C)	Narsa, tushuncha va belgi
D)	Ma'no va narsa
63	Maydon gomogen hodisami yoki geterogen hodisami?
A)	Geterogen hodisa
B)	Gomogen hodisa
C)	Umumlashgan hodisa
D)	ham Geterogen, ham Gomogen hodisa
64	Verbotsentrik nazariyada qaysi birlik asosiy sanaladi?
A)	So'z
B)	Fonema
C)	Frazeologik birlik
D)	Leksema
65	Tilshunoslik tarixida so'zning til ontologiyasidagi o'rni masalasida qanday yo'nalish maydonga keldi?
A)	Verbotsentrik, morfotsentrik
B)	morfotsentrik
C)	Sistemaviy
D)	Verbotsentrik
66	Narsa va hodisalarni nomlash nuqtai nazaridan ismlar qanday bo'linadi?

A)	Birlamchi nomlar (narsa otlari, belgi otlari, miqdor otlari) va fe'llar, Ikkilamchi nomlar. Atoqli otlar (antroponim, toponim, gidronim, oronim va h.k.) va olmoshlar kiradi.
B)	Uchlamchi nomlar. (Faqat atoqli otlar)
C)	Birlamchi nomlar (narsa otlari, belgi otlari, miqdor otlari) va fe'llar.
D)	Ikkilamchi nomlar. Atoqli otlar (antroponim, toponim, gidronim, oronim va h.k.) va olmoshlar kiradi.
67	Predikativlik qanday xususiyatga ega?
A)	tasdiq, inkor, modallik, zamon va shaxs-son
B)	Zamon va shaxs-son
C)	Modallik
D)	Inkor
68	Gap bo'laklari konsepsiyasida atributiv logika ta'siridagi tilshunoslar ...
A)	Ega va kesimni hokim bo'lak deb hisoblaydilar
B)	Kesimni hokim bo'lak deb hisoblaydilar
C)	Egani hokim bo'lak deb hisoblaydilar
D)	To'ldiruvchi va holni hokim bo'lak deb hisoblaydilar
69	Gap bo'laklari konsepsiyasida munosabat logikasi ta'siridagi tilshunoslar ...
A)	Kesimni hokim bo'lak deb hisoblaydilar
B)	Egani hokim bo'lak deb hisoblaydilar
C)	Ega va kesimni hokim bo'lak deb hisoblaydilar
D)	To'ldiruvchi va holni hokim bo'lak deb hisoblaydilar
70	Tilshunoslikda gap bo'laklarining o'zaro munosabatiga ko'ra gapning ... vujudga keldi?
A)	bir cho'qqili nazariya, ikki cho'qqili nazariya
B)	Uch cho'qqili nazariya
C)	Bir cho'qqili nazariya
D)	Ikki cho'qqili nazariya
71	Gapning semantik tuzilishi qanday uzvlardan iborat?
A)	Propozitiv, Modal, Kommunikativ
B)	Kommunikativ
C)	Modal
D)	Propozitiv
72	Lug'at turlarining qaysi birida davlat so'zi "Davlat – jamiyatni qonun kuchi bilan boshqaruvchi tashkilot" tarzida ifodalanishi mumkin?
A)	izohli lug'atda
B)	tarjima lug'atida
C)	sinonim (ma'nodosh) so'zlar lug'atida
D)	imlo lug'atida
73	Bilishning falsafiy metodining muayyan fan doirasida o'rganilayotgan ob'ekt xususiyatlaridan kelib chiqqan holda konkret qo'llanilishi ... sanaladi
A)	Fan metodologiyasi
B)	Falsafiy metod
C)	Tafakkur metodi
D)	Bilish metodi
74	Ob'ektni bevosita sezgi a'zolari bergan ma'lumotga asoslanib o'rganadi. Bu qanday metod?
A)	Tavsifiy metod
B)	Qiyosiy-tarixiy metod
C)	Chog'ishtirma metod

D)	Struktur metod
75	Turli sistemadagi tillar asosida ish olib boriladi va uning natijasida tipologik kategoriyalar aniqlanadi.
A)	Chog'ishtirma metod
B)	Qiyosiy-tarixiy metod
C)	Tavsifiy metod
D)	Struktur metod
76	Gapning ichki va tashqi strukturasi va bu struktura birliklarining o'zaro munosabatiga tayanuvchi metod qaysi?
A)	Transformatsiya metodi
B)	Struktur metod
C)	Chog'ishtirma metod
D)	Qiyosiy-tarixiy metod
77	Glossematikaning asosiy tamoyillari kimning asarlarida bayon etilgan?
A)	El'mslev
B)	Gumboldt
C)	Sossyur
D)	Paul
78	Diskriptiv lingvistika kimlar nomi bilan bog'liq?
A)	Sepir, Blumfild, Boas
B)	Sossyur, Elmslev, Kurtene
C)	Sossyur, Baos, Elmslev
D)	Brendal, Boas, Elmslev
79	Qaysi ibora <u>to'g'ri yur, to'g'ri bo'l, to'g'ri ish qil</u> ma'nolarida barobar ishlatilaveradi?
A)	O'zingga qara
B)	ko'ni bo'l
C)	ko'ni yur
D)	kuchingga qara
80	Sepir qanday munosabatlarga alohida e'tibor qaratadi?
A)	Til va madaniyat
B)	Til va tafakkur
C)	Belgi va predmet
D)	Tafakkur va belgi
81	O'zbek (turkiy) tili o'z ichki imkoniyatlari bilan qay yo'sinda boyib boradi?
A)	so'z yasash va shevadan so'z olish
B)	boshqa tillardan so'z olish
C)	so'z o'zlashtirish
D)	kalkalash
82	Blumfild ma'lum qoidalar asosida tashkil topgan morfemalar ketma-ketligi sifatida qaysi birlikni belgilaydi?
A)	gap
B)	morfema
C)	fonema
D)	So'z
83	Segmentatsiya, substitutsiya tushunchalari qaysi metodga aloqador?
A)	Distributiv tahlil

B)	Chog'ishtirma
C)	Qiyosiy-tarixiy
D)	Tavsifiy
84	“Elementlar qo'shnichiligi” atamasi qaysi metodda o'rganiladi?
A)	Distributiv tahlil
B)	Qiyosiy-tarixiy
C)	Tavsifiy
D)	Chog'ishtirma
85	Distrubutsiya modellarining qaysi turlari belgilanadi?
A)	kontrast distributsiya, qo'shimcha distributsiya, erkin almashinish distributsiyasi
B)	Erkin almashinish distributsiyasi
C)	Qo'shimcha distributsiya
D)	Kontrast distributsiya
86	Bevosita ishtirokchilar (BI) metodida tayanch nuqta ... hisoblanadi.
A)	Konstruksiya
B)	So'z
C)	Leksema
D)	Morfema
87	Leksik sathning birligi qaysi?
A)	leksema
B)	sema
C)	fonema
D)	arxisema
88	Semasiologiya qaysi bo'lim tarkibiga kiradi?
A)	semiotika
B)	grammatika
C)	morfologiya
D)	leksikologiya
89	Pragmatika nima?
A)	amaliy tilshunoslik
B)	umumiy tilshunoslik
C)	nazariy tilshunoslik
D)	tarixiy tilshunoslik
90	Leksikologiyaning nutqni obrazli ifodalashga xizmat qiluvchi bo'limi?
A)	frazeologiya
B)	etimologiya
C)	dialektologiya
D)	Semasiologiya
91	Quyidagi qaysi fikr noto'g'ri?
A)	so'zning material tomoni mazmuni hisoblanadi
B)	xususiylik nutq birliklari uchun xos
C)	leks nutq birligi hisoblanadi
D)	so'z ikki tomonlama birlikdir
92	Nutq tovushlarining qaysi aspektini ba'zi adabiyotlarda ijtimoiy-sotsial aspekt deb ham uchratishimiz mumkin?
A)	fonologik

B)	akustik va artikulyatsion
C)	artikulyatsion
D)	akustik
93	Qanday belgilar jamiyat tomonidan qabul qilinadi?
A)	ramziy belgilar
B)	indeks belgilar
C)	sanam belgilar
D)	Ijtimoiy
94	Nutq birligiga xos bo'lgan arxaik so'zni toping.
A)	juzv
B)	zot
C)	mohiyat
D)	Kull
95	Narsa, belgi, harakat kabilarning kishi ongidagi umumiy in'ikosi nima?
A)	tushuncha
B)	grammatik ma'no
C)	leksik ma'no
D)	so'z
96	Yozilishi bir xil, talaffuzi har xil bo'lgan so'zlar?
A)	omofon
B)	omonim
C)	omograf
D)	Paronim
97	Denotativ ma'no?
A)	so'z haqidagi tushuncha
B)	so'zning ma'no tomoni
C)	so'zning ko'chma ma'nosi
D)	so'zning borliqdagi o'z ma'nosi
98	Quyidagi hodisalarning qaysi biri „qayta nomlash“ ma'nosini bildiradi?
A)	metonimiya
B)	sinekdoxa
C)	metafora
D)	Funksiyadoshlik
99	Nutqning ta'sirchanligini oshiruvchi tasviriy ifodalar asosan qaysi so'z turkumlari doirasida keng qo'llanadi?
A)	sifat
B)	fe'l
C)	ot
D)	olmosh
100	Fitratning talqinicha so'z - bu...
A)	ma'no anglatuvchi tovushlar to'dasi
B)	tovush ma'nosida ifodalangan tushuncha
C)	borliqdagi hodisa va narsalarning ma'nosini ifoda etuvchi til birligi
D)	tovush qobig'iga ega birlik
101	Quyidagi fikrlarning qaysi biri to'g'ri?
A)	ma'no va tushuncha bir-biri bilan teng

B)	ma'no tushunchaga nisbatan torroq
C)	ma'no tushunchaga nisbatan kengroq
D)	ma'no tushunchaning o'zidir
102	So'z o'rtasida 2 ta unli qator kelganda birini tushib qolishiga nima deyiladi?
A)	sinerezis
B)	epenteza
C)	eliziya
D)	Reduksiya
103	Aka leksemasining arxisemasi qaysi?
A)	shaxs
B)	erkak
C)	tug'ishgan
D)	katta
104	O'zbek leksikografiyasida quyidagi lug'atlardan qaysisi hali yaratilmagan?
A)	"O'zbek tilining morfem lug'ati"
B)	"O'zbek tilining izohli etnografik lug'ati"
C)	"O'zbek ismlari ma'nosi lug'ati"
D)	"O'zbek tilining imlo lug'ati"
105	Qaysi qatordagi ibora juda uzoq, keng ma'nosida ishlatiladi?
A)	ko'z ilg'amas
B)	chegara bilmas
C)	tovush yetmas
D)	ko'z to'yimas
106	Faqat sirg'aluvchi undoshlar ishtirok etgan so'zlar qatorini belgilang.
A)	so'z, shox, g'or
B)	jo'ja, soch, qosh
C)	gul, vafo, jirafa
D)	siz, ho'kiz, tuz
107	Onomastika sohasining tarixiy davrlashtirish atamaları bilan bog'liq bo'limi nima deb ataladi?
A)	xrononim
B)	urbonim
C)	gidronim
D)	Teonim
108	Tilshunoslik sohasida o'zbeklar orasidan chiqqan birinchi professor kim?
A)	Fitrat
B)	Nozir Safarov
C)	Abdulla Qodiriy
D)	Sadriddin Ayniy
109	Leksik - frazeologik sinonimni toping
A)	yuvosh - qo'y og'zidan cho'p olmagan
B)	boshi ko'kka yetdi - og'zi qulog'ida
C)	kuldi - jilmaydi
D)	boshida danak chaqmoq - jazolamoq
110	Qanday lug'atlarda rasmlar, karta va sxemalar ham keltiriladi?
A)	ensiklopediyalarda
B)	tarjima lug'atlarida

C)	dialektal lugʻatlarda
D)	izohli lugʻatlarda
111	Soʻzlarning koʻchma maʼnosi?
A)	konnotativ maʼno
B)	denotativ maʼno
C)	mavhum maʼno
D)	uslubiy maʼno
112	k-t fonemalarining farqlovchi belgilari qaysi qatorda toʻgʻri koʻrsatilgan?
A)	til orqa, til oldi
B)	jarangli, sirgʻaluvchi
C)	jarangsiz, sirgʻaluvchi
D)	Jarangli, jarangsiz
113	Fonema bilan tovushning farqi nimada?
A)	tovush moddiy birlik, fonema esa umumlashma
B)	tovush abstrakt birlik, fonema esa moddiy birlik
C)	tovush muayyan maʼnoga ega, fonema esa maʼno anglatmaydi
D)	ularning ikkisi bir xil birlik
114	maʼnoga ega boʻlmagan birlikni koʻrsating
A)	fonema
B)	morfema
C)	soʻz
D)	Leksema
115	Grammatik shakl nima?
A)	grammatik maʼnoning moddiy ifodasi
B)	lugʻaviy birlik
C)	grammatik maʼnoga teng birlik
D)	har qanday lingvistik shakl
116	Grammatik shakl nima?
A)	grammatik maʼnoning moddiy ifodasi
B)	lugʻaviy birlik
C)	grammatik maʼnoga teng birlik
D)	har qanday lingvistik shakl
117	Qaysi soʻzlarning kelib chiqishida tildagi tovush oʻzgarishlari, yozuv qoidalari va semantik siljishlar muhim manba boʻladi va ularning maʼnolari kontekstda aniqlanadi?
A)	sinonim
B)	antonim
C)	Paronim
D)	Omonim
118	<i>dumi xurjunda</i> qanday birikma?
A)	ibora
B)	soʻz birikmasi
C)	polisemantik soʻz
D)	monosemantik soʻz
119	Obʼyektiv olam elementlari bilan uning umumlashgan obrazlari oʻrtasidagi munosabat qanday munosabat?
A)	nomlash jarayoni

B)	umumlashtirish jarayoni
C)	ifodalash jarayoni
D)	aks etish jarayoni
120	Qaysi qatordagi soʻzning tasviriy ifodasi notoʻgʻri berilgan?
A)	shoirilar – moʻyqalam sohiblari
B)	makkajoʻxori - dala malikasi
C)	fazogirlar - samo lochinlari
D)	archa - oʻrmon malikasi
121	Nutqning qanday fonetik birliklari bor?
A)	takt, boʻgʻin, fraza, tovush
B)	urgʻu, pauza
C)	soʻz, gap
D)	gap, urgʻu
122	Soʻzlarning kelib chiqishini oʻrganuvchi fan?
A)	etimologiya
B)	etnografiya
C)	Semantika
D)	Semasiologiya
123	Evfemizmning maʼnosi toʻgʻri berilgan javobni toping?
A)	mayin gapirish
B)	toʻgʻri yozish
C)	toʻgʻri talaffuz qilish
D)	toʻgʻri gapirish
124	Quyidagi qaysi birliklarning shakliy ifodasi bilan mazmuni oʻrtasida bogʻliqlik yoʻq?
A)	ibora
B)	tasviriy ifoda
C)	ibora va tasviriy ifoda
D)	soʻz birikmasi
125	Soʻzning har xil boʻgʻinlariga tushuvchi urgʻu qanday nomlanadi?
A)	erkin urgʻu
B)	turgʻun urgʻu
C)	melodik urgʻu
D)	dinamik urgʻu
126	Qoʻllanishi maʼlum bir territoriya bilan chegaralangan soʻzlar qanday nomlanadi?
A)	dialektizmlar
B)	neytral soʻzlar
C)	Terminlar
D)	arxaizmlar
127	Labiodental fonemalarni aniqlang
A)	v, f
B)	b, p
C)	v, m
D)	y, k
128	Qaysi taʼrif sinonimlarga xos?
A)	Bir tushuncha doirasidagi turli maʼno qirralarini anglatuvchi soʻzlar
B)	Shakli bir xil, maʼnosi har xil soʻzlar

C)	Zid ma'noli so'zlar
D)	Aytilishi va ma'nosi bir xil so'zlar
129	Madaniyat, san'at so'zlari o'zbek tiliga qaysi tildan o'zlashgan?
A)	arab tilidan
B)	fors tilidan
C)	tojik tilidan
D)	urdu tilidan
130	Imkoniyat tushunchasi nimaga tegishli?
A)	tilga
B)	nutqqa
C)	Mantiqqa
D)	fanda bunday tushuncha mavjud emas
131	Tilning nomlash, ifodalash, ko'rsatish uchun xizmat qiladigan mavhum birligi nima?
A)	leksema
B)	fonema
C)	Morfema
D)	grammema
132	"Yoqa" so'zi shakl va ma'no munosabatiga ko'ra qanday so'z?
A)	ko'p ma'noli so'z
B)	paronim so'z
C)	omonim so'z
D)	sinonim so'z
133	O'zaro qarindosh bo'lgan tillarni o'rganuvchi fonetikaning bo'limi nima deyiladi?
A)	qiyosiy fonetika
B)	tasviriy fonetika
C)	chog'ishtirma fonetika
D)	eksperimental fonetika
134	Qaysi qatorda ushbu CCVCC struktura bo'yicha so'zlar berilgan?
A)	sport, lyuks
B)	oblast, ekspress
C)	robot, nola
D)	shtanga, traktor
135	Muayyan sohaga qaratilgan bilimlar majmuasi nima deyiladi?
A)	fan
B)	yo'nalish
C)	Fonetika
D)	Tilshunoslik
136	Amr - farmon - buyruq sinonimik qatori qaysi yo'l bilan hosil bo'lgan?
A)	Eskirgan va yangi so'zlar hisobiga
B)	Turli shevalardagi so'zlarning adabiy tilga o'tishi natijasida
C)	So'zlarning ijobiy va salbiy bo'yoq kasb qilishi natijasida
D)	Boshqa tillardan so'z o'zlashtirilishi natijasida
137	Odat - udum - taomil - urf - rasm so'zlari shakl va ma'no munosabatiga ko'ra qanday so'zlar?
A)	sinonim so'zlar
B)	omonim so'zlar
C)	zid ma'noli so'zlar

D)	shakli oxshash soʻzlar
138	Manglaying oq boʻlsin, yarqiroq boʻlsin misrasi birinchi soʻzining doimiy sinonimini toping
A)	Toleying
B)	Iqboling
C)	Yoʻllaring
D)	Peshonang
139	Ochiq boʻgʻin deb ... boʻgʻinga aytiladi
A)	unli tovush bilan tugagan
B)	undoshtovush bilan boshlangan
C)	unli tovush bilan boshlangan
D)	sonor bilan boshlangan
140	Nutqdan tashqarida hech qanday zid maʼno anglatmay, faqat matnning oʻzida antonimlik hosil qiladigan antonimlar... antonimlardir.
A)	kontekstual
B)	oʻzakdosh
C)	Fiziologik
D)	lugʻaviy
141	Hozirgi oʻzbek tilida fonetik jihatdan qayerning shevasi asos qilib olingan?
A)	Toshkent
B)	Samarqand
C)	Xorazm
D)	Fargʻona
142	Paronim soʻzlarni toping.
A)	Jodi-jodu
B)	Bemaʼnilik-bemaʼnolik
C)	Abadiy, mangu
D)	Katta-kichik
143	Logografik yozuv yana qanday nom bilan ataladi?
A)	ideografik yozuv
B)	idiomatik yozuv
C)	muqaddas yozuv
D)	iyeroglifik yozuv
144	Fleksiya nima?
A)	lotincha egish, bukish, oʻzakka qoʻshimcha qoʻshilishi natijasida oʻzakning oʻzgarishi
B)	soʻz asosi oʻzgarmagan holda yangi soʻz yoki soʻz shakli hosil boʻlishi
C)	ikki yoki undan ortiq til birligining oʻzaro bogʻliqligi
D)	soʻzlarning kelib chiqishini
145	Oʻzlashma soʻzlar lugʻati qanday lugʻat?
A)	izohli lugʻat
B)	maxsus lugʻat
C)	imlo lugʻati
D)	Ensiklopedik lugʻat
146	“Jayb”soʻzi qanday soʻz?
A)	arxaizm
B)	jargon
C)	Argo

D)	varvar soʻz
147	Kontekstual sinonimlar deb qanday sinonimlarga aytiladi
A)	nutq va kontekstda maʼnolari jihatdan bir-birining oʻrnida ishlatilishi oluvchi sinonimlar, bir-biriga aslida sinonim boʻlmasa-da, bir matn doirasida bir maʼnoni ifodalash uchun xizmat qiladigan sinonimlar
B)	oʻzaro uslubiy boʻyoq jihatdan farqlanuvchi sinonimlar
C)	maʼno oʻtishlari va uslubiy boʻyoqdorligi bilan farq qiluvchi sinonimlar
D)	bir-biriga aslida sinonim boʻlmasa-da, bir matn doirasida bir maʼnoni ifodalash uchun xizmat qiladigan sinonimlar
148	Quyidagi gapda qoʻllangan oʻrin-payt kelishigidagi oʻtning maonosini aniqlang. SHu-shu Anora har kuni avtobusda ishga qatnaydi.
A)	*Vosita
B)	payt
C)	oʻrin
D)	atash
149	Qaysi qatorda <u>oy</u> soʻzi ot turkumiga xos sintaktik vazifani bajargan?
A)	Oy osmon dengizida suzib bormokda
B)	Uydan oy yuzli qiz chiqib keldi
C)	Oy borib, omon kel oʻgʻlim!
D)	Qizaloq yarim tishini koʻrsatdi.
150	Predmet, belgi yoki hodisa haqidagi noaniq tasavvurga ishora qiluvchi soʻzlar ...
A)	gumon olmoshlari deyiladi
B)	belgilash olmoshlari deyiladi
C)	soʻroq olmoshlari deyiladi
D)	koʻrsatish olmoshlari deyiladi
151	Tilning eng kichik maʼnoli qismi nima?.
A)	Morfema
B)	fonema
C)	leksema
D)	nomema
152	Morfemalarni oʻrganuvchi tilshunoslikning boʻlimi qaysi?
A)	morfemika
B)	leksikologiya
C)	fonetika
D)	morfologiya
153	Leksik maʼno ifodalay oladigan morfema turini ayting.
A)	yetakchi morfema
B)	koʻmakchi morfema
C)	relyatsion morfema
D)	derivatsion morfema
154	Soʻz yasaliishi uchun asos boʻladigan morfema turi?
A)	yetakchi morfema
B)	koʻmakchi morfema
C)	relyatsion morfema
D)	derivatsion morfema
155	Shakl yasaliishi uchun asos boʻladigan morfema turi?

A)	yetakchi morfema
B)	ko'makchi morfema
C)	relyatsion morfema
D)	derivatsion morfema
156	Komakchi morfema deb nimaga aytiladi?
A)	hammasi to'g'ri
B)	mustaqil leksik ma'no ifodalay olmaydigan morfema
C)	leksik ma'noning shakllanishiga xizmat qiladigan morfema
D)	Grammatik ma'noning shakllanishiga xizmat qiladigan morfema
157	<i>Bugun so'zi morfem strukturasi qanday o'zgarish yuzaga kelgan?</i>
A)	ikki yetakchi morfema bir morfema holiga kelgan
B)	yetakchi morfema ko'makchi bilan qo'shilib ketgan
C)	fonetik o'zgarish natijasida yetakchi va ko'makchi morfema o'rtasidagi aloqa sezilarsiz holga kelgan
D)	hech qanday o'zgarish yuz bermagan
158	Ko'makchi morfemalar vazifasiga ko'ra necha turga bo'linadi?
A)	2 turga
B)	3 turga
C)	4 turga
D)	5 turga
159	Ko'makchi morfemalar vazifasiga ko'ra qanday turlarga bo'linadi?
A)	so'z yasovchi va shakl yasovchi
B)	turlovchi va tuslovchi
C)	so'z yasovchi, shakl yasovchi, so'z o'zgartiruvchi
D)	sintaktik shakl yasovchi va lug'aviy shakl yasovchi
160	Sintaktik shakl yasovchilarga qaysilar kiradi?
A)	egalik, kelishik, shaxs-son qo'shimchalari
B)	so'z yasovchilar
C)	turlovchilar
D)	tuslovchilar
161	Yetakchi morfemaga qoshilib, uning ma'nosini o'zgartiradigan morfemalar...
A)	so'z yasovchi morfemalar
B)	shakl yasovchi morfemalar
C)	lug'aviy shakl yasovchi morfemalar
D)	turlovchilar
162	So'z yasovchi morfemalar deb nimaga aytiladi?
A)	yetakchi morfemaga qoshilib, leksik ma'noni shakllantiradigan, yangi so'z yasaydigan morfemalar so'z yasovchi morfemalar deyiladi.
B)	yetakchi morfemaga qo'shilib, uning ma'nosini bir oz o'zgartiradigan morfemalar so'z yasovchi morfemalar deyiladi.
C)	yetakchi morfemaga qo'shilib, uning boshqa so'zlar bilan munosabatini ta'minlaydigan morfemalar so'z yasovchi morfemalar deyiladi.
D)	yetakchi morfemaga qo'shilib, grammatik ma'no hosil qila digan morfemalar so'z yasovchi morfemalar deyiladi.
163	Qaysi qatordagi so'z morfemalarga ajraladi?
A)	yamoq
B)	bugun

C)	qishloq
D)	chindan
164	Qaysi qatordagi soʻz moremalarga ajratilmaydi?
A)	qattiq
B)	sanoq
C)	dildan
D)	insoniyat
165	Shakl yasovchi morfemalar qanday turlarga boʻlinadi?
A)	sintaktik va lugʻaviy shakl yasovchilar
B)	turllovchi va tuslovchilar
C)	relyatsion va derivatsion morfemalar
D)	soʻz yasovchi va soʻz oʻzgartiruvchi
166	Otlarning modal(vaziaviy) shakllarini hosil qiluvchi morfemalar vazifasiga koʻra morfemalarning qaysi turiga mansub?
A)	lugʻaviy shakl yasovchilar
B)	shakl yasovchilar
C)	soʻz yasovchilar
D)	sintaktik shakl yasovchilar
167	Kelishik shakllari vazifasiga koʻra morfemalarning qaysi turiga mansub?
A)	sintaktik shakl yasovchi
B)	lugʻaviy shakl yasovchi
C)	soʻz yasovchi
D)	soz oʻzgartiruvchi
168	Shaxs-son shakllari vazifasiga koʻra morfemalarning qaysi turiga mansub?
A)	sintaktik shakl yasovchi
B)	lugʻaviy shakl yasovchi
C)	soʻz yasovchi
D)	soz oʻzgartiruvchi
169	Sintaktik shakl yasovchi morfemalarga toʻgʻri taʼrif berilgan javobni aniqlang.
A)	yetakchi morfemalarga qoʻshilib, uni boshqa soʻzlar bilan sintaktik munosabatini taʼminlaydigan morfemalar
B)	yetakchi morfemaga qoʻshilib, uning maʼnosini bir oz oʻzgartiradigan morfemalar
C)	yetakchi morfemaga qoshilib, leksik maʼnoni shakllantiradigan, yangi soʻz yasaydigan morfemalar
D)	yetakchi morfemaga qoʻshilib, grammatik maʼno hosil qila digan morfemalar
170	Egalik shakllari vazifasiga koʻra morfemalarning qaysi turiga mansub?
A)	sintaktik shakl yasovchi
B)	lugʻaviy shakl yasovchi
C)	soʻz yasovchi
D)	soz oʻzgartiruvchi
171	Bir xil oʻzakli soʻzlarni toping.
A)	gulla, gulchi, guldon
B)	surma, surgi, surnay
C)	qishda, qishloq, qishgi
D)	benom, nomus, nomard
172	Lugʻaviy shakl yasovchi morfemalarga toʻgʻri taʼrif berilgan javobni aniqlang.

A)	yetakchi morfemalarga qo'shilib, uning ma'nsiga turli qo'shimcha ma'no qo'shadigan morfemalar
B)	yetakchi morfemalarga qo'shilib, uning boshqa so'zlar bilan sintaktik munosabatini ta'minlaydigan morfemalar
C)	yetakchi morfemaga qoshilib, leksik ma'noni shakllantiradigan, yangi so'z yasaydigan morfemalar
D)	yetakchi morfemaga qo'shilib, grammatik ma'no hosil qila digan morfemalar
173	Sozning ma'noli qismlari qaysi?
A)	asos va qo'shimchalar
B)	o'zak va so'z yasovchi qoshimchalar
C)	sozning negizi
D)	o'zak va shakl yasovchi qo'shimchalar
174	Egalik shakllari vazifasiga ko'ra morfemalarning qaysi turiga mansub?
A)	sintaktik shakl yasovchi
B)	lug'aviy shakl yasovchi
C)	so'z yasovchi
D)	soz o'zgartiruvchi
175	Qaysi so'z ma'noli qismlarga to'g'ri ajratilgan?
A)	chida-m-li-lik
B)	inson-iyat
C)	loygar-chi-lik
D)	oz-chi-lik
176	Qismlari turdosh otlardan bo'lgan ko'shma otlar qatorini aniqlang.
A)	Laylakqor, oybolta, o'kilon
B)	Tovoq-qoshiq, ko'rpa-yostiq, o'g'il-qiz
C)	Kungaboqar, beshiktervatar, molboqar
D)	Achchiqtosh, sassiqpopishak, qoraqurt
177	Otning undalma vazifasida kelishi qaysi qatorda berilgan:
A)	Ezgulikni qadrlang, odamlar.
B)	SHunday payt ham o'zing aylagin shafqat, Ona bo'la kolgin menga tabiat.
C)	Unutma fakat, azizim, yolgizim...
D)	Inson yuz yil yashashi mumkin.
178	Otga xos to'g'ri xukm qaysi qatorda berilgan:
A)	Hamma gap bo'lagi vazifasida kela oladi.
B)	Ega vazifasida keladi.
C)	Kesim vazifasida kela oladi.
D)	To'ldiruvchi vazifasida keladi.
179	Otlarga egalik qo'shimchasi ko'shilganda, tovush o'zgarishinng qaysi turi yuz beradi:
A)	Tovush almashuvi
B)	Tovush tushishi
C)	Tovush moslashuvi
D)	Tovush ortgartilishi
180	Tushum kelishigining qisqargan shakli berilgan gapni aniqlang:
A)	Botirlari kanal qazadi, SHoirlari g'azal yozadi
B)	Har oila o'chog'in o'z qutlug' tarixi bor.
C)	Olmazorlar gulin to'kadi, Meva boglab, shoxin bukadi;
D)	Tutmang hargiz nomimi, baxti qaro deb axtaring

181	Otlardagi egalik kategoriyasi bilan karashlilik shaklining farqi...
A)	Egalik shaxs va sonni ko'rsatadi, qarashlilik esa ko'rsatmaydi.
B)	Ikkalasi xam qarashlilikni bildiradi.
C)	Qarashlilik shaxs-son qo'shimchalarini oladi.
D)	Ular umuman farqlanmaydi.
182	Fe'l ifodalagan harakatning nutq momentiga munosabatini ifodalaydigan munosabat shaklini ayting.
A)	Zamon kategoriyasi
B)	Nisbat kategoriyasi
C)	Mayl kategoriyasi
D)	Shaxs-son kategoriyasi
183	Ikkinchi shaxsning birlik va ko'pligi jonlantirish yo'li bilan predmetlarga nisbatan ishlatilgan gapni toping.
A)	Ukraina yellari, yuragimga olam-olam ilhom soldingiz.
B)	Qizim bir kun maktabdan juda quvonch bilan keldi.
C)	Daryolardan kuylab o'tardim.
D)	Quyosh chiqdi, daraxtlar gulladi.
184	Otlar tuzilishiga ko'ra necha xil?
A)	5 xil
B)	4 xil
C)	3 xil
D)	6 xil
185	O'rin-joy otlari berilgan qatorni toping.
A)	o'tloq, gulzor, sahro
B)	Maysa, tog', ko'l
C)	Daryo, adir, tohloq
D)	Andijon, Farg'ona, dengiz
186	A'qliy fe'l berilgan qatorni toping.
A)	kashf qildi
B)	Hayol surdi
C)	Sog'indi
D)	Yig'ladi
187	Qaysi nisbat qo'shimchasi boshqa nisbat qo'shimchalardan farqli tomoni bor?
A)	orttirma nisbat
B)	Aniq nisbat
C)	Birgalik nisbat
D)	Majhul nisbat
188	Mavhum otlar berilgan qatorni belgilang.
A)	sog'inch, dev, iztirob
B)	Farishta, bulut, yomg'ir
C)	Maysa, sevgi, alam
D)	Nafrat, qayg'u, yurak
189	Harakat va holatning belgisini, shuningdek, belgining belgisini bildiradigan so'z turkumini ayting.
A)	Ravish
B)	Ot

C)	Sifat
D)	Son
190	Gapda ifodalangan fikr taxminiy, gumon, noaniq ekanini ifodalovchi modal so'zlarni toping.
A)	ehtimol, chamasi, shekilli
B)	Albatta, xullas, demak
C)	Aftidan, avvalo, chunonchi
D)	Masalan, umuman, xususan
191	Bog'lovchilar tuzilishiga ko'ra necha xil bo'ladi?
A)	2 xil
B)	3 xil
C)	4 xil
D)	5 xil
192	Sifat so'z turkumining o'ziga hos muhim jihatini ayting.
A)	daraja kategoriyasiga ega ekanligi
B)	Turlanishi
C)	Tuslanishi
D)	Unday xususiatga ega emas
193	Sonlar qachon gapda ega, to'ldiruvchi, kesim va qaratuvchi vazifalarini bajaradi?
A)	otlashganda va abstract son tushunchasini ifodalaganda
B)	Gap boshida kelganda
C)	Gap oxirida kelsa
D)	Otlashganda
194	Ot va otlashgan so'zlarning boshqa so'zlar bilan Grammatik aloqasini ko'rsatishga xizmat qiladigan birlikni ayting.
A)	kelishik kategoriyasi
B)	Egalik kategoriyasi
C)	Ko'plik qo'shimchasi
D)	Kichraytirish erkalash qo'shimchalari
195	Qarashlilik, mansublik ma'nosini, ya'ni bir narsaning ma'lum shaxs yoki narsaga mansub ekanligini bildiruvchi birlikni ayting.
A)	egalik kategoriyasi
B)	Kelishik kategoriyasi
C)	Shaxs-son kategoriyasi
D)	Nisbat kategoriyasi
196	O'zbek tilida qaysi birlikni bir-biriga qarama-qarshi qo'yilgan birlik va ko'plik shakllari tashkil etadi?
A)	son kategoriyasi
B)	Egalik kategoriyasi
C)	Nisbat kategoriyasi
D)	Mayl kategoriyasi
197	Qaysi so'z turkumlari yasaliş xususiyatiga ega?
A)	olmosh son
B)	Olmosh ravish
C)	Son ot
D)	Ravish
198	Taqsim son qoshimchasi berilgan qatorni toping?

A)	-tadan
B)	-tacha
C)	-larcha
D)	-lab
199	Sonlar tuzilishiga ko'ra necha xil?
A)	2 xil
B)	5 xil
C)	4 xil
D)	7 xil
200	Hamma, barcha, bari butun so'zlari qaysi turkumga mansub so'zlar hisoblanadi?
A)	olmosh
B)	Ravish
C)	Sifat
D)	Ot

4. Hozirgi o'zbek adabiy tili fan bo'yicha:

TEST SAVOLLAR	
№	
1	Millat sifatida mavjud nom - o'zbek etnonimi rasmiy ravishda qachon qabul qilingan?
A)	XX asrning boshlarida
B)	XIX asrning oxirida
C)	XIX asrning boshlarida
D)	XVIII asrning oxirida
...	
2	Lisoniy ziddiyatlar turini aniqlang
A)	noto'liq, darajali, teng qiymatli
B)	noto'liq, privatif, teng qiymatli
C)	gradual, darajali, teng qiymatli
D)	noto'liq, darajali, ekvipolent
...	
3	Ma'lum bir sharoitda biri o'rnida ikkinchisini qo'llash mumkin bo'lgan ottenkalar ...
A)	bir fonemaning variantlari
B)	turli fonemalarning variantlari
C)	o'xshash fonemalarning variantlari
D)	juft fonemalarning variantlari
...	
4	Unli fonemalar tasnifi
A)	Tilning ko'tarilish darajasiga ko'ra, nazallik belgisiga ko'ra
B)	Qatorlik belgisiga, lablanish belgisiga ko'ra
C)	Nazallik belgisiga ko'ra, lablanish belgisiga ko'ra
D)	Tilning ko'tarilish darajasiga ko'ra, qatorlik belgisiga ko'ra
...	
5	Fonetika turlarini aniqlang
A)	Umumiy, xususiy, qiyosiy, ekspremental,tavsifiy
B)	Umumiy ekspremental,tavsifiy qiyosiy
C)	Umumiy, xususiy, ekspremental,tavsifiy
D)	Ekspremental,tavsifiy xususiy, qiyosiy
...	
6	Ekvipolent zidlanishga mos keladigan qatorni aniqlang
A)	til belgisi, labiallik, sirg'aluvchilar
B)	til belgisi, sirg'aluvchilar
C)	til belgisi, labiallik
D)	labiallik, sirg'aluvchilar
...	

7	Undosh fonemalarning asosiy belgilari
A)	Hosil bo'lish o'rniga ko'ra, hosil bo'lish usuliga ko'ra, ovoz va shovqin ishtirokiga ko'ra
B)	Hosil bo'lish o'rniga ko'ra, hosil bo'lish usuliga ko'ra, nazal-nazal emaslikka ko'ra
C)	Hosil bo'lish usuliga ko'ra, ovoz va shovqin ishtirokiga ko'ra, sifatiy belgisiga ko'ra
D)	Hosil bo'lish o'rniga ko'ra, hosil bo'lish usuliga ko'ra, sifatiy belgisiga ko'ra
8	Unli tovushlarning asosiy belgilari to'la berilgan qatorni toping
A)	Kenglik-torlik belgisi, lablanish-lablanmaslik belgisi
B)	Qator belgisi, nazallik belgisi
C)	cho'ziq-qisqalik belgisi, qator belgisi
D)	Kenglik-torlik belgisi, lablanish-lablanmaslik belgisi, nazallik belgisi
9	Korrelyativ belgi?
A)	Birida bor, ikkinchida yo'q belgi
B)	Ma'no farqlash belgisi
C)	Bir fonemaning o'ziga xos bo'lgan belgi
D)	Zidlash belgisi
10	Unli tovushlarning fonolok muhim belgilari berilgan qatorni aniqlang
A)	kenglik-torlik belgisi, labiallik belgisi
B)	keng, tor, o'rta keng
C)	lablanganlik, lablanmaganlik belgisi
D)	cho'ziqlik-qisqalik belgisi
11	Undosh fonemalarning hosil bo'lish o'rniga ko'ra zidliklar berilgan qatorni toping?
A)	labiallik, til belgisi, faringallik
B)	til belgisi, labiallik, uvulyar
C)	labiallik, uvulyar, faringallik
D)	uvulyar, faringallik, til belgisi
12	O'zbek tilida nechta undosh fonema uchun "jarangli-jarangsizlik" korrelyativ belgi hisoblanadi
A)	8
B)	7
C)	10
D)	6
13	Unli tovushlarning qo'shimcha belgilari berilgan qatorni aniqlang
A)	nazallik, cho'ziqlik, qator belgisi
B)	kenglik-torlik belgisi, labiallik belgisi
C)	labiallik, cho'ziqlik belgisi
D)	cho'ziqlik-qisqalik belgisi
14	Tovush paychalarining ishtirokiga ko'ra sh hamda j undosh tovushlariga to'g'ri tavsif berilgan qatorni toping.
A)	J - sig'aluvchi; Sh – shippilovchi
B)	Sh-til undosh, til oldi; J-til undosh, til oldi
C)	Sh - jarangsiz undosh; J-jarangli undosh
D)	Sh - sirg'aluvchi; J – portlovchi
15	Singarmonizmning nechta asosiy ko'rinishi mavjud?
A)	2
B)	3
C)	1

D)	5
16	Undosh fonemalarning hosil bo'lish usuliga ko'ra zidliklar berilgan qatorni toping?
A)	portlovchi, sirg'aluvchi, portlovch-sirg'aluvchi
B)	uvulyar, faringallik, til belgisi
C)	jarangli, jarangsiz, sonor
D)	labiallik, til belgisi, faringallik
17	Undosh fonemalarning fonologik nomuhim belgilari berilgan qatorni toping?
A)	miqdoriy va sifatiy belgisi
B)	cho'ziqlik va qisqalik belgisi
C)	uvulyar va faringallik belgisi
D)	nazal va nazal emaslik belgisi
18	Segmentatsiya nima?
A)	Nutqni tashkil qiluvchi bo'laklarga bo'lish jarayoni
B)	Nutq butunligi
C)	Nutqning fonetik bo'linishi
D)	Bo'g'inlarga bo'lish
19	Takt ta'rifi to'g'ri berilgan qatorni toping
A)	Qisqa to'xtam bilan ajratiladi va tugallanmagan intonatsiyaga ega bo'ladi. Takt fraza kabi tilda mazmunning ifodalanishiga aloqadordir.
B)	Har bir mustaqil so'z alohida takti hosil qiladi.
C)	Har bir so'zning orasida alohida qisqa to'xtam bo'ladi va har bir takt bitta urg'uga ega bo'ladi.
D)	Takt fraza kabi tilda mazmunning ifodalanishiga aloqadordir
20	Monosillabizm nima?
A)	Ma'lum bir tilda bir bo'g'inli so'zlarning yetakchilik qilishi
B)	Bo'ginga bo'lish jarayoni
C)	Ko'p bo'g'inli so'zlar
D)	Ko'p bo'g'inli so'zlarning bo'g'inlarini qisqartirish
21	Sillabatsiya nima?
A)	Bo'ginga bo'lish jarayoni
B)	Ma'lum bir tilda bir bo'g'inli so'zlarning yetakchilik qilishi
C)	Ko'p bo'g'inli so'zlar
D)	Ko'p bo'g'inli so'zlarning bo'g'inlarini qisqartirish
22	Nutq tempi...
A)	Tovushlarning cho'zilishiga olib keluvchi artikulyatsiya tezligining o'zgarishini bildiradi
B)	Tovush intensivligining o'zgarishiga olib keluvchi artikulyatsion harakatlar kuchini bildiradi
C)	Nutq jarayonida fonatsiyaning to'xtalishi bildiradi
D)	Frazada tonning harakatini anglatib, balandlikning o'zgarishi sifatini bildiradi
23	Tovush artikulyatsiyasida uch holat bo'ladi. To'g'risini aniqlang
A)	Ekskursiya (tovush hosil qilishga o'tish), pauza (tovush chiqarish uchun to'xtab olish), rekursiya (asl holiga qaytish)
B)	Ekskursiya (tovush hosil qilishga o'tish), rekursiya (to'xtab olish), bosh holat (asl holiga qaytish)
C)	Bosh holat, ekskursiya (tovush hosil qilishga o'tish), rekursiya (asl holiga qaytish)
D)	Ekskursiya (tovush hosil qilishga o'tish), bosh holat, rekursiya (asl holiga qaytish)
24	Izohli lug'atlarda omonim va ko'p ma'noli so'zlar qanday tartibda izohlanadi?
A)	omonimlar rim, ko'p ma'noli so'zlar arab raqamida beriladi

B)	omonimlar bosh harflarda beriladi
C)	omonimlar arab, ko'p ma'noli so'zlar rim raqamida beriladi
D)	omonimlar va ko'p ma'noli so'zlar rim raqamida beriladi
25	Sistem tilshunoslikda leksemaning ma'no tomoni qanday nomlanadi?
A)	Leksema
B)	Fonema
C)	Morfema
D)	leksema
26	...semema va nomemalarning o'zaro munosabatidan tashkil topgan butunlikdir
A)	Leksema
B)	So'z
C)	Alloleks
D)	Gap
27	Leksemalarning shakily tomoni qanday nomlanadi
A)	Nomema
B)	Semema
C)	Mimema
D)	Sonema
28	Semema tarkibidari semalarninr vazifasini ko'rsating
A)	Atash, ifoda, sintagmatik
B)	Uslubiy, atash, farqlash
C)	Pragmatik, sintagmatik, sintaktik
D)	Atash, pragmatik, sintaktik
29	Leksemaning mazmuniy mundarixasi qanday tarkibdan iborat?
A)	Sememening semik tarkibi
B)	Leksemaning leksik tarkibi
C)	Fonemaning tovush tarkibi
D)	Morfemaning morf tarkibi
30	So'zlarning konnotativ, ya'ni ko'chma ma'nosini tilshunoslik qaysi bo'limida o'rganiladi?
A)	leksikologiya
B)	Fonetika
C)	Morfologiya
D)	Grammatika
31	Grekcha "qayta nomlash" ma'nosini bildiruvchi so'z ma'nosining ko'chish usularidan biri?
A)	Metonimiya
B)	Metafora
C)	Sinekdoxa
D)	Kinoya
32	Aka leksemasining arxisemasi qaysi?
A)	shaxs
B)	erkak
C)	turishgan
D)	katta
33	Qaysi so'z turkumi sof o'zbek tili leksikasidan iborat?
A)	fe'l

B)	ot
C)	sifat
D)	ravish
34	Denotativ ma'no?
A)	so'z haqidagi tushuncha
B)	so'zning ma'no tomoni
C)	so'zning ko'chma ma'nosi
D)	so'zning borliqdagi o'z ma'nosi
35	Jargonlar qaysi maqsadda ishlatiladi
A)	Birovlardan o'z fikrini berkitish uchun
B)	Umumxalq tilidan farqli ravishda dabdabali gapirish uchun
C)	Yangi so'z yasash maqsadida
D)	Birovlarga o'z fikrini tushuntirish uchun
36	Qaysi javobda eski so'z yangi ma'noda qo'llanilmoqda
A)	vazir
B)	podsho
C)	jallod
D)	zindon
37	Qaysi so'zlarning kelib chiqishida tildagi tovush o'zgarishlari, yozuv qoidalari va semantik siljishlar muhim manba bo'ladi va ularning ma'nolari kontekstda aniqlanadi?
A)	sinonim
B)	Antonim
C)	Paronim
D)	Omonim
38	Frazeologik omonimni toping
A)	qo'lga olmoq
B)	Uyni boshiga ko'tarmoq
C)	Onasini boshiga ko'tarmoq
D)	Qo'ldan ketmoq
39	Qo'llanishi ma'lum bir territoriya bilan chegaralangan so'zlar qanday nomlanadi?
A)	dialektizmlar
B)	neytral so'zlar
C)	Terminlar
D)	Arxaizmlar
40	O'zbek tili leksikasi asosini qaysi qatlama oid so'zlar tashkil etadi?
A)	zamonaviy qatlam
B)	yangi qatlam
C)	eski qatlam
D)	Tarixiy qatlam
41	Frazeologik paronimni toping
A)	etti uxlab tushingda kirmaslik va etti uxlab tushingda ko'rmaslik
B)	yuragi keng – yuragi tor
C)	er bilan yakson bo'lmoq – kulini ko'kka sovurmoq
D)	ko'ngli joyiga tushdi – yuragiga g'ul-g'ula tushdi
42	Dialektizmlar ...
A)	qo'llanishi ma'lum bir territoriya bilan chegaralangan so'zlar

B)	Sotsiolektlar
C)	neytral soʻzlar
D)	Terminlar
43	Ijobiy hissiy boʻyoqdor soʻzlar qatorini
A)	lobar, tanti, suluv
B)	Kitob, daftar, qalam
C)	Dunyo, tabiat, daraxt
D)	Yaxshi, tuzuk, yomon
44	Morfemalar struktur jihatidan qanday tasniflanadi?
A)	Sodda va murakkab morfemalar
B)	Sodda va qoʻshma morfemalar
C)	Relyatsion va derivatsion morfemalar
D)	Kategorial va nokategorial morfemalar
45	Morfemik omonimiya nima?
A)	Morfemalar shakldoshligi
B)	Morfemalar maʼnodoshligi
C)	Morfemalar zid maʼnoliligi
D)	Morfemalar koʻp maʼnoliligi
46	Sintaktik shakl yasovchi morfemalar qanday vazifa bajaradi?
A)	Soʻzlarni sintaktik qurilmadagi oʻrnini belgilaydi
B)	Mustaqil leksik maʼno ifodalaydi
C)	Yangi soʻz yasaydi
D)	Leksik maʼnoning shakllanishiga xizmat qiladi
47	Morfemalarning nutqdagi koʻrinishi qanday nomlanadi?
A)	Allomorf
B)	Allofon
C)	Submorf
D)	Alloleks
48	Morfemalar funksional-semantik xususiyatiga koʻra necha necha turga boʻlinadi?
A)	2turga
B)	3turga
C)	4turga
D)	5turga
49	Koʻmakchi morfemalar vazifasiga koʻra qanday turlarga boʻlinadi?
A)	Soʻz yasovchi va shakl yasovchi
B)	Turlovchi va tuslovchi
C)	Soʻz yasovchi, shakl yasovchi, soʻz oʻzgartiruvchi
D)	Sintaktik shakl yasovchi va lugʻaviy shakl yasovchi
50	Oʻqigan bola birikuvida –gan affiksi grammatik morfemaning qaysi turi sanaladi?
A)	Lugʻaviy-sintaktik shakl yasovchi
B)	Lugʻaviy shakl yasovchi
C)	Sintaktik shakl yasovchi
D)	Soʻz yasovchi
51	Yangi soʻz hosil qiladigan morfemalar qaysilar?
A)	Soʻz yasovchi morfemalar
B)	Shakl yasovchi morfemalar

C)	Lug'aviy shakl yasovchi morfemalar
D)	Sintaktik shakl yasovchi morfemalar
52	So'z yasalish tuzilishida qaysi komponentlar ishtirok etadi?
A)	Asos va yasovchi vosita.
B)	Asos va yasalma.
C)	Yasovchi va yasalma.
D)	Faqat yasovchi vosita.
53	Tilning eng kichik ma'noli qismi nima?
A)	Morfema
B)	Fonema
C)	Leksema
D)	Nomema
54	Morfemalarni o'rganuvchi tilshunoslikning bo'limi qaysi?
A)	Morfemika
B)	Leksikologiya
C)	Fonetika
D)	Morfologiya
55	Leksik ma'no ifodalay oladigan morfema turini ayting.
A)	Yetakchi morfema
B)	Ko'makchi morfema
C)	Relyatsion morfema
D)	Derivatsion morfema
56	Derivatsiya nimalarni o'rganadi?
A)	So'z yasalishini o'rganadi
B)	Shakl yasalishini o'rganadi
C)	Morfemalarni o'rganadi
D)	So'z shakllarini o'rganadi
57	Otlarning ko'plik shakli –lar morfemasi vazifasiga ko'ra morfemalarning qaysi turiga mansub?
A)	Lug'aviy shakl yasovchilar
B)	So'z o'zgartiruvchilar
C)	So'z yasovchilar
D)	Sintaktik shakl yasovchilar
58	Grammatik morfemalar qanday turlarga bo'linadi?
A)	Sintaktik shakl yasovchilar, lug'aviy shakl yasovchilar, lug'aviy-sintaktik shakl yasovchilar
B)	Sintaktik shakl yasovchilar, lug'aviy shakl yasovchilar
C)	Sintaktik shakl yasovchilar,so'z o'zgartiruvchi
D)	So'z yasovchi va so'z o'zgartiruvchi
59	Ko'chki(Ot)- ichki(Sifat). Bu yerdagi –ki affiksi morfemik omonimiyaning qaysi turiga misol bo'ladi?
A)	Derivatsion omonimiya
B)	Grammarik omonimiya
C)	Derivatsion-grammatik omonimiya
D)	Omonimiya hodisasi kuzatilmaydi
60	Har qanday yasama so'z ... asosida hosil qilinadi. Nuqtalar o'rniga mos javobni belgilang.
A)	So'z yasash qolipi
B)	So'z yasash tipi

C)	Affiksatsiya
D)	Kompozitsiya
61	Soʻz yasash qolipining shakliy tomoni qanday qismlardan tashkil topadi?
A)	Yasovchi asos va yasovchi vosita
B)	Asos va qoʻshimcha
C)	Asos va yasalma
D)	Yasovchi vosita va yasalma
62	Oʻzbek tili tarixining asosiy taraqqiyot bosqichlarini aniqlang.
A)	4 ta
B)	2 ta
C)	3 ta
D)	5 ta
63	Falsafa va fanda ilmiy bilishning nechta bosqichi farqlanadi?
A)	2 ta (faxmiy, nazariy) bilish
B)	3 ta (mantiqiy, idrokiy, amaliy) bilish
C)	2 ta (empirik, amaliy) bilish
D)	3 ta (empirik, amaliy, nazariy)
64	UMIS ga toʻgʻri taʻrif berilgan qatorni belgilang
A)	Narsalarning bevosita kuzatishda berilmagan substansiyasi boʻlib, aqliy, idrokiy usul bilan anglanadi
B)	Narsalarni bevosita kuzatishda anglanadi
C)	Narsalarning bevosita kuzatishda berilmagan substansiyasi boʻlib, sezgi aʼzolari yordamida anglanadi
D)	Uni tadqiqotchi sezgi aʼzolari yordamida his qila oladi
65	Ierarxik munosabat?
A)	Turli murakkab darajali birliklarni birlashtiradi
B)	Bu tanlab, saylab olish munosabatidir.
C)	Bu qator joylashgan birliklar munosabatidir
D)	U til birliklari orasidagi oʻxshashlik va farqlanishga asoslanadi
66	Fonema nima?
A)	soʻz va morfemani shakllantiradigan va ularning maʼnosini farqlash uchun xizmat qiladigan, boshqa mayda boʻlaklarga boʻlinmaydigan tilning eng kichik birligi
B)	soʻz va morfemalarning maʼnosini farqlash uchun xizmat qiladigan, boshqa mayda boʻlaklarga boʻlinmaydigan nutqning eng kichik birligi
C)	soʻz va morfemani shakllantiradigan, boshqa mayda boʻlaklarga boʻlinmaydigan nutqning eng kichik birligi
D)	soʻz va morfemani shakllantiradigan, boshqa mayda boʻlaklarga boʻlinmaydigan tilning eng kichik birligi
67	Paradigmatik munosabat?
A)	bu tanlab, saylab olish munosabatidir.
B)	bu qator joylashgan birliklar munosabatidir.
C)	u til birliklari orasidagi oʻxshashlik va farqlanishga asoslanadi
D)	turli murakkab darajali birliklarni birlashtiradi
68	Qaysi qatordagi soʻzlar tarixiy derivatsiyaga misol boʻla oladi?
A)	Qishloq, ovloq
B)	Qishloq, oʻtloq
C)	Oʻtloq, qizaloq

D)	O'tloq, qumloq
69	Qaysi qatordagi so'z sinxron derivatsiyaga misol bo'la oladi?
A)	Yumshoq
B)	Silliq
C)	Qishloq
D)	Qorovul
70	Komakchi morfemaning yetakchi morfemaga birikish usullariga ko'ra turlari qaysilar?
A)	Erkin, bog'liq, nisbiy bog'liq morfemalar
B)	Derivatsion va relatsion morfemalar
C)	Kategorial va nokategorial morfemalar
D)	Sodda va murakkab morfemalar
71	Lug'aviy shakl yasovchi morfemalarga to'g'ri ta'rif berilgan javobni aniqlang.
A)	Yetakchi morfemalarga qo'shilib, uning ma'nosiga turli qo'shimcha ma'no qo'shadigan morfemalar
B)	Yetakchi morfemalarga qo'shilib, uning boshqa so'zlar bilan sintaktik munosabatini ta'minlaydigan morfemalar
C)	Yetakchi morfemaga qoshilib, leksik ma'noni shakllantiradigan, yangi so'z yasaydigan morfemalar
D)	yetakchi morfemaga qo'shilib, grammatik ma'no hosil qila digan morfemalar
72	Nonni yeng-nondan yeng. Bu yerda qanday hodisa kuzatilyapti?
A)	Grammatik sinonimiya
B)	Grammatik omonimiya
C)	Derivatsion sinonimiya
D)	Derivatsion omonimiya
73	<i>Paxtachilik, urug'chilik, chorvachilik</i> so'zlarida –chilik affiksi qanday ma'no anglatgan?
A)	Asosdan anglashilgan narsa yetishtiradigan soha
B)	Asosdan anglashilgan narsa-hodisaning borlik holati
C)	Asosdan anglashilgan tushuncha bilan bilan bog'liq bolganish
D)	Asosdan anglashilgan narsa bilan shugullanuvchi
74	So'z shakl qurilma sifatida qanday qurilish birliklaridan tashkil topadi?
A)	Morfema
B)	Leksema
C)	Fonema
D)	Semema
75	_li, -dor, ser-, ba- affikslari o'zaro qanday morfemalar sanaladi?
A)	Sinonim
B)	Omonim
C)	Antomin
D)	Paronim
76	Morfema va so'z shakl o'rtasidagi munosabat qanday munosabat sanaladi?
A)	Pog'onaviy munosabat
B)	Sintagmatik munosabat
C)	Paradigmatik munosabat
D)	Graduonomik munosabat
77	Borish(harakat nomi)-yuvish(birgalik nisbat). Bu yerdagi –ish morfemalari o'zaro qanday munosabatda?

A)	Omonim
B)	Sinonim
C)	Antonim
D)	Paronim
78	<i>Biron, bezor</i> so'zlarining morfem strukturasi qanday o'zgarish yuzaga kelgan?
A)	Yaxlitlanish
B)	Tublashish
C)	Soddalashish
D)	Birlashish
79	<i>Yuksak, yuksal</i> so'zlarining morfemik strukturasi qanday o'zgarish yuzaga kelgan?
A)	Tublashish
B)	Yaxlitlanish
C)	Soddalashish
D)	Birlashish
80	“Oraliq uchunchi” deganda nimalar nazarda tutiladi?.
A)	Yordamchi so'zlar
B)	Taqlid so'zlar
C)	Olmoshlar.
D)	Atoqli otlar
81	Turkiy tillarda qaysi morfema grammatik shakl sifatida ustuvor mavqega ega?
A)	Nol morfema
B)	O'zak morfema
C)	So'z yasovchi morfema
D)	Shakl yasovchi morfema
82	Qaysi javobda murakkab morfemali so'zlar berilgan?
A)	Odamgarchilik, uygacha, borganda.
B)	Suvchilik, do'stlik, uygacha.
C)	Hafachilik, mo'lchilik, do'stlik
D)	Shaharlik, ozchilik, gulchilik
83	Morfemaning nutqda qanday variantlari bor ?
A)	Poetik variant, tarixiy variant, dialektal variant, fonetik variant
B)	Dialektal variant, poetik variant
C)	Tarixiy variant, uslubiy variant, poetik variant
D)	Fonetik variant, dialektal variant
84	<i>Bog'in</i> so'zida morfemaning qanday varianti mavjud?
A)	Poetik variant
B)	Dialektalvariant
C)	Fonetik variant
D)	Tarixiy variant
85	Sinkretizm nima?
A)	Bir affiksning bir necha grammatik ma'no ifodalashi
B)	Affikslar ma'nodoshligi
C)	Affikslarning talaffuzdagi yaqinligi
D)	Affikslarning bir necha tarkibdan iboratligi
86	Qanday morfemalar bogliq morfemalar sanaladi?
A)	Yetakchi morfemadan keyin kelib uning tarkibiga qo'shilib ketadigan ko'makchi morfemalar

B)	Yetakchi morfemaga qo'shilib ketmaydigan ko'makchi morfemalar
C)	Yetakchi morfemadan oldin qo'shilib keladigan ko'makchi morfemalar
D)	Bir necha morfemaning qo'shilishidan tashkil topgan ko'makchi morfemalar
87	Qanday morfemalar erkin morfemalar sanaladi?
A)	Yetakchi morfemaga qo'shilib ketmaydigan ko'makchi morfemalar
B)	Yetakchi morfemadan keyin kelib uning tarkibiga qo'shilib ketadigan ko'makchi morfemalar
C)	Yetakchi morfemadan oldin qo'shilib keladigan ko'makchi morfemalar
D)	Bir necha morfemaning qo'shilishidan tashkil topgan ko'makchi morfemalar
88	Ikki yoki undan ortiq morfemalarning sintagmatik munosabatidan tashkil topgan butunlik-
A)	So'z shakl
B)	Leksema
C)	Fonema
D)	Sintaksema
89	Otlarda grammatik shakllarning joylashuv tartibi qanday?
A)	O'zak+so'z yasovchi+ son+egalik+kelishik
B)	O'zak+so'z yasovchi+ egalik+ son+kelishik
C)	O'zak+so'z yasovchi+egalik+kelishik+son
D)	O'zak+so'z yasovchi+ son +kelishik+egalik
90	Fe'llarda grammatik shakllarning joylashuv tartibi qanday?
A)	O'zak+so'z yasovchi+ nisbat+bo'lishsizlik+zamon+ shaxs-son
B)	O'zak+so'z yasovchi+ nisbat+bo'lishsizlik+ shaxs-son+zamon
C)	O'zak+so'z yasovchi+ bo'lishsizlik+zamon+ nisbat+ shaxs-son
D)	O'zak+so'z yasovchi+ zamon+ nisbat+ shaxs-son+bo'lishsizlik
91	Qattiq so'zining morfem strukturasi qanday o'zgarish yuzaga kelgan?
A)	Soddalashish
B)	Tublashish
C)	Yaxlitlanish
D)	Birlashish
92	Turkiy tillarda grammatik ma'no asosan qaysi vositalar bilan ifodalanadi?
A)	Affikslar
B)	Urg'u
C)	Yordamchilar
D)	Ohang
93	Konnektiv kategoriyalarga nimalar kiradi?
A)	Egalik, kelishik
B)	Egalik, kelishik, son
C)	Zamon, mayl, shaxs-son
D)	Zamon, maylsuyuq
94	Konstitutiv kategoriyalarga nimalar kiradi?
A)	Zamon, mayl, shaxs-son
B)	Egalik, kelishik, son
C)	Egalik, kelishik
D)	Zamon, maylsuyuq
95	Kelishik morfemalari qanday vazifa bajaradi?
A)	Oldingi mustaqil so'zni keyingiga bog'laydi
B)	Keyingi mustaqil so'zni oldingisi bilan bog'laydii

C)	So'zga qo'shimcha ma'no qo'shadi
D)	So'zga kesimlik mavqeini beradi
96	Egalik qo'shimchalari qanday vazifa bajaradi?
A)	Keyingi mustaqil so'zni oldingi so'zga bog'laydi
B)	Oldingi mustaqil so'zni keyingisi bilan boglaydii
C)	So'zga qo'shimcha ma'no qo'shadi
D)	So'zga kesimlik mavqeini beradi
97	Kesimlik kategoriyasi qanday vazifa bajaradi?
A)	Kesimning ega va hol bilan sintaktik aloqasini ta'minlaydi
B)	Oldingi mustaqil so'zni keyingiga bog'laydi
C)	Keyingi mustaqil so'zni oldingisi bilan boglaydii
D)	Kesimning ega bilan sintaktik aloqasini ta'minlaydi
98	Sinxron derivatsiya izohlangan qatorni belgilang.
A)	Yasama so'z bilan derivatsion qolip orasida aloqa mavjud bo'ladi
B)	Yasama so'z bilan derivatsion qolip orasida aloqa mavjud bo'lmaydi
C)	Yasama so'z bilan yasalma orasidagi ma'no bog'liqligi kuzatilmaydi
D)	Yasama so'z bir tipga mansub bo'ladi
99	Qaysi qatordagi so'zlarda fonetik variant mavjud?
A)	Mening, sening
B)	Bog'in, gulin
C)	Manim, ko'rgali
D)	Kitobing, manim
100	. Bolalar so'zining "odam jinsiga mansub bo'lgan, yosh jihatidan voyaga yetmagan shaxs" ma'nosi qanday ma'no hisoblanadi
A)	Lug'aviy ma'no
B)	Grammatik ma'no
C)	Uslubiy ma'no
D)	Kategorial ma'no
101	Aqllari bormi?-ukasiga istehzoli kuldi Halim. Bu gapda –lari affiksi qanday ma'no ifodalagan?
A)	Kesatish ma'nosi
B)	Ko'plik ma'nosi
C)	Hurmat ma'nosi.
D)	Birgalik ma'nosi
102	Predmet, belgi yoki hodisa haqidagi noaniq tasavvurga ishora qiluvchi so'zlar ...
A)	Gumon olmoshlari deyiladi
B)	Belgilash olmoshlari deyiladi
C)	So'roq olmoshlari deyiladi
D)	Ko'rsatish olmoshlari deyiladi
103	Affikslar yordamida hosil bo'lgan so'z shakl qanday nomlanadi?
A)	Sintetik shakl
B)	Analitik shakl
C)	Aralash shakl
D)	Juft shakl
104	Shoir jo'shib she'r o'qiydi. Gapdagi nol shaklli so'zni toping.
A)	Shoir
B)	O'qiydi

C)	She'r
D)	Jo'shib
105	Grammarik shakl va grammatik ma'no munosabatidan tashkil topgan grammatik kategoriyaning tarkibiy qismi nima deb ataladi?
A)	Grammema
B)	So'z shakl
C)	Morfema
D)	Leksema
106	Muayyan ma'no umumiyliigi asosida birlashganva o'zaro zidlanuvchi shakllar sistemasi-
A)	Grammatik kategoriya
B)	Kelishik
C)	Sistema
D)	Struktura.
107	Grammatik shakl deb nimaga aytiladi?
A)	Grammatik ma'noning moddiy tomoni
B)	Grammatik ma'noning mazmuniy jihati
C)	O'zaro birlashgan shakllar yigindisi
D)	O'zaro zidlanuvchi shakllar yigindisi
108	Borliqdagi narsa-hodisalarning umumlashgan ma'nolari va ular o'rtasidagi munosabat-
A)	Grammatik ma'no
B)	Leksik ma'no
C)	Uslubiy ma'no
D)	So'z yasaliish ma'nosi
109	Grammatika nimani o'rganadi?
A)	Tilning morfoligik va sintaktik qurilishini
B)	Tilning leksik qatlamini
C)	Tildagi morfemalar tizimini
D)	Tilning morfemik va morfologik qurilishini
110	Morfologiyaning o'rganish birligi nima?
A)	So'z shakli
B)	Morfema
C)	Gap
D)	Grammema
111	So'zlar morfologik tasnifga ko'ra qanday guruhlanadi?.
A)	O'zgaruvchi va o'zgarmas
B)	Lug'aviy ma'noli va lug'aviy ma'nosiz
C)	Yasaladigan va yasalmaydigan
D)	Leksik ma'noli va grammatik ma'noli
112	Ravish so'z turkumining asosiy morfologik belgisi qaysi?
A)	O'zgarmasligi.
B)	Yasalishi
C)	Atash ma'nosiga egaligi
D)	Gap bo'lagi bo'la olishi
113	Fe'lga xos grammatik kategoriyalardan qaysi biri sintaktik munosabat ifodalash uchun xizmat qiladi?
A)	Shaxs-son qo'shimchalari

B)	Nisbat va mayl qo'shimchalari
C)	Zamon qo'shimchalari
D)	Fe'ning barcha kategoriyalari sintaktik munosabat uchun xizmat qiladi
114	Sonlar bilan birga ishlatilib ma'lum predmetning guruhlanishi bilan bog'liq belgisini ifodalovchi birliklar nima deyiladi?
A)	Numerativlar.
B)	Chama sonlar.
C)	Sanoq sonlar.
D)	Jamlovchi sonlar
115	Mavjudlik ma'nosini aniqlashtirish uchun xizmat qiladigan olmoshlar qaysi?
A)	Qani
B)	Qayer
C)	Qancha
D)	Qanday.
116	Egalik qo'shimchalarining "keyingi so'zni oldingi so'zga bog'lash" degan ma'nosi-
A)	Umumiy grammatik ma'no
B)	Xususiy grammatik ma'no
C)	Uslubiy ma'no
D)	Grammatik ma'no
117	Qaratqich kelishigining umumiy grammatik ma'nosini toping.
A)	Oldingi ism turkumiga kiruvchi so'zni keyingi ism turkumiga kiruvchi so'zga bog'lash
B)	Keyingi ism turkumiga kiruvchi so'zni oldingi ism turkumiga kiruvchi so'zga bog'lash
C)	Oldingi ism turkumiga kiruvchi so'zni keyingi fel turkumiga kiruvchi so'zga bog'lash
D)	Oldingi fe'l turkumiga kiruvchi so'zni keyingi ism turkumiga kiruvchi so'zga bog'lash
118	UGM predmetning miqdoriy va sifatiy tavsifini berishdan iborat grammatik kategoriya qaysi?
A)	Son kategoriyasi
B)	Egalik kategoriyasi
C)	Kelishi kategoriyasi
D)	Bog'lamalar
119	So'z shaklning qanday turlari bor?
A)	Nol shakl, sintetik, analitik, aralash, juft va takroriy shakllar
B)	Sintetik, analitik, aralash, juft va takroriy shakllar
C)	Nol shakl, sintetik, analitik, aralash, takroriy shakllar
D)	Sintetik, analitik, aralash, qisqatma, juft va takroriy shakllar
120	Bir so'zda ma'nolari bir xil yoki yaqin qo'shimchanning takrorlanishi nima deb ataladi?
A)	Affiksial pleonazm.
B)	Affiksial omonimiya
C)	Affiksial paronimiya
D)	Affiksial sinonimiya
121	"Sizlash", "sensirash", "kesatish", "hurmat" kabi ma'nolar egalik kategoriyasining qanday m'anolari sanaladi?
A)	Modal ma'no
B)	Uslubiy ma'no
C)	Leksik ma'no
D)	Grammatik ma'no
122	Nomustaqil lug'aviy ma'noli so'z turkumi qaysi?

A)	Olmosh
B)	Undovlar
C)	Ravish
D)	Yuklama
123	Fel soʻz turkumining morfologik belgilari qaysilar?
A)	Nisbatlanuvchi, oʻzgalanuvchi, tarzlanuvchi
B)	Nisbatlanuvchi, oʻzgalanuvchi
C)	Cheklanmagan gap boʻlagi boʻlib kelishi
D)	Harakat va holatni ifodalashi
124	Tilshunoslikdagi asosiy yoʻnalishlar qaysilar?
A)	Verbosentrik va morfosentrik nazariyalar
B)	Verbosentrik va naturalistik nazariyalar
C)	Morfosentrik va naturalistik nazariyalar
D)	Struktural va morfosentrik nazariya
125	Harakatning subyekt va obyektga boʻlgan munosabati-
A)	Nisbat kategoriyasi.
B)	Mayl kategoriyasi.
C)	Zamon kategoriyasi
D)	Shaxs-son kategoriyasi.
126	Bezamoq, gʻjimplamoq, dazmollamoq feʼllari jismoniy harakat feʼllarining qaysi turiga mansub?
A)	Oʻzgartirish harakati feʼllari
B)	Yaratish harakati feʼllari
C)	Buzish harakati feʼllari
D)	Jamlash harakati bilan bogʻliq feʼllar
127	<u>Pahlavon, kuchli, nimjon sifatlari holat bildiruvchi sifatlarning qaysi guruhiga mansub?</u>
A)	Jismoniy holat belgisi
B)	Tabiiy holat belgisi
C)	Ruhiy holat belgisi
D)	Harorat belgisi
128	Toʻliqsiz feʼllar feʼllarning qaysi guruhiga mansub?
A)	Nomustaqil feʼllar
B)	Mustaqil feʼllar
C)	Oʻtimli feʼllar
D)	Oʻtimsiz feʼllar
129	-lan, -lash qoʻshimchalari yordamida qaysi soʻz turkumlaridan feʼl yasash mumkin?
A)	Ot, sifat, son
B)	Sifatva son
C)	Feʼl, ot, sifat
D)	Ot va sifat
130	Sotib olmoq, olib kelmoq feʼllari-
A)	Feʼl+ feʼl tipidagi qoʻshma feʼl
B)	Feʼl+ feʼl tipidagi sodda feʼl
C)	Koʻmakchi feʼlli birikuv
D)	Ibora
131	<u>Feʼlning tasniflovchi kategoriyalari qaysilar?</u>
A)	Nisbat, oʻzgalovchi, harakat tarzi, boʻlishli-boʻlishsizlik kategoriyalari

B)	Nisbat, o'zgalovchi, bo'lishli-bo'lishsizlik kategoriyalari
C)	Zamon, harakat tarzi, bo'lishli-bo'lishsizlik kategoriyalari
D)	Zamon, mayl, shaxs-son
132	Nisbat kategoriyasi. 2. O'zgalovchi kategoriya. 3. Son kategoriyasi. 4. Daraja kategoriyasi. 5. Kelishik kategoriyasi. 6. Zamon kategoriyasi. 7. Egalik kategoriyasi. 8. Shaxs –son kategoriyasi. 9. Mayl kategoriyasi. Berilgan GKlar orasidan fe'l turkumiga mansublarini belgilang.
A)	1, 2, 6, 8, 9
B)	1, 2, 3, 6, 8
C)	2, 6, 7, 8, 9
D)	2, 3, 5, 7
133	Nisbat kategoriyasi. 2. O'zgalovchi kategoriya. 3. Son kategoriyasi. 4. Daraja kategoriyasi. 5. Kelishik kategoriyasi. 6. Zamon kategoriyasi. 7. Egalik kategoriyasi. 8. Shaxs –son kategoriyasi. 9. Mayl kategoriyasi. Berilgan GKlar orasidan otl turkumiga mansublarini belgilang.
A)	3, 5, 7
B)	1, 2, 3, 6
C)	2, 6, 7, 8, 9
D)	3, 4, 5, 7
134	O'qi, hayda, kes, min, ek, sug'or fe'llaridan qaysi nisbat yasalmaydi?
A)	O'zlik nisbat
B)	O'zlik va majhul nisbat
C)	Orttirma nisbat
D)	Majhul va birgalik nisbat
135	Boboxo'ja domla ishdan bo'shatildi. Gapdagi fe'l turkumiga mansub so'z qaysi nisbatda
A)	Majhul nisbat
B)	Orttirma nisbat
C)	O'zlik nisbatd
D)	Aniq nisbat
136	Bo'lishsizlik shakllari qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
A)	-ma, -maslik, -may
B)	-ma, yoq, -may
C)	Yo'q, emas, -ma
D)	Yo'q, emas
137	Oqib bo'ldi, tashlab yubordi, qarab qo'ydi birikuvlarini qanday nomlash maqsadga muvofiq?
A)	Harakat tarsi kategoriyasi
B)	Ko'makchi fe'li so'z qo'shilmasi
C)	Ko'makchi fe'l
D)	Yordamchi fe'l
138	Qaysi olmosh turida aniqlik ma'nosi kuchli bo'ladi?
A)	Ko'rsatish olmoshi
B)	Kishilik olmoshi
C)	So'roq olmoshi
D)	Bo'lishsizlik olmoshi
139	Aytgani ketdi – Bu yerda ravishdosh shakli qaysi ma'noni anglatadi?
A)	Ravishdosh va u bog'langan hokim fe'l ifodalagan harakatlarning bir vaqtdaligi
B)	Fe'lni fe'lga bog'lash
C)	Ravishdosh ifodalagan ma'noning takroriyiligi
D)	Harakatning chegarasi

140	Kesimlik ma'nosi yoyiq ifodalangan qatorni toping.
A)	Yozmasaydingiz
B)	Boray
C)	Shifokorsiz
D)	O'qisa bo'ladi
141	Predmet, belgi yoki hodisa haqidagi noaniq tasavvurga ishora qiluvchi so'zlar ...
A)	Gumon olmoshlari deyiladi
B)	Belgilash olmoshlari deyiladi
C)	So'roq olmoshlari deyiladi
D)	Ko'rsatish olmoshlari deyiladi
142	<i>Ertaga bir dam oling.</i> Ushbu gapda bir soni qanday ma'no ifodalagan?
A)	“Mo'ljal” ma'nosi
B)	“Birgalik ma'nosi”
C)	“To'satdan” ma'nosi
D)	“Kuchaytirish” ma'nosi
143	“Mustaqil so'zning hech bir guruhiga sig'may qolgan so'zlar ravish turkumiga yig'ilgan” degan fikr muallifi kim?
A)	V.Vinogradov
B)	Boduen de Kurtene
C)	Sherba
D)	Sossyur
144	“Hozirgi o'zbek tilida –gacha affiksi...xuddi har qanday kelishik kabi distributsiya modeliga ega”- Mazkur fikr muallifi kim?
A)	A.Sherbak
B)	S. Ivanov
C)	A.G'ulomov
D)	H.Ne'matov
145	Harakatni ifodalovchi taqlid so'zlar berilgan qator qaysi?
A)	Lapang-lapang, dik-dik, ship-ship, lik-lik
B)	Lapang-lapang, dik-dik, ship-ship, hil-hil
C)	Jimir-jimir, milt-milt, yalt-yult, ship-ship.
D)	Yilt-yilt, lip-lip, jiq-jiq, jimir-jimir.
146	Olmoshlar boshqa bir so'zni almashtirib uning o'rnida kelmagan gapni toping.
A)	Kim mehnat qilsa, u rohat ko'radi.
B)	Sen buni bilasan.
C)	Mana men aytgan kitob.
D)	Shu bizning uyimiz.
147	“Vositasiz to'ldiruvchi bo'la olish” belgisiga ko'ra yuzaga keladigan oppozitsiyada qaysi kelishi qatnashmaydi?
A)	Tushum kelishigi
B)	Bosh kelishik
C)	Chiqish kelishigi
D)	Jo'nalish kelishigi
148	Nisbiy yordamchi so'zlar qatorini belgilang
A)	Bo'ylab, orqa, old, qaraganda, avval, keyin
B)	Bo'ylab, sayin, old, qaraganda, avval, keyin

C)	Sari, sayin, ammo, uchun, basharti.
D)	Balki , yoki, uchun, bilan, avval
149	Qaysi gapda bilan ko'makchisi "biror harakatning bajarilishida shaxs yoki predmetning birgaligi" ma'nosini ifodalaydi?
A)	Ko'pchilik bilan odam o'zini kuchli sezadi
B)	Ismat bobo hassasi bilan eshikni ochib kirib keldi.
C)	Qo'ngiroq chalinishi bilan o'qituvchi sinfga kirdi
D)	Ular: Gulnor o'z ajali bilan o'ldi,-deyishdi
150	Funksional belgisi "bog'lash" bo'lgan yordamchi so'zlar qatnashgan gapni aniqlang
A)	Havo bulut bo'ldi, lekin yomg'ir yog'madi.
B)	Tursunoy goyo qalbidan ashulaga jo'r bo'lar edi.
C)	To'yga SHERALIGINA kelmadi xolos.
D)	Axir do'stim-san-ku.
151	Grammatikaning 2 bo'limi qaysi jihatiga ko'ra farqlanadi?
A)	predmetiga
B)	tuzilishiga
C)	mazmuniga
D)	vazifasiga
152	Bog'li nutqning axborot tashuvchi eng kichik birligi va shunday birliklarning umumlashgan namunasi... deyiladi
A)	gap
B)	so'z birikmasi
C)	matn
D)	so'z
153	Sintaktik birliklarning tomoni?
A)	Sintaktika, semantika, pragmatika
B)	Semantika, pragmatika
C)	Sintaktika, pragmatika
D)	Sintaktika, semantika
154	Muayyan sintaktik birlikning boshqa sintaktik birlik bilan ketma-ket munosabati...
A)	Sintagmatik munosabat deyiladi
B)	Paradigmatik munosabat deyiladi
C)	Semantik munosabat deyiladi
D)	Pragmatik munosabat deyiladi
155	Mazmuniy sintagmatik munosabat turlarini aniqlang
A)	4
B)	3
C)	5
D)	2
156	Quyidagi qaysi birikma atributiv munosabatga asoslanadi?
A)	Qizil qalam
B)	Piyoda yurmoq
C)	Halima kuyladi
D)	Daftar va qalam
157	Subyektilik munosabat quyidagi qaysi birlikda ifodalangan?
A)	Halima kuyladi

B)	Moskvadan kelmoq
C)	Moviy osmon
D)	Derazani ochmoq
158	Relyativ munosabat ifodalangan sintaktik birlikni aniqlang
A)	Tez yurmoq
B)	Onam uchun olmoq
C)	Gulning hidi
D)	Karimdan katta
159	Obyektli munosabat ifodalangan birlikni toping
A)	Karimdan kuchli
B)	Mayin shabboda
C)	Maktab va bog'cha
D)	Gulning bargi
160	Sintaktik aloqa yo'nalishiga ko'ra nechtaga bo'linadi?
A)	2
B)	3
C)	4
D)	5
161	Quyidagi qaysi birlik koordinatsiya aloqasiga asoslangan?
A)	Maktab bog'i
B)	Guldek nozik
C)	Gul ochildi
D)	Hammadan ko'p
162	Bog'li aloqa turlarini aniqlang
A)	Moslashuv, boshqaruv, bitishuv
B)	Atributiv, relyativ
C)	Atributiv, relyativ, obyektiv
D)	Subyektiv, obyektiv
163	Bir tomonlama aloqa bu...
A)	Subordinatsiya
B)	Koordinatsiya
C)	Bog'la aloqa
D)	Erkin aloqa
164	Quyidagi qaysi birlikda predikativ aloqa mavjud?
A)	Atrof go'zal
B)	Ovqat yemoq
C)	Olib kelmoq
D)	Kitob o'qimoq
165	Optativ gap – bu...
A)	Istak gap
B)	Darak gap
C)	So'roq gap
D)	Buyruq gap
166	Quyidagi qaysi gapda ishonch semasi ifodalangan?
A)	Haqiqat hech qachon egilmaydi
B)	Laylak keldi, yoz keldi

C)	Hammamiz da'vo qilamiz
D)	Filolog bo'lishingizni maslahat beramiz
167	Kesim ibora bilan berilgan gapni toping
A)	Uning og'zining tanobi qochdi
B)	Uning tutmoqchi bo'layotgan kapalagi uchib ketdi
C)	Oppoq edi boshida bu dunyo
D)	Ko'pdan quyon qochib qutulmas
168	Buni eshitib juda quvondim. Gapda holning qaysi turi qatnashgan?
A)	Daraja-miqdor holi
B)	Sabab holi
C)	Shart holi
D)	To'siqsizlik holi
169	Uning ko'zlaridan milt-milt yosh oqdi. Taqlid so'z qaysi vazifada kelgan?
A)	Aniqlovchi
B)	Kesim
C)	To'ldiruvchi
D)	Ega
170	To'ldiruvchi berilgan qatorni toping
A)	Menga hech qancha narsa aytmadingiz.
B)	Men chiroyli ko'ylak sotib oldim.
C)	Bugun dars yaxshi bo'ldi
D)	Ertaga uyga ketamiz
171	Gaplar voqelikka munosabatiga ko'ra necha turga bo'linadi?
A)	2 ta
B)	3 ta
C)	6 ta
D)	5 ta
172	To'liqsiz gaplar necha turda bo'ladi?
A)	Kontekstual va situativ
B)	Inkor va tasdiq
C)	So'roq gaplar
D)	Buyruq gaplar
173	So'z birikmasi berilgan qatorni toping
A)	kelinchak bahor
B)	taom mazali
C)	Onam o'qituvchi
D)	olib keldi
174	Ostiga chizilgan birliklarning eng to'g'ri javobini aniqlang: Olim bo'lsang, olam seniki (Maqol).
A)	Shart ergash gap
B)	Payt ergash gap
C)	Natija ergash gap
D)	Sabab ergash gap
175	<u>Avval o'yla</u> , keyin so'yla. (Maqol). Gap turini aniqlang
A)	Shaxsi umumlashgan gap
B)	So'z birikmasi

C)	Payt ergash gap
D)	Sodda gap
176	Kimki bo'lsa dilozor, El-u yurt undan bezor (Maqol). Gap turini aniqlang
A)	To'ldiruvchi ergash gap
B)	Shart ergash gap
C)	Aniqlovchi ergash gap
D)	Ega ergash gap
177	So'zlarning o'zaro semantik va grammatik jihatdan bog'lanishidan hosil qilingan qurilma qaysi qatorda to'g'ri berilgan?
A)	Sintaktik konstruksiya
B)	Sintaktik munosabat
C)	Sintaktik vosita
D)	Sintaktik aloqa
178	Bog'lovchi, ko'makchi, yuklama, ohang, kelishiklar, shaxs-son kabilar qaysi sintaktik tushunchaning tarkibiy qismini tashkil etadi?
A)	Sintaktik vosita
B)	Mazmuniy sintaksis
C)	Sintaktik aloka
D)	Shakliy sintaksis
179	Sintaksisning o'rganish obyekti...
A)	Gap
B)	So'z va gap
C)	So'z va ibora
D)	Qo'shimcha va tovush
180	Qaysi qatorda boshqaruvga xos so'zlar berilgan?
A)	Singlim uchun oldim
B)	Oyinning ishxonasi
C)	Tez-tez yurmoq
D)	Chiroyli ko'ylak
181	Qaysi qatorda ko'makchili boshqaruv berilgan?
A)	Dunyo bo'ylab sayohat qilmoq
B)	Quyosh chiqdi
C)	Ona va bola
D)	Uydan qaytish
182	Hokim so'zning talabi bilan tobe so'zning ma'lum grammatik shakllarda kelishi...
A)	Boshqaruv
B)	Bitishuv
C)	Moslashuv
D)	Teng aloqa
183	Bitishuv aloqasi deb...
A)	Hokim va tobe so'zlarning ma'no va ohang jihatidan bog'lanishi.
B)	Gaplarning o'zaro shaxs-sonda mosligi
C)	Hokim so'zga tobe so'zning tobelanish yo'li orqali bog'lanishi.
D)	Tobe va hokim so'zlarning qaratqich va qaralmish asosida bog'lanishi
184	To'ldiruvchi va to'ldirilmish munosabat qaysi munosabatni tashkil etadi?

A)	Obyektiv munosabat
B)	Predikativ munosabat.
C)	Relyativ munosabat
D)	Atributiv munosabat
185	Chiroyli qiz, baland bino birikuvi qanday munosabatni tashkil etgan?
A)	Atributiv
B)	Relyativ
C)	Obyektiv
D)	Subyektiv
186	... – holat so‘zidan olingan bo‘lib, holat va harakat munosabatini ifodalaydi?
A)	Relyativ
B)	Obyektiv
C)	Atributiv
D)	Oppozitiv
187	So‘z birikmasining qo‘ma so‘zdan farqi qaysi qatorda berilgan?
A)	Qo‘shma so‘z qismlari orasida sintaktik aloqa mavjud emas, so‘z birikmasida esa qismlari sintaktik aloqaning u yoki bu turi yordamida bog‘lanadi. Qo‘shma so‘z nechta o‘zakdan iborat bo‘lishdan qat’i nazar bir tushunchani ifoda etadi. So‘z birikmasida esa barcha qismlari o‘z ma’nolari bilan ishtirok etadi.
B)	Qo‘shma so‘z nechta o‘zakdan iborat bo‘lishdan qat’i nazar bir tushunchani ifoda etadi, so‘z birikmasida esa barcha qismlari o‘z ma’nolari bilan ishtirok etadi
C)	Qo‘shma so‘z qismlari orasida sintaktik aloqa mavjud emas, so‘z birikmasida esa qismlari sintaktik aloqaning u yoki bu turi yordamida bog‘langan bo‘ladi
D)	Qo‘shma so‘z nechta o‘zakdan iborat bo‘lishdan qat’i nazar bir tushunchani ifoda etadi, so‘z birikmasida esa barcha qismlari o‘z ma’nolari bilan ishtirok etadi..
188	Sifatlovchi sifat bilan ifodalangan gaplarni ko‘rsating.
A)	Ba‘zan kichkina bir hodisa katta voqealarni bilishga sabab bo‘ladi.
B)	Dalada kuzgi bug‘doy unib chiqqan payt edi.
C)	Komil besh-oltita bola bilan kelar edi
D)	Dunyo bo‘ylab sayohat
189	Kesimning tuzilishiga ko‘ra turlari...
A)	Sodda kesim murakkab kesim
B)	1 sostavli va 2 sostavli kesim
C)	Ot-kesim, fe‘l-kesim
D)	Sodda kesim, ot kesim
190	Toshkentga shu yo‘l bilan boriladi. Ushbu gap eganing ishtirokiga ko‘ra qanday gap?
A)	Shaxsi noma’lum gap
B)	Shaxsi ma’lum gap
C)	Shaxsi topilmas
D)	Shaxsi umumlashgan gap
191	Yoyiq atov gap berilgan qatorni toping
A)	Erta tong. Kelinning salomi hammaning diqqatinida
B)	Karimjon u kunlar azobini yaxshi eslaydi
C)	Shahar endigina uyg‘onib kelmoqda
D)	Tong. Shahar endigina uyg‘onib kelmoqda.
192	– Bugun kinoga tushamizmi? – <u>Albatta.</u>

	Tagiga chizilgan gap qanday gap hisoblanadi?
A)	Soʻz gap
B)	Atov gap
C)	Infinitiv gap
D)	Vokativ gap
193	Tilshunoslikda nutq predmeti va u haqidagi yangi xabar nima deb ataladi?
A)	Tema va rema
B)	Darak gap
C)	Bir sostavli gap
D)	Ierarxiya
194	Eganing ravish bilan ifodalangan gap qatorini toʻgʻri toping.
A)	Sovgʻaning oz-koʻpi boʻlmaydi.
B)	Yaxshi topib soʻzlar, yomon qopib
C)	Havas boʻlsa, anqoning urugʻi ham topiladi
D)	Tong yorishib hovlida kirdi-chiqdi koʻpaydi
195	Ot-kesim sifat bilan ifodalangan qatorni toʻgʻri belgilang
A)	Mehnat qilgan elda aziz
B)	Dadangning qarori shu
C)	Gullar ichida eng goʻzali - lola
D)	Sinf gʻovur-gʻovur
196	Ravish bilan ifodalangan ot-kesimlar berilgan qatorni toping.
A)	Muncha jahlingiz tez..
B)	Ilmi inson elda aziz
C)	Bilimli kishilarning umri ikkita.
D)	Kuydi-chekdi eski zamondan qolgan yomon odat.
197	Feʼl-kesimlarning ravishdosh bilan ifodalangan qatorni belgilang
A)	Xuftondanoq shu yerga kirib yotib erdim
B)	Bu yer ishlab chiqarish birlashmasi
C)	Mirzakarimboy ilonni yogʻini yalagan
D)	Yashamoq –kurashishdan iborat.
198	Vaqting ketdi – naqding ketdi (Maqol). Ushbu gap ...
A)	Oʻxshatish munosabatini ifodalovchi bogʻlovchisiz qoʻshma gap
B)	Zidlash munosabatini ifodalovchi qoʻshma gap
C)	Sabab-natija munosabatini ifodalovchi qoʻshma gap
D)	Payt munosabatini ifodalovchi qoʻshma gap
199	Ritorik soʻroq gapni aniqlang.
A)	Dunyoda eng ulugʻ zot boʻlgan onani kim sevmaydi?
B)	Farmonbibining uylari shumi?
C)	Siz qayerdan, mehmon?
D)	Sen faqat mening gapimga quloq sol
200	Odina endi kalavaning uchini topdi. Kesim nima bilan ifodalangan?
A)	Ibora bilan
B)	Feʼl bilan
C)	Sifat bilan
D)	Ajralmas birikma bilan

Tuzuvchilar:

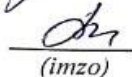
1. O'zbek adabiyotshunosligi

(imzo)

Z.A.Mamajonov

2. O'zbek tilshunosligi

(imzo)

O.M.Tojiyev

Ekspert:

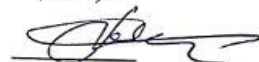
1. O'zbek adabiyotshunosligi

(imzo)

A.Sh. Xamraqulov

1. O'zbek tilshunosligi

(imzo)

F. F.Usmonov